

ANALYSE
VACATURES
2002

KNELPUNTBEROEPEN

VDAB Databeheer & -analyse, Keizerslaan 11, 1000 BRUSSEL, tel. 02/506.15.70

Het overnemen van gegevens uit deze studie is slechts toegelaten mits duidelijke bronvermelding.

INHOUD

1. INLEIDING	5
1.1. VACATURES IN 2002	7
1.2. ANALYSE VAN DE KNELPUNTBEROEPEN	11
2. KNELPUNTBEROEPEN	13
2.1. ALGEMEEN	15
2.2. KNELPUNTBEROEPEN	16
2.3. EVOLUTIE VAN DE KNELPUNTEN 1993 - 2002	52
2.4. REGIONALE KNELPUNTEN IN 2002	55
3. VERGELIJKING VAN DE KARAKTERISTIEKEN VAN DE KNELPUNTBEROEPEN MET HET TOTAAL VAN DE VACATURES	57
3.1. GLOBALE VERGELIJKING	59
3.2. STUDIENIVEAU	60
3.3. STUDIESPECIALISATIE	61
3.4. TALENKENNIS	63
3.5. ERVARING	64
3.6. RIJBEWIJS	65
3.7. PROVINCIE	66
3.8. NIJVERHEIDSTAK	67
3.9. DIMENSIE	69
3.10. ARBEIDSCIRCUIT	70
3.11. TIJDSREGELING	71
3.12. AANDEEL VOLGENS GESLACHT BIJ PLAATSINGEN	72
4. VERGELIJKING MET ARBEIDSRESERVE	75
4.1. WERKWIJZE	76
4.2. DE ARBEIDSRESERVE VOOR DE KNELPUNTBEROEPEN	77
5. REMEDIËRING DOOR DE VDAB	85
5.1. OPLEIDING	86
5.2. INDIVIDUELE BEROEPSOPLEIDING	88
6. CONCLUSIES	91
7. BIJLAGEN	97
7.1. BIJLAGE 1 - Methodologie	98
7.2. BIJLAGE 2 - Evolutie knelpuntberoepen 1993-2002	102
7.3. BIJLAGE 3 - Overzicht regionale knelpuntberoepen 2002	116
7.4. BIJLAGE 4 - Vergelijking karakteristieken knelpuntberoepen met overige beroepen – 2002	144

INLEIDING

1.1 Vacatures in 2002

1.2 Analyse van de knelpuntberoepen

1.1. VACATURES IN 2002

De evolutie van de werkloosheid en vacatures wordt in hoge mate gestuurd door het conjunctuurverloop. Economisch was 2002 geen voorspoedig jaar: het prille conjunctuurherstel dat zich in de eerste maanden van 2002 aandeed, werd niet bevestigd in de tweede jaarhelft. De ontspanning van de arbeidsmarkt, in vergelijking met het economisch wonderjaar 2000, zette zich door.

Via een reeks indicatoren m.b.t. de vacaturemarkt kan men de vinger aan de pols houden:

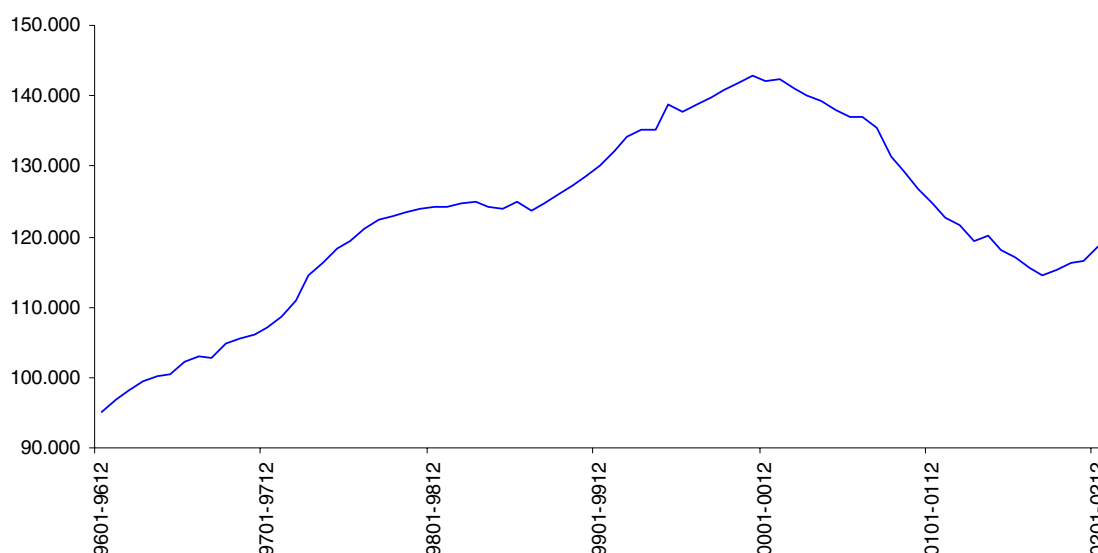
- de evolutie van het aantal vacatures
- de snelheid van invulling
- het vervullingspercentage
- het aandeel van vacatures dat geannuleerd wordt wegens een gebrek aan geschikte kandidaten
- het aantal beschikbare werkzoekenden per vacature (spanningsindicator).

1. Het aantal door de VDAB ontvangen vacatures

Twee mechanismen beïnvloeden het aantal ontvangen jobs: er zijn primo de schommelingen in de economische activiteit en secundo de wijzigingen in het marktaandeel van de VDAB. Het VDAB-marktbereik is fors omhoog gestuwd door de lancering van de Jobmanager eind 2000. Werkgevers kunnen via de Jobmanager on-line vacatures inbrengen. Vooral uitzendbedrijven pikken in op deze faciliteit. Dat resulteerde in een sterke stijging van het aantal interimvacatures. Om de vergelijkbaarheid in de tijd te garanderen werken we enkel met de vacatures uit het normaal economisch circuit zonder interim-vacatures¹.

Teneinde seizoensschommelingen weg te vlakken wordt als maateenheid het aantal ontvangen vacatures van de laatste 12 maanden genomen.

Grafiek 1: Aantal ontvangen jobs over 12 maanden

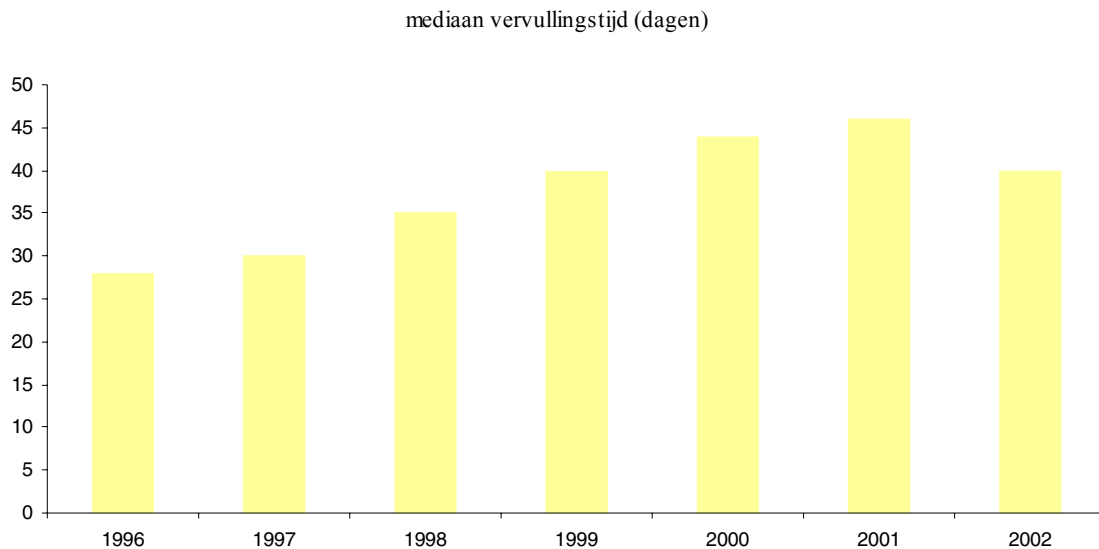
Het aantal ontvangen vacatures piekte (142.917 ontvangen jobs) in de periode december 1999 - november 2000. De neerwaartse evolutie nadien mondde uit in een dieptepunt (114.541 jobs) in september 2001 - augustus 2002 met. Sinds september 2002 is de curve terug positief georiënteerd.

¹ definitie van arbeidscircuits: zie hoofdstuk 7.1.

2. Vervullingstijd

De mediaan van de looptijd van de ingevulde jobs wordt hier gehanteerd als maatstaf. Deze vervullingstijd kan enkel berekend worden voor de vacatures uit het normaal economisch circuit die via het Ami-systeem zijn geregistreerd.

Grafiek 2: Mediaan van de vervullingstijd

De langste vervullingstijd was er in 2001. Het lagere cijfer van 2002 situeert zich op het niveau van 1999.

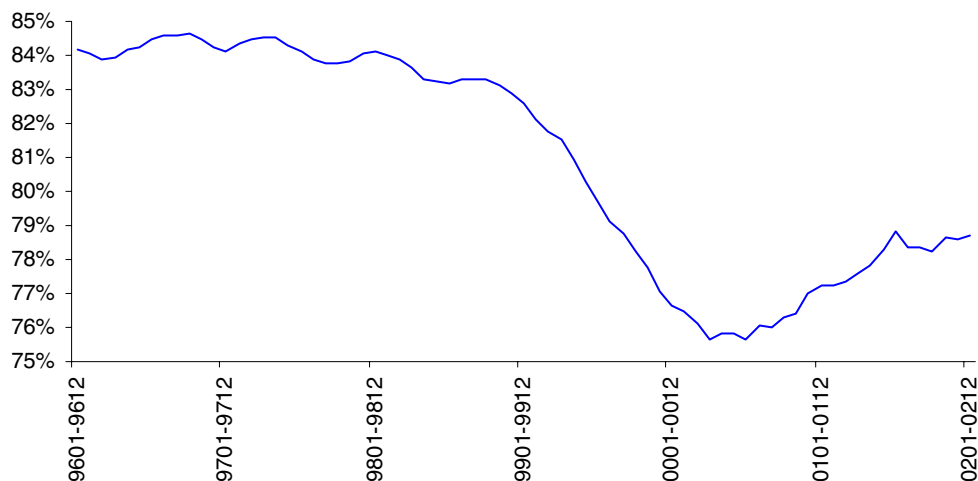
Het langer of korter worden van de invullingstijd wijst op respectievelijk een verkrappen of ontspannen van de arbeidsmarkt.

3. Vervullingspercentage

Het vervullingspercentage voor het normaal economisch circuit (alleen gekend voor AMI) daalde van meer dan 84% rond 1996-1997 vrij snel tot 75,6% (voor de periode juli 2000 - juni 2001). Daarna volgde terug een langzame stijging.

In een minder gespannen arbeidsmarkt worden hogere vervullingspercentages opgetekend.

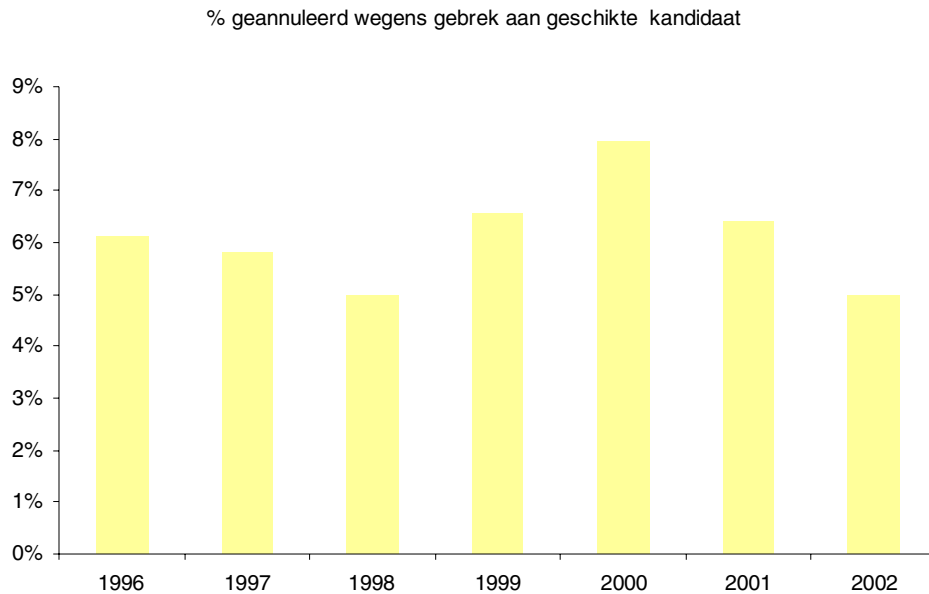
Grafiek 3 : Vervullingspercentage

4. Geannuleerde vacatures wegens een gebrek aan geschikte kandidaten.

Grafiek 4 : Percentage geannuleerde vacatures wegens een gebrek aan geschikte kandidaten

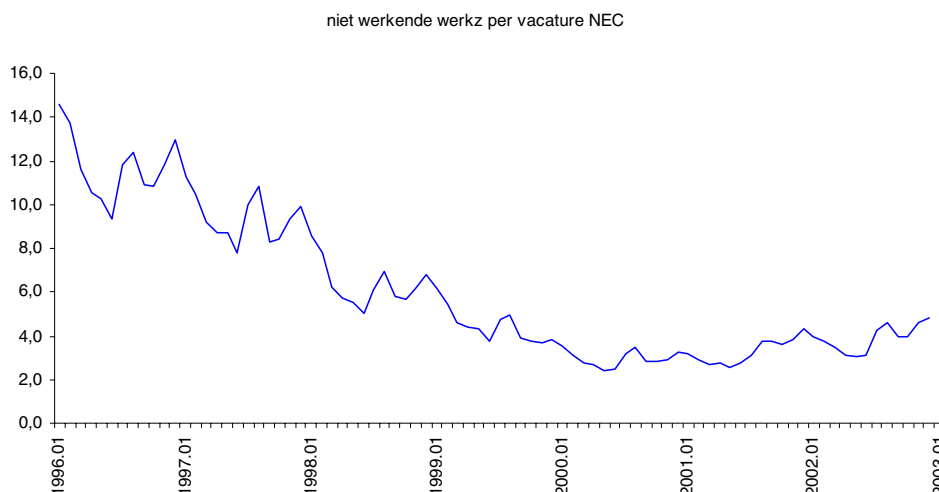
Het aandeel van de vacatures die geannuleerd werden wegens een gebrek aan geschikte kandidaten vertoonde na het hoogtepunt in 2000 een dalende tendens in 2001, die in 2002 wordt verder gezet (AMI – Normaal economisch circuit).

5. Spanningsindicator

De spanningsindicator geeft de verhouding weer tussen het aantal beschikbare werkzoekenden en het aantal tijdens de maand beschikbare vacatures uit het normaal economisch circuit (AMI + jobmanager).

In 2001 en 2002 zijn, in vergelijking met 2000, minder vacatures geannuleerd wegens een gebrek aan geschikte kandidaten.

Grafiek 5: Spanningsindicator

De verhouding tussen het aantal werkzoekenden en het aantal jobs daalde van 14,6 in januari 1996 tot 2,6 in mei 2001. Einde 2001 was de verhouding terug gestegen tot 4,4 en einde 2002 tot 4,8. In historisch perspectief blijft dat een lage waarde.

Conclusie

De recente evolutie van de verschillende indicatoren wijst op een ontspanning van de arbeidsmarkt: het aandeel van de ingevulde vacatures stijgt, de invulling gebeurt sneller en er worden minder vacatures geannuleerd wegens een gebrek aan geschikte kandidaten.

Dat neemt niet weg dat het aantal beschikbare werkzoekenden per vacature (de spanningsindicator) bijzonder laag blijft, en dat het aantal ontvangen werkaanbiedingen (als we de interimjobs buiten beschouwing laten) op een hoog peil blijft.

De evolutie van de indicatoren geeft aan dat de problemen inzake de invulling van vacatures zich in 2002 minder scherp stellen, doch niet verdwenen zijn. Met deze studie is het de bedoeling dieper in te gaan op deze problemen. Hierbij nemen we een gedetailleerde indeling naar beroep als vertrekbasis.

1.2. ANALYSE VAN DE KNELPUNTBEROEPEN

Knelpuntberoepen zijn beroepen die duidelijk meer problemen vertonen inzake invulling dan het gemiddelde beroep. Een omstandige beschrijving van de methodologie om de knelpuntberoepen te bepalen is opgenomen in hoofdstuk 7, bijlage 1. Grosso modo gebeurt de selectie van de knelpuntberoepen op basis van criteria als vervullingsduur en vervullingspercentage en de ervaring van experts. De analyse heeft als invalshoek beroepen, niet de individuele vacatures.

De gevolgde methodologie leidt er toe dat de resultaten van jaar tot jaar niet volledig vergelijkbaar zijn. Ze laat evenmin toe om een ranking op te stellen inzake moeilijkheidsgraad.

We benadrukken verder dat:

- ✓ het niet zo is dat vacatures voor knelpuntberoepen niet kunnen vervuld worden; in de meeste gevallen wordt de vacature wel ingevuld (74,5 % geraakt ingevuld, 6,5% wordt geannuleerd met als opgegeven reden het gebrek aan geschikte kandidaten), het vergt echter meer tijd;
- ✓ het niet is omdat een beroep een knelpunt is, dat alle vacatures voor deze functie problemen stellen; het omgekeerde geldt natuurlijk ook: bij de overige beroepen komen ook vacatures voor, die moeilijk of niet ingevuld worden;
- ✓ knelpunt geen synoniem is voor een tekort aan arbeidskrachten met de juiste kwalificaties, de oorzaken kunnen heel divers zijn;
- ✓ onze definiëring van knelpuntberoepen er toe leidt dat er altijd knelpuntberoepen zullen zijn: er zijn altijd beroepen waarvoor het relatief moeilijker is om geschikte kandidaten te vinden.

2

KNELPUNTBEROEPEN

- 2.1. Algemeen
- 2.2. Bespreking van de knelpuntberoepen
- 2.3. Evolutie 2001 - 2002
- 2.4. Regionale knelpunten 2002

2.1. ALGEMEEN

Op basis van een aantal statistische criteria (zie hoofdstuk 7 bijlage 1) werd een lijst van 242 potentiële knelpuntberoepen opgesteld op een totaal van 916 beroepen, die voorkwamen bij de vaste circuits.

Deze lijst werd ter beoordeling voorgelegd aan een werkgroep van arbeidsmarktspecialisten uit de vacaturebemiddeling van de VDAB en economen uit de dienst 'Databeheer & -analyse'. In een volgend stadium werden ook de sectoraccounts van de VDAB en een aantal sectorale organisaties geraadpleegd om additionele informatie te bekomen.

Op deze basis werden een aantal beroepen geschrapt of toegevoegd, waardoor ook enkele beroepen met een gering aantal jobs op de lijst kwamen. Het finaal resultaat is een lijst met 206 knelpuntberoepen.

In hoofdstuk 2.2. worden de knelpuntberoepen verder besproken. Bij de bespreking werd gebruik gemaakt van de opmerkingen geformuleerd door zowel de Vlaamse als de subregionale werkgroepen, alsook van de opmerkingen ontvangen van sectoraccounts en sectorale organisaties. Hoofdstuk 2.3 behandelt de evolutie van de knelpunten voor de laatste 10 jaar (periode 1993 – 2002).

Dezelfde werkwijze inzake bespreking van potentiële knelpunten werd toegepast per lokaal klantencentrum (de vroegere subregionale tewerkstellingsdiensten) van de VDAB. De belangrijkste conclusies van de regionale besprekingen zijn opgenomen in hoofdstuk 2.4, de statistische gegevens zijn terug te vinden in hoofdstuk 7 bijlage 3.

Van de 916 beroepen die in de vacatures van de vaste circuits gevraagd werden zijn er 206 knelpuntberoepen. Deze knelpuntberoepen staan voor 33.628 jobs (42,9% van het totaal van de vaste circuits). Ter vergelijking: voor 2001 vertegenwoordigden de knelpuntberoepen 42,8%, in 2000 44,2% en in 1999 33,8% van de jobs.

Voor het knelpuntkarakter van een beroep kunnen verschillende oorzaken vastgesteld worden:

- ✓ kwantitatief tekort aan arbeidskrachten:
  - het beroep wordt niet meer aangeleerd: het betreft uitzonderingen;
  - er is een tekort aan arbeidskrachten voor een bepaald beroep;
  - de deeltijds werkenden zijn niet beschikbaar voor een voltijdse job.
- ✓ kwalitatief tekort:
  - er zijn voldoende werkzoekenden, maar er is een tekort aan vakbekwame;
  - er zijn voldoende werkzoekenden, maar er is een tekort aan mensen met ervaring of met bijkomende specifieke kennis (bv. van bepaalde technieken of machines) of met bepaalde eigenschappen (bv. kennis techniek + commerciële vaardigheden, zelfstandig kunnen werken, nauwgezet kunnen werken, leiding kunnen geven, communicatieve vaardigheden).
- ✓ werkomstandigheden:
  - laag loon, ongezond of zwaar werk, veel stress, tijdsregeling (weekendwerk, avondwerk, deeltijds werk of gesplitste diensten);
  - statuut van zelfstandige.

In sommige gevallen gaat het om een schijnknelpunt: er worden vacatures gemeld waarbij eisen worden gesteld waarvoor onmogelijk geschikte kandidaten kunnen gevonden worden, met als doel arbeidsvergunningen te bekomen voor vreemde arbeidskrachten: bv. kok vreemde gerechten. Deze beroepen worden dan ook niet bij de knelpunten gerekend.

2.2. KNELPUNTBEROEPEN

2.2.1. ALGEMEEN OVERZICHT

Het overzicht in tabel 1 toont de belangrijkste beroepsgroepen waartoe de knelpuntberoepen behoren, met daarbij een aanduiding van de oorsprong van het knelpuntkarakter (de belangrijkste oorzaak wordt aangeduid met 1).

Tabel 1: Belangrijkste beroepsgroepen waarin de knelpuntberoepen kunnen gesitueerd worden in 2002.

beroepsgroep	Oorzaak knelpuntkarakter				
	kwantitatief	kwalitatief	arbeidsomstandigheden		
			loon	aard werk	zelfstandig
ingenieurs	1	2			
verplegend personeel	1				
tekenaars	2	1			
technici	1	2			
informatici		1			
kaderpersoneel		1			
gespecialiseerde bedienden	2	1			
vertegenwoordigers	3	2	1	1	1
chauffeurs		1		2	
arbeiders metaal	2	1			
electriciens	2	1			
onderhoudstechnici	1	2			
schrijnwerkers	1	2			
arbeiders bouw	1				
bakkers	1		2	2	
beenhouwers	1		2	2	
horecapersoneel		2	1	1	
schoonmaakpersoneel		2		1	
kappers		1	2	2	

2.2.2. BESPREKING VAN DE KNELPUNTBEROEPEN

De beroepscode in AMI zijn hiërarchisch opgebouwd. Het principe van indeling is eenvoudig. De code van het beroep bestaat uit 5 cijfers. De eerste drie cijfers van de beroepencode duiden de beroepsgroep aan. De volgende twee cijfers vormen een verdere detaillering op het beroepenniveau. Voor de knelpuntanalyse wordt vertrokken van het beroep op 5-digit-niveau.

Teneinde de bespreking overzichtelijk te houden worden de nauw verwante beroepen samen behandeld in beroepsgroepen op 3-digit-niveau.

Telkens wordt een bladzijde met een gedeelte van de overzichtstabel weergegeven, gevolgd door commentaar.

Tabel 2: Overzicht van de knelpuntberoepen 2002.

BEROEP	aantal jobs	% vervuld	KWANT.	KVALIT.	OORZAAK KNELPUNTKARAKTER					
					ONGUNSTIGE ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN					
					loon gevaarlijk of zwaar werk	ongezond stress	veel oordelen	voor- tijds- regeling	ongunstige zelfstan- dige	statuut dige
ingenieurs										
00202	Ingenieur bouwkunde	222	57,7%	1	2					
00225	Ingenieur elektriciteit	97	63,9%	1	2					
00239	Ingenieur mechanica	102	60,8%	1	2					
00257	Ingenieur elektromechanica	193	69,4%	1	2					
00280	Ingenieur	274	71,9%	1	2					
00286	Veiligheidsingenieur	33	75,8%	1	2					
00295	Ingenieur milieu (ecologie)	20	80,0%	1	2					
apothekers-, apothekersassistenten										
03310	Apotheker	124	16,9%	1						
03560	Apothekersassistent	150	31,3%	1						

ingenieurs

Vacatures voor ingenieurs vormen, net als de voorbije jaren, een knelpunt. De oorzaken zijn zowel kwantitatief als kwalitatief.

In 2000 en 2001 was de markt voor ingenieurs zeer krap. De economische terugval sindsdien heeft een milderend effect. Toch zijn er nog steeds te weinig ingenieurs, het deficit dat zich de voorbije jaren opstapelde is immers groot. Ook in de toekomst zal dit nog zo blijven: te weinig jongeren volgen ingenieursstudies.

Het knelpunt is eveneens kwalitatief. Naast de evidente technische kennis, worden vaak extra diploma's en/of specifieke competenties gevraagd. De mobiliteitseis en de vraag naar meertaligheid zijn elementen die het knelpuntkarakter van deze werkaanbiedingen versterken.

De schaarsteproblematiek bestrijkt het brede gamma aan richtingen: van bouwkunde, over elektriciteit, mechanica en elektromechanica, tot milieu en veiligheid. De vraag naar industriële ingenieurs is groter dan deze naar burgerlijke ingenieurs.

apothekers-, apothekersassistenten

Apotheker is een kwantitatief knelpunt. Een stijgende vraag en minder kandidaten zijn de ingrediënten van dit knelpuntberoep. Het apothekersknelpunt is het grootst in de Brusselse Rand.

De vestigingswet voor apotheken stuwde de overnameprijzen voor de apotheken omhoog. Bijgevolg zijn enkel kapitaalkrachtige groepen, al dan niet verbonden met ziekenfondsen, nog in staat om die prijzen te betalen.

Door deze ontwikkeling stijgt de vraag naar apothekers in loondienst. Het aanbod daarentegen verminderde de voorbije decennia: de hoge (financiële) drempel om een eigen apotheek te starten beperkt de interesse voor de studie farmacologie.

Een andere evolutie is de vervrouwelijking van het beroep.

Apothekersassistent is in hoofdzaak een kwantitatief knelpunt. Doordat er weinig studenten de studierichting volgen is er een tekort. Door de wijziging in de reglementering – een diploma of attest is nu verplicht – wordt het tekort versterkt. Het huidig apotheekpersoneel dat geen passend diploma heeft wordt momenteel bijgeschoold en verwerft zo een attest. Deze bijscholing van werknemers is echter een dure aangelegenheid. Ook inhoudelijk is dit een zware opleiding.

Tabel 2: Overzicht van de knelpuntberoepen 2002.

BEROEP	aantal jobs	% vervuld	KWANT.	KVALIT.	OORZAAK KNELPUNTKARAKTER					
					ONGUNSTIGE ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN					
					loon gevaarlijk of zwaar werk	ongezond stress	veel oordelen	voor- tijds- regeling	ongunstige zelfstan- dige	statuut dige
verplegend en verzorgend personeel										
03600	Hoofdverpleegkundige	87	69,0%	1						
03610	Ziekenhuisverpleegkundige - gebrevetteerde/gediplomeerde	931	67,7%	1						
03612	Ziekenhuisverpleegkundige - gegradueerde	351	73,8%	1						
03620	Psychiatrisch verpleegkundige - gebrevetteerde/gediplomeerde	27	66,7%	1						
03621	Geriatrisch verpleegkundige - gegradueerde	33	60,6%	1						
03622	Psychiatrisch verpleegkundige - gegradueerde	30	76,7%	1						
03623	Verpleegkundige palliatieve zorgen - gegradueerde	17	76,5%	1						
03650	Thuisverpleegkundige	138	73,2%	1						
03685	Sociaal verpleegkundige - gegradueerde	60	70,0%	1						
03825	Gekwalificeerd verzorgende	934	82,2%	1						

verplegend en verzorgend personeel

Werkgevers vinden moeilijk verplegend personeel. Dat fenomeen is niet nieuw en ook niet exclusief Belgisch.

Om de tekorten te bestrijden zagen tal van initiatieven het licht:

- de herintrede wordt aangemoedigd;
- werkzoekenden kunnen met behoud van hun uitkering een opleiding tot verpleegster volgen;
- werknemers in verzorgende functies krijgen eveneens studiefaciliteiten;
- functies worden opgesplitst. Verpleegkundigen voeren minder verzorgende en meer verpleegkundige taken uit;
- kinesisten krijgen de kans om zich te laten omscholen tot verpleegkundige.

De inzetbare arbeidsreserve is beperkt:

- het VDAB-sollicitantenbestand telt niet zoveel volledig werkloze verpleegkundigen;
- de groep deeltijds werkende werkzoekenden biedt evenmin een groot potentieel. Hun grillig uurrooster maakt dat het bijna onmogelijk is om twee deeltijdse banen te combineren. Een groot aantal vrouwelijke verpleegkundigen heeft ook geen belangstelling voor een voltijdse baan. Zij wijzen daarvoor naar de hoge fysieke en psychische arbeidsbelasting, het onregelmatige uurrooster en de zorg voor het gezin;
- de herintreders bieden maar beperkt soelaas. De VDAB-terugkeercursussen voor verpleegkundigen scoren qua plaatsingen uitermate goed. Het aantal gegadigden is echter beperkt.

De verwachting leeft wel dat door de vernieuwende oplossing voor de eindeloopbaanproblematiek, minder oudere verpleegkundigen voortijdig uitstappen.

Naast het tekort aan verpleegkundigen duikt nu ook een knelpunt op bij vacatures voor gekwalificeerde verzorgenden. Hun werkterrein situeert zich vooral in de rusthuis- en gezinszorgsfeer. De vergrijzing van de bevolking en de uitbreiding van de zorgsector levert extra vacatures op. Via opleidingen worden de tekorten bestreden. Het opleidingsaanbod is recent herschikt: nieuwe doelgroepen als deeltijdse werkzoekenden en allochtonen worden nu beter bereikt.

Tabel 2: Overzicht van de knelpuntberoepen 2002.

BEROEP	aantal jobs	% vervuld	KWANT.	KVALIT.	OORZAAK KNELPUNTKARAKTER					
					ONGUNSTIGE ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN					
					loon gevaarlijk of zwaar werk	ongezond stress	veel oordelen	voor- tijds- regeling	ongunstige zelfstan- dige	statuut
onderwijzend personeel (gegevens onderwijspool)										
Onderwijzers				1						
Regenten:										
Nederlands				1						
Katholieke godsdienst				1						
Frans				1						
tekenaars										
08101	Architectuurtekenaar	25	72,0%	2	1					
08102	Bouwkundig tekenaar	193	48,7%	2	1					
08107	Tekenaar bouwfysische voorzieningen	15	66,7%	2	1					
08115	Tekenaar mechanica	68	54,4%	2	1					
08117	Tekenaar metaalconstructies	38	81,6%	2	1					
08118	Tekenaar piping	8	62,5%	1						
08120	Tekenaar elektriciteit	47	59,6%	2	1					
08160	Tekenaar textiel	10	70,0%		1					

onderwijzend personeel (gegevens onderwijspool)

leraars secundair onderwijs

De VDAB beheert, op vraag van de Vlaamse regering, de Vervangingspool Onderwijs. De bedoeling is een bestand van leerkrachten aan te leggen. Die leerkrachten kunnen ingeschakeld worden voor korte vervangingen. Pluspunt is dat de pool werkzekerheid biedt aan interimarissen voor een volledig schooljaar. Deze garantie vormt een extra motivatie voor jongeren om een onderwijsloopbaan te starten. Voorheen haakten veel jongeren af omwille van het tijdelijke karakter van de eerste onderwijsbaantjes.

De pool slaagt er niet in om alle vacatures in te vullen. Het overzicht van de niet ingevulde functies naar subregio vormt de leidraad bij de bepaling en subregionale inkleuring van de knelpunten.

Vacatures voor regenten voor de vakgebieden Nederlands, Frans en katholieke godsdienst worden in bepaalde regio's moeilijk ingevuld: in het oosten van het land (Turnhout-Limburg-Hageland) verloopt de rekrutering vlot. In de grote steden Brussel en Antwerpen en op de as Antwerpen-Brussel blijven veel tijdelijke betrekkingen openstaan.

leraars lager onderwijs

Het tekort aan onderwijzers kwam de voorbije jaren reeds aan de oppervlakte. Het inschakelen van kleuterleiders om dit tekort op te vangen was toen de evidente strategie. In 2002 werd die piste deels verlaten: het aantal werkzoekende kleuterleiders viel immers sterk terug. Het tekort aan onderwijzers manifesteerde zich in 2002 dan ook nadrukkelijker: vacatures voor onderwijzers in de vervangingspool bleven open staan in stad en provincie Antwerpen, in Brussel, in de Vlaamse rand rond Brussel en in delen van de provincies Oost- en West-Vlaanderen.

tekenaars

De moeilijke invulling van vacatures voor tekenaars heeft zowel kwalitatieve als kwantitatieve oorzaken. De kwalitatieve aspecten domineren: werkgevers wensen sollicitanten met ervaring en kennis van specifieke CAD-CAM-pakketten. Vooral bij ontwerptekenaars stelt men hoge kwalitatieve eisen: er wordt dan ook vaker gemikt op ingenieurs.

Tekenaars textiel moeten technische kennis combineren met artistieke creativiteit.

De beschikbare arbeidsreserve omvat weinig kandidaten die voldoen aan deze hoge kwalitatieve standaarden. Het kwantitatieve tekort stelt zich evenwel, door de vertragende economie, minder scherp dan de voorbije jaren. Specifiek voor tekenaars-piping is dat er geen schoolse opleidingsvorm bestaat.

Tabel 2: Overzicht van de knelpuntberoepen 2002.

BEROEP	aantal jobs	% vervuld	KWANT.	KVALIT.	OORZAAK KNELPUNKTCHARAKTER				
					loon	ongezond gevaarlijk of zwaar werk	veel stress	voor- oordelen	ongunstige tijds- regeling
technici									
08904	Technicus elektromechanica	761	76,1%	1	2				
08905	Technicus mechanica	406	81,0%	1	2				
08920	Technicus bouw - werfleider	303	61,4%	1	2				
08930	Technicus elektriciteit	283	63,3%	1	2				
08942	Technicus land-, tuin- en bosbouw	45	68,9%	1	2				
08946	Technicus milieubeheer	47	74,5%	1	2				
08951	Technicus klimatisatie, koel-en verwarmingstechnieken	133	74,4%	1	2				
08955	Technicus autotechniek	59	72,9%	1	2				
08965	Technicus elektronica	219	72,6%	1	2				
08967	Technicus datatransmissie en numerieke commutatie	14	64,3%	1	2				
08969	Beeld- en/of geluidstechnicus	23	91,3%	1	2				
08975	Technicus meet- en regeltechniek en automatisatie	51	64,7%	1	2				
08980	Technicus	588	68,2%	1	2				
08982	Topograaf	31	51,6%	1	2				
08985	Technicus grafische bedrijven	25	72,0%	1	2				
boekhouders									
09110	Boekhouder	757	75,8%	2	1				
09120	Accountant	53	66,0%	2	1				
09150	Specialist kostprijsberekenaar (kostaccountant)	24	66,7%	2	1				
opvoeders									
09527	Begeleider buitenschoolse kinderopvang	128	87,5%			1			1

technici

Technicus – en technicus elektromechanica in het bijzonder – is een klassiek knelpuntberoep. De oorzaak voor het knelpunt is in eerste instantie kwantitatief: de instroom van jonge afgestudeerden bleef de voorbije jaren achter op de marktvraag.

Ook kwalitatief is er een probleem: de arbeidsreserve mist de gevraagde kwaliteiten. De upgrading van de gevraagde profielen verbreedt de kwalitatieve kloof. Het gevraagde diploma was vroeger 3^e graad secundair technisch, nu verlangt men steeds meer een graduaatsdiploma. De evolutie in de richting van automatisering en informatisering verklaart mee de stijging van het gevraagde studieniveau. Via modulaire VDAB-opleidingen worden opleidingslacunes geremedieerd. Er zijn evenwel te weinig geschikte kandidaten om dergelijke opleidingen te volgen.

boekhouders

Het knelpunt is vooral kwalitatief geïnspireerd. Kennis van specifieke boekhoudpakketten en ervaring zijn eisen die vaak terugkeren. Verder is de materie volop in beweging, zodanig dat permanente bijscholing een must is. De kwalitatieve eisen beperken de inzetbaarheid van de werkzoekendenstock. Via vervolmakingsopleidingen probeert de VDAB de werkreserve te upgraden.

Deze vacatures richten zich vooral naar graduataten, en die zijn nu eenmaal weinig werkloos. De vraag concentreert zich vooral in de grote steden.

opvoeders

De functie van **opvoeder** (in zijn geheel) dient niet als knelpunt te worden beschouwd. Toch is het, in bepaalde sectoren, moeilijk om opvoeders te vinden. Een probleem vormt o.a. de bijzondere jeugdzorg, wat te maken heeft met de moeilijke doelgroep.

De meeste **begeleiders buitenschoolse kinderopvang** werken deeltijds als gesco of Wep+ (door de overheid gesubsidieerde tewerkstellingsmaatregelen). Buitenschoolse kinderopvang impliceert gesplitste en onregelmatige arbeidstijden: voor en na school, op woensdagnamiddag en tijdens vakanties. Het lage deeltijdse loon maakt dat veel werknemers afhaken. Het grote verloop zorgt telkens voor nieuwe vacatures, die moeilijk ingevuld geraken. Bij dergelijke deeltijdse jobs, die laag betaald worden, treedt een werkloosheidsval op. Dat element verklaart mee de geringe aantrekkingskracht.

De ongunstige tijdsregeling en het lage loon verklaren het huidige knelpunt. In de toekomst kan begeleider buitenschoolse kinderopvang ook evolueren naar een kwantitatief knelpunt. De beslissing van Kind en Gezin dat 50% van de begeleiders tegen 2007 minimaal een kwalificatie beroepssecundair onderwijs moet hebben (bijvoorbeeld kinderverzorgster), zal de recruiteringsbasis immers danig beperken.

Tabel 2: Overzicht van de knelpuntberoepen 2002.

BEROEP	aantal jobs	% vervuld	KWANT.	KWALIT.	OORZAAK KNELPUNKKARAKTER				
					loon	ongezond gevaarlijk of zwaar werk	veel stress	voor- oordelen	ongunstige tijds-regeling
informatici									
09605	E.D.P. (electronic data processing) manager	17	64,7%		1				
09611	Projectleider - informatica	227	61,2%		1				
09612	Databeheerder informatica	29	58,6%		1				
09613	Netwerkbeheerder informatica	99	72,7%		1				
09614	Systeembeheerder informatica	45	82,2%		1				
09633	Analist - informatica	80	68,8%		1				
09634	Toepassingsprogrammeur - informatica	216	48,6%		1				
09635	Analist-programmeur - informatica	177	54,2%		1				
09636	Systeemprogrammeur - informatica	98	66,3%		1				
09640	Support - informatica	202	63,9%		1				
09641	Netwerkspecialist - informatica	48	68,8%		1				
09642	PC-techniker	82	65,9%		1				
09645	Instructeur - informatica	22	63,6%		1				
veiligheidsverantwoordelijken									
09850	Veiligheidsverantwoordelijke	34	73,5%		1				
verantwoordelijken aankoop & bevoorrading									
13030	Aankoopverantwoordelijke	56	67,9%		1				
13035	Inkoper	35	74,3%		1				
13040	Verantwoordelijke logistiek	70	74,3%		1				

informatici

De crisis in de ICT-sector zette zich in 2002 verder door. De scherpe terugval van de ICT-investeringsbudgetten tastte de precaire financiële positie van vele ICT-dienstverleners aan. Dat resulteerde in een stroom faillissementen en herstructureringen, wat op zijn beurt zorgde voor een scherpe terugval van de vraag naar informatici en een forse groei van het aantal werkzoekende informatici. Kwantitatief gezien vormen informatici dan ook niet langer een knelpunt, kwalitatief daarentegen wel. De vraag naar ervaring en gespecialiseerde kennis van bepaalde systemen, programmeertalen, internet en netwerken remt de invulling van openstaande vacatures af.

veiligheidsverantwoordelijken

De veiligheidsproblematiek krijgt steeds meer aandacht. Recent is er de verplichting bijgekomen om bij het bouwen een veiligheidscoördinator in te schakelen. Ook in andere sectoren zijn de veiligheids- en preventie-eisen aangescherpt en de verschillende aspecten ervan zijn in een afzonderlijk functieprofiel gegoten. De rekrutering van veiligheidsverantwoordelijken verloopt moeizaam. Kwalitatieve elementen - specifieke diploma's en attesten - verklaren het knelpuntkarakter.

verantwoordelijken verkoop & bevoorrading

Vacatures voor aankoopverantwoordelijke, inkoper en verantwoordelijke logistiek zijn knelpunten. De gediversifieerde kwalitatieve eisen - diploma's, jobspecifieke competenties en ervaring - zijn daarvoor verantwoordelijk. Bedrijven zoeken kandidaten met een bepaalde technische kennis en know-how die men in feite slechts kan verwerven in een gelijkaardige functie. Deze werkaanbiedingen richten zich dan ook meer tot actieve professionelen die van werkkring willen veranderen.

De professionalisering van de logistieke branche zet zich verder door. Dat gaat samen met het optrekken van de kwalitatieve eisen die aan de 'verantwoordelijke logistiek' worden gesteld.

Tabel 2: Overzicht van de knelpuntberoepen 2002.

BEROEP	aantal jobs	% vervuld	KWANT.	KVALIT.	OORZAAK KNELPUNKTCHARAKTER				
					loon	ongezond of zwaar werk	veel stress	voor- oordelen	ongunstige tijds-regeling
verkoop- en marketingverantwoordelijken									
13100	Verkoopsverantwoordelijke - salesmanager	142	70,4%		1				
13120	Productmanager	76	78,9%		1				
13130	Verantwoordelijke verkoop (en marketing) buitenland	14	57,1%		1				
13140	Verantwoordelijke verkoop binnendienst	34	67,6%		1				
algemene directie									
13200	Algemeen verantwoordelijke profit sector	52	65,4%		1				
13220	Public relations verantwoordelijke	30	63,3%		1				
13230	Kwaliteitsverantwoordelijke	59	76,3%		1				
productieverantwoordelijken									
13500	Productieverantwoordelijke	171	72,5%		1				
secretarissen									
21010	Directiesecretaresse	122	73,0%		1				
administratief bedienden									
23125	Technisch-administratief bediende	269	79,6%	2	1				
23130	Bediende planning en logistiek	184	72,3%	2	1				
23140	Bediende kostprijsberekening	81	60,5%	2	1				

verkoop- en marketingverantwoordelijken

De verwachtingen t.a.v. deze hoog gekwalificeerde managers en verantwoordelijken zijn niet min. De functie-inhoud veronderstelt een HOBU- of universitair diploma. Daarnaast verlangt men ervaring, meertaligheid en een bereidheid om zich veelvuldig te verplaatsen, eventueel ook naar het buitenland.

De lange looptijd wordt deels verklaard door de lange aanwervingsprocedures, inherent aan deze functies.

algemene directie

De hoge kwalitatieve eisen op vlak van kennis, ervaring en managementcapaciteiten maken dat deze werkaanbiedingen slechts traag en beperkt worden ingevuld. Soms wordt ook een combinatie van diploma's gevraagd. De sollicitatieprocedure neemt ook hier heel wat tijd in beslag.

productieverantwoordelijken

Ervaring, technische kennis over productieprocessen en managementcapaciteiten spelen een sleutelrol. Dergelijke vacatures worden vooral ingenomen door werkende werkzoekenden die van werkkring veranderen.

secretaressen

De oorzaak van het knelpunt is kwalitatief. Een directiesecretaresse moet zelfstandig kunnen werken en beschikken over organisatietalent. Meertaligheid en kennis van de klassieke bureautica-pakketten is een *conditio sine qua non*.

VDAB-Training en Opleiding organiseert, in samenwerking met Cevora, specifieke opleidingen. Meertaligheid, bureautica en attitudevorming zitten vervat in de opleidingprogramma's.

administratief bedienden

Het zijn vooral kwalitatieve factoren die het knelpuntkarakter verklaren:

- deze functies verenigen administratieve vaardigheden en technische kennis;
- deze beroepen worden veelal op de werkplek aangeleerd. In veel van deze functies is praktijkervaring in een soortgelijke functie quasi noodzakelijk.

Er is ook een kwantitatief tekort: de werkzoekenden met een diploma economisch hoger onderwijs vormen de rekruteringsbasis. Er zijn weinig werkzoekenden met een dergelijk profiel.

Tabel 2: Overzicht van de knelpuntberoepen 2002.

BEROEP	aantal jobs	% vervuld	KWANT.	KVALIT.	OORZAAK KNELPUNTKARAKTER					
					loon	ongezond of zwaar werk	veel stress	voor- oordelen	ongunstige tijds-regeling	statuut zelfstan-dige
bedienden transport (expeditie)										
23600	Uitvoerend expeditiebediende	173	60,7%		1	2		2		
23630	Kantooexpediteur	40	70,0%	2	1	3		3		
23664	Dispatcher-transportplanner	101	82,2%	2	1	3		3		
magazijnbedienden										
23721	Magazijnbediende	406	78,8%		1					
vertegenwoordigers										
34010	Vertegenwoordiger	1431	65,3%	3	2	1		1	1	1
34060	Accountmanager	159	79,2%	3	2	1		1	1	1
34080	Handelsagent	14	42,9%	3	2	1		1	1	1
klantendienstmedewerkers										
36060	Klantendienstmedewerker - verkoopsassistent	349	77,7%		1					

bedienden transport (expeditie)

De openstelling van de grenzen en de globalisering van de markten zijn verantwoordelijk voor de groei van het aantal transportbewegingen. De expeditie sector is de voorbije decennia in sterke mate geprofessionaliseerd. De keuze van de transportmodi, het beheer van het vervoerspark, de planning van just-in-time leveringen en de integratie van de logistieke processen behoren tot het takenpakket van kantoorexpediteurs en dispatchers-transportplanners. Ervaring, meertaligheid, flexibiliteit en stressbestendigheid zijn veelal de breekpunten bij deze vacatures. De kwalitatief hoge eisen worden niet vertaald in een concurrentiële verloning. In tweede orde is het knelpunt kwantitatief.

Uitvoerende expeditiebediende daarentegen is geen kwantitatief knelpunt. Kwalitatieve elementen, ervaring, de lage verloning en het stresserend karakter van de job verklaren het knelpuntkarakter. Via opleidingen i.s.m. derden en het IBO-stelsel probeert de VDAB om het aanbod aan uitvoerende expeditiebedienden te verruimen.

magazijnbedienden

Magazijnbedienden moeten polyvalent zijn. Naast zin voor verantwoordelijkheid, organisatie en administratie (PC-kennis), wordt er bijvoorbeeld ook verwacht dat ze met een heftruck kunnen rijden. Een andere veel terugkerende eis is ervaring. In samenwerking met de sector stoomt de VDAB kandidaten klaar voor deze functies.

vertegenwoordigers

Vacatures voor de brede groep van vertegenwoordigers, accountmanagers en handelsagenten worden moeilijk ingevuld omwille van het ongunstig imago dat kleeft aan deze beroepen. De onregelmatige werkuren, de verre verplaatsingen, de onzekere verloning (meestal in functie van de verkoopscijfers) en het eventueel moeten werken in een zelfstandig statuut doen werkzoekenden aarzelen om in het beroep te stappen.

Het grote personeelsverloop bij de vertegenwoordigers versterkt het knelpuntkarakter: wanneer de perspectieven voor het product minder goed zijn, of het potentieel in de geografische sector beperkt is, vertrekt men. Ook de verschillen in arbeidsvoorwaarden (al dan niet op zelfstandige basis, variabele verloning, eigen wagen/bedrijfswagen, hoogte onkostenvergoeding,...) bepalen mee het hoge interne verloop.

De VDAB organiseert, in samenwerking met Cevora, specifieke opleidingen voor vertegenwoordigers.

klantendienstmedewerkers

Klantendienstmedewerker - verkoopsassistent is een kwalitatief knelpunt. Er wordt verwacht dat de werknemer klantvriendelijk is, commerciële feeling bezit, vlot communiceert, flexibel is qua jobinhoud en werkuren en kwaliteitsbewust. Daarbovenop verlangt men technische kennis.

Tabel 2: Overzicht van de knelpuntberoepen 2002.

BEROEP	aantal jobs	% vervuld	KWANT.	KVALIT.	OORZAAK KNELPUNTKARAKTER					
					loon	ongezond gevaarlijk of zwaar werk	veel stress	voor- oordelen	ongunstige tijds-regeling	statuut zelfstan-dige
filiaalhouders										
37000	Filiaalhouder of handelszaakbeheerder	285	77,2%						1	2
37010	Filiaalassistent - eerste verkoper - rayon verantwoordelijke	238	90,3%						1	
tuiniers										
40165	Tuinier	116	76,7%						1	
40170	Tuinaanlegger - bosaanlegger	123	81,3%						1	
40180	Tuin- en landbouwmachinebestuurder	12	66,7%						1	
vissers										
43123	Motorist	56	100,0%						1	
natuursteenbewerkers										
50300	Natuursteenbewerker	106	78,3%						1	

filiaalhouders

Filiaalhouder vormt een knelpunt wegens de noodzakelijke polyvalentie (administratie, commercieel inzicht, beheer personeel), het eventuele zelfstandigenstatuut en de eventuele eigen financiële inbreng. De kwalitatieve eisen zoals commerciële en administratieve vaardigheden, kennis van bedrijfsbeleid, boekhouding en personeelszaken, zijn hoog.

De problematiek van de filiaal-assistenten is, met uitzondering van het statuut, gelijkaardig.

tuiniers

De beroepen 'tuinier' en 'tuinaanlegger' veronderstellen een grote polyvalentie. Het gaat nu niet enkel meer om het planten van bloemen, hagen, struiken en bomen maar evenzeer over het aanbrengen van verhardingen of verzetten van grond met een graafmachine. Tuinaanleggers die sierbestrating aankunnen of kunnen werken met een graafmachine stappen, omwille van de hogere lonen, vaak over naar de bouwsector.

vissers

Motorist is een knelpunt. De uitstroom uit het vissersonderwijs is beperkt en er is daarenboven de concurrentie met de baggerbedrijven. De verloning in de visserij hangt af van de besomming, de baggersector daarentegen biedt een zekere verloning. De arbeidsreserve is relatief oud, dat verscherpt het probleem.

natuursteenbewerkers

Het beroep van natuursteenbewerker kan niet worden aangeleerd in het gewone onderwijscircuit. Dat maakt dat er weinig kandidaten instromen die het beroep beheersen. Verder stelt het beroep zware fysieke eisen. De sector probeert samen met de VDAB de leemte op de arbeidsmarkt in te vullen. De VDAB-beroepsopleiding natuursteenbewerker vindt op zijn beurt problemen bij de rekrutering van geschikte kandidaten. Ook de bedrijven die, o.a. via het stelsel van individuele beroepsopleiding, het beroep op de werkvloer willen aanleren geraken moeilijk aan kandidaten.

Tabel 2: Overzicht van de knelpuntberoepen 2002.

BEROEP	aantal jobs	% vervuld	KWANT.	KWALIT.	OORZAAK KNELPUNKKARAKTER					
					loon	ongezond gevaarlijk of zwaar werk	veel stress	voor- oordelen	ongunstige tijds- regeling	statuut zelfstan- dige
matrozen										
61161	Matroos (binnenscheepvaart)	28	32,1%	1		2			2	
chauffeurs										
64120	Taxichauffeur	111	91,0%	1					2	
64130	Autobusbestuurder (lijndienst- openbaar vervoer)	122	89,3%	1						
64132	Autocarbestuurder	73	86,3%	1					2	
64143	Bestuurder lichte vrachtwagen - vaste wagen (max. 7,5 ton)	250	84,0%	1	2				2	
64144	Bestuurder zware vrachtwagen - vaste wagen (+7,5 ton)	510	76,3%	1					2	
64161	Bestuurder van trekker met oplegger	718	78,4%	1					2	
64162	Bestuurder van zware vrachtwagen met aanhangwagen	192	78,1%	1					2	
64175	Chauffeur distributie	501	82,6%	1			2		2	

matrozen

Matroos voor de binnenscheepvaart is een knelpunt. De groeiende binnenscheepvaart deed steeds meer beroep op Oost-Europeanen. Daar wil de Vlaamse regering verandering inbrengen door minder arbeidskaarten uit te reiken aan Oost-Europese werknemers. Door deze beleidswijziging is er een kwantitatief tekort. Het knelpunt wordt nog versterkt door de ongunstige arbeidsomstandigheden. De Vlaamse regering heeft in 2002 een sectoraal akkoord afgesloten met het Fonds voor de Rijn- en binnenvaart. Dat akkoord voorziet o.a. in de opleiding van werkzoekenden.

chauffeurs

Chauffeurs zijn reeds langer een knelpunt: de aantrekkingskracht – o.a. de vrijheid – is tanend.

Het openbaar busvervoer wordt, als oplossing voor de file-problematiek, sterk gepromoot. De oplossing, meer bussen en/of frequentere bussen, resulteert automatisch in een oplopende vraag naar lijnbuschauffeurs. De Lijn kon voorheen via eigen opleidingen de vraag naar chauffeurs invullen. Momenteel is dat niet langer het geval en stappen er chauffeurs over van de verpachte lijnen, o.a. omwille van de betere verloning. Het schaarsteprobleem verschuift daarmee naar de private uitbaters. Een overstap vanuit de subsector van de toeristische autocars biedt evenmin een oplossing, aangezien er evenzeer een tekort is.

Taxi-chauffeur is eveneens een knelpuntberoep. Taxi's fungeren vaker als aanvulling bij het openbaar vervoer. De arbeidsomstandigheden, en meer specifiek de arbeidsuren, vormen de grootste moeilijkheid.

Bij de truckbestuurders zijn het vooral kwalitatieve eisen die maken dat het knelpuntberoepen zijn. Naast het passend rijbewijs vraagt men eventueel talenkennis, verantwoordelijkheidsgevoel (dure lading, duur materiaal), het kunnen werken met telecommunicatie- en telematica-apparatuur en een ADR-attest. Ook het feit dat men overal op tijd moet zijn (just-in-time-leveringen, distributie) zorgt voor extra stress.

De verloning van bestuurders lichte vrachtwagen en chauffeurs distributie is relatief laag. Dat compenseren ze via lange werkdagen. Meer en meer start de werkdag in de vroege ochtenduren. Zo verzekeren ze de bevoorrading voor de openingsuren van de winkelcentra en vermijden ze de ochtendspits.

Tabel 2: Overzicht van de knelpuntberoepen 2002.

BEROEP	aantal jobs	% vervuld	KWANT.	KVALIT.	OORZAAK KNELPUNTKARAKTER					
					ONGUNSTIGE ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN					
					loon	ongezond gevaarlijk of zwaar werk	veel stress	voor- oordelen	ongunstige tijds- regeling	statuut zelfstan- dige
wevers, regelaars en instellers weefgetouw										
70335	Wever op jacquardweefmachines	14	57,1%	2	1					
70460	Breier op automatische vlakbreimachine	20	75,0%	2	1					
patroonmakers, snijders en stiksters										
71505	Patronenmaker	25	84,0%	1	2					
71675	Modellenstikster confectie	8	87,5%		1					
71685	Stikster woningdecoratie	19	84,2%		1					
precisiemecaniciens										
74140	Mecaniciens van precisieinstrumenten	22	54,5%		1					
opticiens en tandtechnici										
74210	Opticiens voor brilglazen	27	77,8%	1		2				
74220	Tandtechnicus	44	79,5%	1						

wevers, regelaars en instellers weefgetouw

De sector heeft de voorbije jaren ook op technologisch vlak een snelle evolutie doorgemaakt. De competenties van de arbeidsreserve zijn niet meegegroeid. Vandaar een kwalitatief probleem.

Deze vacatures zitten geconcentreerd in de textieldriehoek Waregem-Kortrijk-Roeselare, precies een regio waar de mannelijke arbeidsreserve minimaal is. De afroming van de markt zorgt ervoor dat de overblijvende arbeidsreserve weinig inzetbaar is: de werkzoekenden halen niet het gewenste rendement. Kwantitatief dient er zich niet onmiddellijk een oplossing aan. Ondanks herhaalde promotiecampagnes voor het technisch textielonderwijs kiezen weinig jongeren voor dit beroep, zodanig dat deze optie in steeds minder onderwijsinstellingen wordt aangeboden. De vervangingsvraag in de textielsector blijft nochtans belangrijk.

De VDAB-beroepsopleiding biedt enig soelaas. De sector sloot een samenwerkingsovereenkomst met de VDAB voor het verstrekken van textielspecifieke opleidingen aan arbeiders. Ook met het onderwijs werd een convenant gesloten die nieuwe impulsen geeft aan het textielonderwijs. Deze beide initiatieven beogen de verruiming van het aanbod.

patroonmakers, snijders en stiksters

patroontekenaars en snijders

Het confectieonderwijs kende de voorbije decennia een sterke terugval. Resultaat is dat weinig jongeren nog afstuderen, en meestal dan nog uit de beroepsafdeling. Anderzijds zijn verschillende fasen in het productieproces geautomatiseerd. Patroonmaken behoort daar toe. Aan patroonmakers worden dan ook hoge technische eisen gesteld, o.m. inzake kennis van CAD-CAM.

stiksters

Stikster is een kwalitatief knelpunt. De werkloze stiksters zijn productiestiksters, het zuivere productiewerk is evenwel verhuisd naar het buitenland. Wat gebleven is – het maken van prototypen, het werk aan duurdere producten en woningdecoratie – vraagt hoog gekwalificeerde en polyvalente arbeidskrachten. De cursisten, die in de VDAB-centra voor dergelijk kwalitatief werk zijn opgeleid, vinden probleemloos werk.

precisiemecaniciens

Is een knelpunt omwille van de kwalitatieve eisen.

opticiens en tandtechnici

Er zijn weinig werkzoekende opticiens en tandtechnici. Het gegeven dat deze beroepen veelal op zelfstandige basis worden uitgeoefend verklaart deels de kwantitatieve tekorten.

Via het stelsel van individuele beroepsopleiding kan een basiskennis aangeleerd worden om helper te worden. De lage verloning bij de tandtechnici vormt een andere rem.

Tabel 2: Overzicht van de knelpuntberoepen 2002.

BEROEP	aantal jobs	% vervuld	KWANT.	Kwalit.	OORZAAK KNELPUNTKARAKTER					
					ONGUNSTIGE ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN					
					loon	ongezond gevaarlijk of zwaar werk	veel stress	voor- oordelen	ongunstige tijds- regeling	statuut zelfstan- dige
bankwerkers, gereedschapsmakers										
75010	Bankwerker - metaal	109	62,4%	2	1					
75020	Bankwerker-gereedschapsmaker metaal	8	87,5%	2	1					
75030	Bankwerker-matrijzenmaker metaal	22	63,6%	2	1					
insteller-bedieners van werktuigmachines										
75105	Insteller-bediener van metaalfreesmachine	38	76,3%	2	1					
75115	Insteller-bediener van kotterbank-alleseur	2	100,0%		1					
75137	Slijper voor machinegereedschap	19	89,5%		1					
75150	Insteller-bediener van metaaldraaibank-draaier	87	78,2%	2	1					
75170	Insteller- bediener automatische of cnc gestuurde metaalwerktuigmachines	145	69,7%	2	1					
75180	Insteller- bediener van metaalwerktuigmachine	138	73,9%	2	1					
monteurs en afstellers (nieuwe) machines										
75200	Monteerder in het atelier van machines en industriële installaties	187	58,3%	2	1					
75210	Installateur - afsteller van machines en industriële installaties	41	87,8%	2	1					
mecaniciens - herstellere										
75300	Onderhoudsmecaniciens en hersteller machines en industriële installaties	468	76,1%	2	1					
75312	Onderhoudsmecaniciens van landbouwmachines	41	53,7%	2	1					
75316	Onderhoudsmecaniciens van textielmachines	17	64,7%	2	1					
75318	Onderhoudsmecaniciens van grondwerk-en bouwmachines	44	56,8%	2	1					
75350	Mecaniciens-installateur en hersteller lpg-installaties	4	100,0%	2	1					
75351	Automecaniciens-hersteller van voertuigen met benzinemotoren	347	71,5%	2	1					
75352	Automecaniciens-hersteller van voertuigen met dieselmotoren	87	82,8%	2	1					
75360	Mecaniciens-hersteller schepen	8	75,0%	2	1					
75370	Onderhoudsmecaniciens van hefrucks, tractoren, ...	35	54,3%	2	1					
75371	Onderhoudsmecaniciens van vrachtwagens, autobussen, ..	152	73,7%	2	1					

bankwerkers, gereedschapsmakers

Er is een permanent tekort aan bankwerkers (meestal niveau 3^e graad secundair technisch onderwijs), die voldoen aan de hoge kwalitatieve eisen. De geringe wervingskracht van het technisch onderwijs bij jongeren maakt dat het kwantitatief tekort structureel wordt.

De metaalsector sensibiliseert de jongeren om te kiezen voor technische beroepen.

De programmatie van de VDAB-beroepsopleidingen is vraaggestuurd. De verschillende metaalberoepen zijn klassieke knelpunten, de VDAB doet dan ook belangrijke inspanningen om werkzoekenden op te leiden voor deze vacatures. De toeleiding naar de opleidingscentra vormt vaak, omwille van het lage niveau van de kandidaten, een probleem.

instellers-bedieners van werktuigmachines

De metaalsector heeft een gebrek aan gekwalificeerde arbeidskrachten, o.a. voor het bedienen van van CNC-gestuurde machines. Het gevraagde studieniveau is 3^e graad secundair technisch of, in mindere mate, 2^e graad secundair technisch. Het klassieke probleem, weinig jongeren die kiezen voor een technische opleiding, maakt dat er niet onmiddellijk een oplossing in zicht is.

monteurs en afstellers (nieuwe) machines

De geringe arbeidsreserve en de hoge kwalitatieve eisen verklaren het knelpunt.

mecaniciens - herstellere

Mecaniciens zijn een jaarlijks terugkerend knelpunt. De geringe belangstelling van jongeren voor technische beroepen beperkt danig de rekruteringsbasis.

Het gevraagde opleidingsniveau is 2^e graad secundair technisch, 3^e graad secundair technisch en 3^e graad secundair beroeps. De vraag naar polyvalentie en ervaring, en de snelle evolutie, versterken het knelpuntkarakter.

De VDAB-beroepsopleiding tracht te anticiperen op de ontwikkelingen in de automobielsector: LPG, ABS, motormanagement en aluminiumgebruik zijn geïntegreerd in het opleidingspakket. Op vraag van gespecialiseerde firma's is een module vervangen en uitlijnen van banden ingevoegd. De toeleiding van werkzoekenden naar de opleidingen vormt op zich geen probleem: men vertrekt van een laag opleidingsniveau.

Mecanicien-hersteller van schepen is toegevoegd als knelpunt. De harde werkomstandigheden versterken dit knelpunt.

Tabel 2: Overzicht van de knelpuntberoepen 2002.

BEROEP	aantal jobs	% vervuld	KWANT.	KWALIT.	OORZAAK KNELPUNKTCHARAKTER					
					loon	ongezond of zwaar werk	veel stress	voor-oordeelen	ongunstige tijds-regeling	statuut zelfstandige
plaatwerkers										
75410	Industrieel plaatwerker	40	70,0%	2	1					
75415	Plaatwerker voor carrosserie	175	74,9%	2	1					
75440	Insteller van plaatbewerkingsmachines	16	50,0%	2	1					
loodgieters-buizenfitters										
75505	Sanitair installateur - loodgieter	195	72,8%	2	1					
75510	Zinkwerker - metalen dakbedekking	39	74,4%	2						
75525	Monteur centrale verwarming	281	71,2%	2	1					
75527	Brandertechneker	46	54,3%	2	1					
75530	Sanitair installateur gasverwarming - gasfitter	16	75,0%	2	1					
lassers										
75620	Elektrisch lasser (vlamboog, elektrode, baguette)	44	68,2%	2	1					
75623	Lasser met inerte gassen	85	55,3%	2	1					
75624	Half-automaatlasser	296	84,5%	1	2					
75680	Lasser - metaal	233	69,1%	2	1					
75685	Insteller-bediener van volautomatische las-en snijmachines - cnc-lasser, ..	22	68,2%	2	1					
monteurs metaalconstructie										
75750	Arbeider in metaalconstructie	352	73,3%	2	1					
75770	Ketelmaker	4	25,0%		1					
75775	Buizenfitter	70	57,1%	2	1					
75776	Vorbereider buizenfitter (fabriceur)	21	23,8%	2	1					
arbeiders voor behandeling metalen										
75815	Arbeider elektrolytische behandeling van metalen	14	92,9%	2	1					
elektriciens										
76105	Residentieel elektrotechnisch installateur (bouwelektriciens)	372	71,2%	2	1					
76120	Auto-elektrotechnicus	41	70,7%	2	1					
76125	Industrieel elektrotechnisch installateur (industriëlelektriciens)	233	81,1%	2	1					
76135	Onderhoudselektriciens	140	77,1%	2	1					
76145	Monteerder-van elektromechanische apparaten	79	72,2%	2	1					

plaatwerkers

Werkaanbiedingen voor plaatwerker zijn zowel kwantitatief als kwalitatief een knelpunt. Het zware en vuile werk schrikt kandidaten af, anderen die willen werken als plaatbewerker voldoen niet op kwalitatief vlak. De ISO-kwaliteitsnormen hebben de eisen verhoogd. In kleine bedrijven moeten plaatwerkers ook andere vaardigheden, zoals kennis van mechaniek en spuiten, beheersen.

loodgieters-buizenfitters

Vacatures voor loodgieters, zinkwerkers, buizenfitters, C.V.-monteurs en sanitaire installateurs zijn moeilijk in te vullen. Er zijn weinig kandidaten. Werkzoekenden moeten naast technisch inzicht ook kunnen planlezen. De job vereist ook een zekere polyvalentie.

De schoolse opleidingen situeren zich op beroeps- en Buso-niveau, terwijl de moeilijkheidsgraad van de opleiding brandertechnieken zich op een A2-niveau situeert.

lassers

De problematiek kan als volgt samengevat worden: “Goede lassers zijn niet te vinden.” Het knelpunt is kwantitatief en kwalitatief. De problematiek beperkt zich verder niet langer tot specifieke lastechnieken. Door de sector en de VDAB zijn lasopleidingen gestart, specifiek voor vrouwen.

monteurs metaalconstructie

De gevraagde monteurs moeten zowel beschikken over ervaring als over een gedegen technische kennis op het vlak van de montage van metaalconstructies.

Arbeider elektrolytische behandeling van metalen is een beroep dat niet aangeleerd wordt op de schoolbanken. Via interne bedrijfsopleidingen worden werknemers gevormd.

arbeiders voor behandeling metalen

Arbeider elektrolytische behandeling van metalen is een beroep dat niet aangeleerd wordt op de schoolbanken. Via interne bedrijfsopleidingen worden werknemers gevormd.

elektriciens

Het knelpunt is niet enkel kwantitatief (beperkte arbeidsreserve) maar ook kwalitatief. De voorbije jaren nam de technologische evolutie een hoge vlucht: in de sector woningbouw worden domotica en beveiliging meer gevraagd, in het industriële segment zijn hydraulica, pneumatica en cad-cam-sturing niet meer weg te denken. Bijgevolg zijn de kwalitatieve eisen verhoogd en komen helpers niet langer meer aan de bak.

Tabel 2: Overzicht van de knelpuntberoepen 2001.

BEROEP	aantal jobs	% vervuld	KWANT.	KWALIT.	OORZAAK KNELPUNKKARAKTER					
					ONGUNSTIGE ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN					
					loon	ongezond gevaarlijk of zwaar werk	veel stress	voor- oordelen	ongunstige tijds- regeling	statuut zelfstan- dige
installateurs ICT										
76405	Installateur-plaatser van gestructureerde databekabeling	15	73,3%	2	1					
schrijnwerkers										
77100	Schrijnwerker - timmerman: buitenschrijnwerk	298	77,9%	1	2					
77105	Schrijnwerker - timmerman: interieurbouw	303	77,2%	1	2					
77110	Schrijnwerker-timmerman: daktimmer	71	81,7%	1	2					
77178	Schrijnwerker - aluminium	155	83,2%	1	2					
77180	Schrijnwerker - kunststoffen	59	88,1%	1	2					
schilders, decorateurs										
78265	Operator poedercoating	18	61,1%	2	1					
metselaars										
79100	Metselaar	991	77,3%	1						

installateurs ICT

De boom is voorbij inzake de aanleg van grootschalige glasvezelnetwerken door telecom- en teledistributiebedrijven. De vraag is wel groeiend in het segment van databekabeling in gebouwen. De levensduur van een netwerk wordt geraamd op 6 jaar zodat er een belangrijke vervangingsvraag blijft. Een deel van deze vacatures wordt geregistreerd in de beroepsgroep elektriciens.

schrijnwerkers

Schrijnwerkers zijn zowel een kwantitatief als kwalitatief knelpunt.

De vacatures voor schrijnwerkers vermelden vaak 'ervaring gewenst'. Werkgevers stellen hoge eisen op vlak van beroepskennis: men moet het beroep kennen en zelfstandig kunnen uitvoeren.

De instroom van 3^e graad secundair technisch-afgestudeerden is de voorbije jaren te klein om tegemoet te komen aan de blijvende vraag. De VDAB-opleidingen, eventueel in combinatie met een IBO, milderen de krappe situatie.

schilders, decorateurs

De functie van operator poedercoating is vooral in Limburg een knelpunt. Dit is eveneens een beroep dat niet kan aangeleerd worden op de schoolbanken.

metselaars

Metselaar blijft, ondanks de mindere bouwconjunctuur, een knelpunt.

De leeftijdsstructuur van de bouwarbeiders maakt dat er een hoge vervangingsvraag is. Daarnaast is er ook de voorkeur van Belgen voor traditionele bouwtechnieken. Daardoor evolueren de productiviteit en arbeidsintensiteit in de bouw minder snel dan in andere sectoren.

De gestadige uitstroom in combinatie met de geringe instroom van schoolverlaters veroorzaakt een kwantitatief probleem. De aanwezige arbeidsreserve is verder meestal niet voldoende bekwaam of te oud, zodanig dat er ook een kwalitatief deficit is. De sector vraagt werknemers die polyvalent zijn en een hoog rendement halen.

In de sector loopt het project 'slimme handen'. Via langere bedrijfsstages, peterschapscontracten, alternerende bouwopleidingen en nieuwe bijscholingsformules als opleidingskrediet en de regeling arbeid-opleiding worden de kwalitatieve en kwantitatieve tekorten bestreden.

Tabel 2: Overzicht van de knelpuntberoepen 2002.

BEROEP	aantal jobs	% vervuld	KWANT.	Kwalit.	OORZAAK KNELPUNTKARAKTER					
					ONGUNSTIGE ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN					
					loon	ongezond gevaarlijk of zwaar werk	veel stress	voor- oordelen	ongunstige tijds- regeling	statuut zelfstan- dige
stukadoors										
79200	Stukadoor - natte bepleistering	228	78,9%	1	2					
dakdekkers										
79600	Dakdekker schuine daken (inclusief lood- en zinkwerk)	298	79,2%	1	2					
79630	Dakdekker platte daken - dakdichter	109	87,2%	1	2					
onderhoudsarbeiders - wegenwerkers										
79906	Klusjesman gebouwen	286	77,3%	1	2					
79920	Wegenwerker - kasseier	58	69,0%	1	2					
79970	Stellingbouwer	62	72,6%	1	2					
79980	Bekister	314	73,2%	1	2					
79981	Ijzervlechter	77	62,3%	1	2					
drukkers										
80714	Drukker vier-, meerkleurenoffset vellenpers	50	80,0%		1					

stukadoors

Stukadoor vormt zowel een kwantitatief als kwalitatief knelpunt. Stukadoor is geen optie in het technisch onderwijs. De middenstandsopleiding en de VDAB-beroepsopleidingen kunnen slechts een beperkt aantal kandidaten aanleveren. Daarnaast is het ook een kwalitatief knelpunt. De werkgevers verwachten van de sollicitanten een gedegen beroepskennis.

dakdekkers

Dakdekker is geen afstudeerrichting. Beroepskennis doet men op via het naschools leren (o.a. VDAB) en op de werkplek. Het beroep is een kwantitatief en kwalitatief knelpunt. Dakdekkers mogen geen hoogtevrees hebben. Dat aspect en het imago van het beroep beperken het rekruteringsveld.

onderhoudsarbeiders - wegenwerkers

Bij klusjesman-gebouwen wordt polyvalentie gevraagd. Daardoor ontstaat er een kwalitatief knelpunt.

Wegenwerkers, bekisters en ijzervlechters vormen een kwalitatief en kwantitatief knelpunt. Binnen de schoolmuren bestaan geen specifieke opleidingen die toeleiden naar deze beroepen. Bovendien zijn het allemaal fysiek zware jobs.

Van een wegebouwarbeider wordt een steeds grotere polyvalentie verwacht. Hij moet bijvoorbeeld ook kunnen metselen en aansluitingen maken. De functies van bekister en ijzervlechter worden gewoonlijk gecombineerd.

drukkers

De snelle technische evolutie in de drukkerijsector verhoogt de kwalitatieve eisen. De gevraagde kennis is ook bedrijfsspecifieker geworden.

De huidige, schaarse, arbeidsreserve is weinig inzetbaar. De VDAB-beroepsopleidingen kennen hoge plaatsingsratio's, het stelsel van individuele beroepsopleidingen vormt een andere remediëringsspiste. De opleidingen richten zich, gezien het hier gaat om vrij hoog gekwalificeerde jobs, tot werkzoekenden van een zeker niveau. Andere opleidingspistes die gevolgd worden zijn interne opleidingen, vaak verzorgd door de leveranciers van nieuwe machines

In 2002 is slechts 1 drukkersberoep een knelpunt. Er zijn enkele faillissementen geweest (o.a. in Turnhout). Daardoor is de vraag momenteel vrij zwak. Bij een heropleving van de conjunctuur worden terug grotere problemen verwacht.

Tabel 2: Overzicht van de knelpuntberoepen 2002.

BEROEP	aantal jobs	% vervuld	KWANT.	KVALIT.	OORZAAK KNELPUNTKARAKTER				
					loon	ongezond gevaarlijk of zwaar werk	veel stress	voor- oordelen	ongunstige tijds-regeling
bakkers									
82205 Broodbakker	123	73,2%	1		2	2			2
82220 Banketbakker - pasteibakker - patissier	122	77,0%	1		2	2			2
82230 Pralinemaker - chocoladebewerker	39	74,4%	1		2	2			2
82290 Helper bakker of snoepgoed	72	87,5%	1		2	2			2
beenhouwers, slachters, uitbeners									
82600 Beenhouwer - spekslager	258	79,1%	1		2	2			2
82610 Slachterijarbeider	108	78,7%	1		2	2			
82611 Slachter	4	75,0%	1		2	2			
82618 Uitsnijder in slachterijen	20	100,0%	1		2	2			
82619 Uitbener	62	88,7%	1		2	2			
82641 Poelier	7	85,7%	1		2	2			
82655 Vleesbewerker	124	87,1%	1		2	2			
82671 Visfileerder	32	71,9%	1		2	2			
82675 Visbewerker	16	75,0%	1		2	2			
82690 Helper vlees- of visverwerking	44	72,7%	1		2	2			
productie-operators in de voedingsnijverheid									
82990 Behandelaar van voedingswaren	173	76,9%		1	2	2			
chemievaklui									
83975 Chemievakman - productie	87	74,7%		1					

bakkers

Het beroep van bakker kenmerkt zich door de ongunstige arbeidsomstandigheden. Nacht- en weekend-werk zijn inherent aan het bakkersberoep en de verloning is niet navenant.

Daarnaast zijn er de ex-bakkers die ongeschikt zijn voor het beroep omwille van allergieverschijnselen. De instroom van jonge schoolverlaters is onvoldoende om de vrije arbeidsplaatsen in te nemen. Na een bakkersopleiding zijn er relatief vele jongeren die afhaken en een andere richting uitgaan.

In 2001 startte VDAB met een opleiding helper-bakker in Gent en in Antwerpen. In 2002 kregen deze opleidingen een permanent karakter en werden tevens aangevuld met een vervolmakingsmodule brood- en banketbakker.

beenhouwers, slachters, uitbeners

Beenhouwer is een beroep dat steeds meer in loondienst wordt uitgeoefend. Beenhouwerijen, al dan niet verbonden aan een warenhuisgroep, hebben een permanente behoefte aan personeel. Het aantal afgestudeerden dekt niet de vraag. Leercontracten en het geven van een extra opleiding aan minder ervaren slaggers kan enig soelaas bieden. De lage lonen en de verplichting zaterdagwerk te presteren bemoeilijken eveneens de rekrutering.

Slachthuizen hebben eveneens problemen om uitbeners en uitsnijders te werven. Het werk is lastig, het betekent ook gewoonlijk heel vroeg beginnen en hun imago hebben ze tegen. Het is verder een job die zich bijna exclusief richt tot mannen.

In West- en Oost-Vlaanderen organiseren de VDAB en de sector gezamenlijk specifieke opleidingen. De lage mannelijke werkloosheid in West-Vlaanderen, waar veel slachthuizen gevestigd zijn, beperkt de opleidings- en wervingsmogelijkheden. West-Vlaamse slachthuizen trekken daarom Franse werknemers aan.

Een tekort aan geschikte arbeidskrachten wordt eveneens gesignaleerd door de visverwerkende bedrijven. Visfileerder en visbewerker zijn knelpuntberoepen. De VDAB heeft een goed aangeschreven opleidingscentrum. Groot probleem is de rekrutering van cursisten.

productie-operators in de voedingsnijverheid

De automatisatie in de industriële productie van voeding stimuleert de vraag naar goed opgeleide behandelaars van voedingswaren. Van hen wordt verwacht dat ze werken volgens hygiënische voorschriften en HACCP-normen. Attitude-normen als flexibiliteit, verantwoordelijkheidszin en persoonlijke hygiëne zijn inherent aan de functie.

chemievaklui

Dit knelpunt is kwalitatief en lokaal ingekleurd. In Antwerpen, met zijn uitgebreide chemie-industrie, vormen de chemievakmannen een kwalitatief knelpunt.

Tabel 2: Overzicht van de knelpuntberoepen 2002.

BEROEP	aantal jobs	% vervuld	KWANT.	KWALIT.	OORZAAK KNELPUNTKARAKTER					
					ONGUNSTIGE ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN					
					loon	ongezond gevaarlijk of zwaar werk	veel stress	voor- oordelen	ongunstige tijds- regeling	statuut zelfstan- dige
kraanmannen										
87210	Torenkraanbestuurder	63	61,9%	1	2					
87230	Bestuurder mobiele kraan	103	58,3%	1	2					
bouwplaatsmachinisten										
87410	Bouwplaatsmachinist - grondverzet	194	75,3%	1	2					
arbeiders voor magazijn en warenbehandeling										
88205	Magazijnarbeider	1259	88,5%		1					
88207	Orderpicker	410	95,4%		1					
88212	Bediener van heftruck	229	87,8%		1					
88285	Verhuizer	67	71,6%		2	1	1			1
keukenpersoneel										
91200	Keukenchef-gerant	28	78,6%		1	2				2
91205	Keukenverantwoordelijke - chef-kok	204	67,2%		1	2				2
91220	Kok traiteurdienst - onderchef keuken - sous-chef	443	64,6%		2	1				1
91241	Chef de partie - hulpkok	481	83,8%		2	1				1
kamerspersoneel										
91805	Kamerspersoneel	277	78,0%			1				1

kraanmannen

De oorzaak van het knelpunt is kwantitatief en kwalitatief. De bedrijven vragen mensen die het vak kennen. Er zijn evenwel weinig werkzoekenden die voldoende beroepskennis hebben om als torenkraanbestuurder of bestuurder van een mobiele kraan te fungeren. De sector troost zich grote inspanningen om kraanmannen te vormen via schoolse opleidingen of via de VDAB-beroepsopleiding.

bouwplaatsmachinisten

De problematiek is gelijkaardig aan die van de kraanmannen.

arbeiders voor magazijn en warenbehandeling

Bestuurders van een heftruck moeten een certificaat van opleiding bezitten. Deze opleidingseis vormt een kwalitatieve rem bij de rekrutering van heftruckchauffeurs, idem dito voor magazijniers en orderpickers die occasioneel een heftruck besturen. Deze opleiding wordt o.a. verstrekt in de eigen VDAB-opleidingscentra.

Verhuizer is een knelpunt. Redenen zijn het vrij lage loon, de onregelmatige arbeidsuren, het fysiek zware werk. Bovendien moeten kandidaten beschikken over een bewijs van goed gedrag en zeden. Via IBO kunnen de verhuistechnieken on-the-job aangeleerd worden.

keukenpersoneel

De horecasector heeft voor vele werkzoekenden, al dan niet terecht, een kwalijke reputatie. De stereotype beeldvorming (lage lonen, zwartwerk is normaal, weekend-werk en werken tot in de late uurtjes hoort er sowieso bij, werk is vaak seizoensgebonden en weinig stabiel) beperkt de interesse voor dergelijke jobs. De horecasector kenmerkt zich ook door het grote verloop van de werknemers.

Specifiek voor chef-koks en sous-chefs is dat bijna altijd ervaring gevraagd wordt. Een geschoolde hulpkok (chef de partie) moet occasioneel de kok kunnen vervangen en dus ook een zeker niveau halen.

Het verloop in de sector is groot. Dat heeft o.a. te maken met de noodzaak om ervaring op te doen.

kamerspersoneel

Kamerspersoneel is een knelpunt omwille van de ongunstige tijdsregeling en de hoge werkdruk. Het is ook fysiek zwaar werk, rugklachten zijn vaak voorkomende euvels. In dit vak werken veel allochtonen: de taalbarrière speelt er slechts een geringe rol en veel hotels zijn gesitueerd in grootsteden met een omvangrijke allochtone bevolking. Wanneer opleiding noodzakelijk is, kan IBO een oplossing bieden.

Tabel 2: Overzicht van de knelpuntberoepen 2002.

BEROEP	aantal jobs	% vervuld	KWANT.	KVALIT.	OORZAAK KNELPUNTKARAKTER				
					loon	ongezond of gevaarlijk werk	veel stress	voor- oordelen	ongunstige tijds-regeling
kelners, zaal- en barpersoneel									
92100 Restaurantkelner	539	73,8%		2	1				1
92110 Drankkelner brasserie, taverne, bistro, cafe, tea-room	768	73,4%		2	1				1
92140 Hotelmeester - maitre d'hotel	29	75,9%		2	1				1
92150 Rangkelner	15	60,0%		2	1				1
92152 Hulpkelner	84	76,2%		2	1				1
92175 Barman	163	77,3%		2	1				1
schoonmakers									
93200 Professionele schoonmaker	762	85,8%		2		1		1	1
93250 Industrieel schoonmaker	308	87,3%		2		1		1	1
kappers en schoonheidsspecialisten									
94115 Kapper voor dames	93	80,6%		1	2	2			2
94125 Kapper voor dames en heren	372	78,0%		1	2	2			2

kelners, zaal- en barpersoneel

Kelners en barmannen hebben, meer nog dan het keukenpersoneel, werkuren die onvoorspelbaar en vooral laat zijn. Het beroep eist verder een goede fysieke geschiktheid, een goed voorkomen en in toeristische centra meertaligheid. Deze elementen bemoeilijken de zoektocht naar personeel.

schoonmakers

Ziekenhuizen, kantoren en andere gebouwen vormen het werkterrein van professionele schoonmakers. In deze sector is er een groeiende tewerkstelling, de trend naar meer outsourcing is daar niet vreemd aan. Bij de schoonmaakbedrijven staan vacatures lang open omwille van de arbeidsomstandigheden: de job is soms deeltijds en na de kantooruren, eventueel is een eigen auto nodig.

Een ongeschoolde werknemer is niet direct inzetbaar. De VDAB-opleidingen professionele schoonmaaktechnieken leren werkzoekenden een voldoende rendement halen, een lastenboek volgen en het gebruik van de aan de omstandigheden aangepaste technieken.

Dat schoonmaken een specialisme wordt, bewijst de stijgende vraag naar industriële schoonmakers. Deze functie is een knelpunt, omwille van de arbeidsomstandigheden - vuil, soms ongezond (als de veiligheidsvoorschriften niet worden nageleefd) en zwaar werk - en de verplichte veiligheidscertificaten.

kappers en schoonheidsspecialisten

De arbeidsreserve voor deze beroepen is ruim. Veel kandidaten zijn echter ongeschikt omwille van hun leeftijd en beperkte en niet up-to-date beroepskennis. Verder haken een aantal werkzoekenden af om medische redenen. Het lage loon en zaterdagwerk verlagen de aantrekkelijkheid van de job. Veelal betreft het ook deeltijdse banen.

2.3. EVOLUTIE VAN DE KNELPUNTEN 1993 - 2002

De tabel in hoofdstuk 7 bijlage 2 geeft een overzicht van de knelpuntberoepen voor de periode 1993-2002. Wanneer het beroep voor een bepaald jaar als knelpunt werd beschouwd, is het vakje met het overeenkomstig aantal jobs gekleurd.

De evolutie van het aandeel van het aantal jobs in de knelpuntberoepen in het totaal van de vacatures voor de vaste circuits wordt beïnvloed door de gebruikte methodologie, zodat dit aandeel niet kan gebruikt worden om op absolute wijze te bepalen of de vacatures van het ene jaar tot het andere moeilijker of gemakkelijker kunnen vervuld worden.

Alhoewel niet kan bepaald worden of vacatures het ene jaar moeilijker of gemakkelijker kunnen vervuld worden dan het andere valt het toch op dat sommige beroepen vrijwel ieder jaar terugkomen als knelpunt:

- ingenieurs (vooral bouwkunde, elektriciteit, mechanica, elektromechanica)
- ziekenhuisverpleegkundigen en thuisverpleegkundigen
- tekenaars (vooral sedert 1995)
- technici: elektromechanica, mechanica, bouw – werfleider, elektriciteit, klimatisatie, autotechniek, elektronica
- een aantal informatica-beroepen: E.D.P., projectleider, databeheerder, netwerkbeheerder, systeembeheerder, analist en analist-programmeur, toepassingsprogrammeur, systeemprogrammeur, support (veel informatica beroepen staan pas sedert 1997 als apart beroep in de beroepenlijst, maar zijn wel reeds vanaf dat moment knelpunten)
- een reeks kaderfuncties zoals verantwoordelijken voor aankoop, verkoop, productie, e.d., maar niet de assistent-functies, waarvoor pas afgestudeerden in aanmerking komen
- sommige gespecialiseerde bedienden zoals bediende kostprijsberekening, dispatcher/transportplanner
- vertegenwoordiger, handelsagent, filiaalhouder
- natuursteenbewerkers
- bestuurder zware vrachtwagen
- opticien, tandtechnicus
- gekwalificeerde arbeiders metaal: insteller-bediener van metaalfreesmachine, monteerder, (onderhouds)mecaniciens en herstellende, automecaniciens, industrieel plaatwerker, sanitair installateur (loodgieter), zinkwerker en monteur cv, sommige lassers en buizenfitters
- gekwalificeerde arbeiders hout: schrijnwerker
- gekwalificeerde arbeiders bouw: metselaar, stukadoor natte bepleistering, bekister, bedieners van sommige graafmachines en kranen, dakdekker schuine daken
- bakker en beenhouwer
- kok
- kapper

Deze beroepen komen vrijwel ieder jaar terug als knelpunt, maar er wordt wel een evolutie vastgesteld in de oorzaken. Waar vroeger de oorzaak van een knelpuntkarakter vaak louter kwalitatief was, is het probleem de laatste jaren eerder kwantitatief geworden (vnl. ingenieurs, informatici, technici, gekwalificeerde arbeiders metaal) door de gestegen vraag tijdens de periode van gunstige economische conjunctuur tot het laatste kwartaal van 2001. In 2002 zijn de oorzaken weer eerder kwalitatief geworden. Een voorbeeld hiervan zijn de informatica-beroepen: de informatici vormen niet langer een kwantitatief knelpunt, maar wel nog kwalitatief.

Het permanente karakter van sommige knelpuntberoepen geeft aan hoe moeilijk het is om jongeren of werkzoekenden te oriënteren naar deze beroepen. Vooral de beperkte aantrekkingskracht van studierichtingen en opleidingen met een technische connotatie maakt dat knelpunten een blijvend karakter krijgen.

Daar komt bij dat veel knelpuntberoepen typisch 'mannelijk' zijn. Het oplossen van dergelijke 'mannelijke' knelpunten blijft moeilijk zolang beroeps- en studiekeuzes in hoge mate gender-bepaald blijven.

Een aantal beroepen komt meermaals voor in de beschouwde periode:

- sommige gespecialiseerde bedienden (o.a. verzekeringen, expeditie, planning en logistiek)
- sommige gespecialiseerde verkopers
- sommige textiel/confectieberoepen
- bankwerkers, instellers/bedieners van draaibanken of freesmachines
- elektriciens (sommige elektriciens lijken nu toch eerder 'permanente' knelpunten te worden)
- sommige houtbewerkers zoals daktimmerlieden (lijkt permanent te worden), parketvloerleggers en meubelmakers (tot 1997), insteller/bediener van houtbewerkingsmachines
- sommige schilders
- dakdekker metalen dakbedekking en dakdekker platte daken
- sommige wegebouwwerkers
- sommige drukkers: vier- en meerkleurenoffset
- uitbener
- sommige kelners

Beroepen die voordien meermaals knelpuntberoepen waren maar niet dit jaar zijn:

- ingenieurs elektronica, scheikunde, en kunststoffen. Vooral de vraag naar ingenieur elektronica is sterk gedaald
- technicus hout - weliswaar is de vraag altijd vrij klein geweest
- marketingverantwoordelijke (dalende vraag) en district verkoopsmanager, dat altijd een knelpuntberoep geweest is maar nu ook een dalende vraag kent
- financieel en/of administratief verantwoordelijke
- call-center medewerker werd pas sedert 2000 genoteerd als beroep, was in 2001 een knelpunt met 439 jobs, kende in 2002 een dalende vraag (-23%) en is geen knelpuntberoep meer
- expeditiebediende - transport: een knelpunt van 1997 tot 2001 (kantoorexpediteur, dispatcher, en uitvoerend expeditiebediende zijn wel nog knelpunten)
- parketvloerlegger
- insteller-bediener van houtbewerkingsmachines

- de schildersberoepen zijn dit jaar geen knelpunten meer, behalve operator poedercoating, dat dit jaar voor het eerst - weliswaar met een kleine vraag - knelpunt is (vooral in Limburg)
- vloerder-tegelzetter
- zaalmedewerker fast-food: de kleinste vraag van de voorbije tien jaar

Sommige beroepsgroepen komen steeds voor maar met wisselende beroepen:

- chauffeurs
- arbeiders textiel (kleine gespecialiseerde beroepen)
- drukkers

Recent duiken ook een aantal beroepen op die vroeger minder problemen stelden:

- apotheker en apothekersassistent
- enkele verpleegkundige beroepen (bijv. psychiatrisch verpleegkundige, palliatieve zorgen, sociaal verpleegkundige)
- accountants en boekhouders
- uitvoerend expeditiebediende

Waar het gaat over echte bediendenberoepen is de oorzaak kwalitatief: er wordt gevraagd naar polyvalentie, zelfstandigheid, pc-kennis, talenkennis.

Ook bij de arbeidersberoepen zijn er nieuwe tendensen: zo is er een groeiende vraag naar installateurs-plaatser van bekabeling in gebouwen (voor computer- en communicatienetwerken).

De meest standvastige knelpunten worden gevonden bij beroepen waarvoor een stevige technische kennis vereist is (gaande van burgerlijk ingenieur tot bouwvakker) of waarvoor de technische kennis gecombineerd dient te worden met commerciële en/of administratieve vaardigheden. Er is een absoluut tekort aan schoolverlaters uit technische richtingen vanaf het niveau secundair technisch onderwijs van de derde graad.

Daarnaast vormt ook de horecasector een voortdurend knelpunt, maar hier zit de oorzaak in de arbeidsomstandigheden.

Opvallend weinig knelpunten worden gevonden bij de uitvoerende bedienden.

2.4. REGIONALE KNELPUNTEN IN 2002

In hoofdstuk 7 bijlage 3 is een overzicht van de regionale knelpuntberoepen opgenomen. Per regio (gebaseerd op de huidige indeling van de VDAB in lokale klantencentra) en per beroep wordt het aantal vacatures opgegeven, waarbij het vakje gekleurd is als het gaat om een knelpuntberoep.

Het hangt uiteindelijk van de appreciatie van de werkgroepen met regionale arbeidsmarktspecialisten af of een potentieel knelpunt al dan niet als knelpunt wordt beschouwd. Ook werd de lijst van de potentiële knelpunten op het niveau van het lokaal klantencentrum beperkt tot beroepen met minstens vijf jobs.

Een aantal knelpuntberoepen wordt in vrijwel alle regio's vermeld (behalve waar het aantal jobs te laag is):

- ingenieurs: mechanica en elektromechanica, bouwkunde
- ziekenhuisverpleegkundigen en in iets mindere mate ook thuisverpleegkundige
- technici: elektromechanica, bouw (werfleider), elektriciteit, elektronica
- boekhouder (in 9 van de 13 regio's)
- vertegenwoordiger
- bestuurder van trekker met oplegger (in 10 regio's)
- gekwalificeerde arbeiders metaal: (onderhouds)mecaniciens, monteur centrale verwarming, sanitair installateur
- elektriciens: residentieel elektrotechnisch installateur
- gekwalificeerde arbeiders hout: schrijnwerker buitenschrijnwerk
- gekwalificeerde arbeiders bouw: metselaar, dakdekker schuine daken (in 9 regio's)
- beenhouwer
- horecapersoneel: sommige koks en kelners
- kapper voor dames en heren (in 9 regio's)

Deze lijst komt vrij goed overeen met de knelpuntberoepen die op het niveau Vlaanderen ieder jaar terugkomen.

Sommige knelpunten worden wel op het niveau Vlaanderen gedetecteerd, maar komen slechts sporadisch voor bij de regionale knelpunten, omdat het een beperkt aantal jobs betreft, verdeeld over alle regio's:

- sommige ingenieurs: veiligheidsingenieur, ingenieur milieu
- apotheker
- sommige verpleegkundigen: geriatrisch, psychiatrisch, sociaal verpleegkundige, verpleegkundige palliatieve zorgen
- sommige tekenaars: architectuur, bouwfysische voorzieningen, metaalconstructies, piping, textiel
- sommige technici: land-, tuin- en bosbouw, milieubeheer, beeld- en/of geluidstechnicus, grafische bedrijven
- accountant en specialist kostprijsberekenaar
- begeleider buitenschoolse kinderopvang
- EDP-manager

- kaderpersoneel: inkoper, verkoop, public relations
- uitvoerend expeditiebediende
- handelsagent
- mecaniciens voor precisieinstrumenten en opticiens
- sommige bankwerkers en mecaniciens-herstellers, sommige andere arbeiders metaal
- installateurs-plaatser van gestructureerde databekabeling in gebouwen
- schrijnwerker daktimmerwerken, kunststoffen, dakdekker platte daken
- bepaalde gespecialiseerde drukkers
- pralinemaker, slachter, uitbener, uitsnijder, visbewerker

Sommige informatica-beroepen zijn vooral in Vilvoorde knelpunten.

Chauffeurs worden frequent bij de knelpunten gerekend, maar het valt op dat de specifieke knelpuntberoepen sterk verschillen van regio tot regio.

Sommige kleinere textielberoepen zijn knelpunten in de regio's Kortrijk-Roeselare, Aalst-Oudenaarde en Sint Niklaas-Dendermonde.

VERGELIJKING VAN DE KARAKTERISTIEKEN VAN DE KNELPUNTBEROEPEN MET HET TOTAAL VAN DE VACATURES

- 3.1. Globale vergelijking
- 3.2. Studieniveau
- 3.3. Studiespecialisatie
- 3.4. Talenkennis
- 3.5. Ervaring
- 3.6. Rijbewijs
- 3.7. Provincie
- 3.8. Nijverheidstak
- 3.9. Dimensie
- 3.10. Arbeidscircuit
- 3.11. Tijdsregeling
- 3.12. Aandeel volgens geslacht bij plaatsingen

3.1. GLOBALE VERGELIJKING

Tabel 3: Vacatures 2002 - vaste circuits.

	aantal afgehandeld	% vervuld	% annul. geen geschikte kandidaat	mediaan vervullings- tijd (dagen)	mediaan looptijd (dagen)
Knelpuntberoep	33.628	74,5%	6,5%	47	58
Geen knelpuntberoep	44.682	80,4%	3,6%	36	42
Totaal	78.310	77,9%	4,8%	41	49

De knelpuntberoepen bij de vaste circuits omvatten 33.628 van de 78.310 afgehandelde jobs (42,9%). Dit betekent evenwel niet dat er evenveel moeilijk vervulbare jobs zijn. Ook bij de knelpuntberoepen is er een groot aantal werkaanbiedingen dat zonder probleem vervuld kan worden.

Het aandeel knelpuntberoepen is in 2002 quasi gelijk gebleven. In 2001 (42,8%) was er een lichte daling t.o.v. 2000, maar de percentages van 2002 en 2001 liggen wel nog een stuk hoger dan de jaren daarvoor (1999: 33,8%; 1998: 29,0%; 1997: 34,2%; 1996: 32,4%). De gebruikte methodologie laat echter op zich niet toe op basis van deze percentages conclusies te trekken over het al dan niet vergroten of verkleinen van de problemen op de arbeidsmarkt. Algemeen kan echter vanuit de praktijkervaring gesteld worden dat de lichte daling van de spanning op de arbeidsmarkt zich verder gezet heeft.

Wanneer men het totaal van de vacatures die tot de knelpuntberoepen behoren vergelijkt met het totaal van de vacatures voor de overige beroepen, dan blijkt dat enerzijds de medianen van de vervullingstijd en van de looptijd bij de knelpunten veel langer zijn, en anderzijds dat het vervullingspercentage beduidend lager is. Dit is uiteraard een onmiddellijk gevolg van de gebruikte methode om de knelpuntberoepen te selecteren ⁽¹⁾.

74,5% van de vacatures voor een knelpuntberoep wordt ingevuld. Voor de overige beroepen is het aandeel van de vervulde vacatures 80,4%.

De helft van de ingevulde vacatures voor knelpuntberoepen is binnen de 47 dagen ingevuld, terwijl de invulling van de overige vacatures in de helft van de gevallen 36 dagen of minder duurt (mediaan van de vervullingstijd). 58 dagen duurt het eer de helft van de vacatures voor knelpuntberoepen afgehandeld is tegenover 42 dagen voor de overige beroepen (mediaan van de looptijd). Vergeleken met vorig jaar worden de vacatures, zowel voor knelpuntberoepen als voor andere beroepen, sneller afgehandeld. Ook zijn de verschillen in vervullings- en looptijd tussen enerzijds vacatures voor knelpuntberoepen en anderzijds andere vacatures kleiner geworden.

Voor de verschillende kenmerken van de vacatures (studieniveau, ervaring, enz.) kan nagegaan worden hoe de verhouding knelpunten/totaal ligt. In de hierna volgende grafieken wordt het aandeel van de knelpuntberoepen (42,9%) voorgesteld door een horizontale lijn. Boven deze lijn zitten de waarden waar het procentueel aandeel van de knelpunten hoger is dan gemiddeld. De volledige cijfergegevens zijn opgenomen in hoofdstuk 7 bijlage 4.

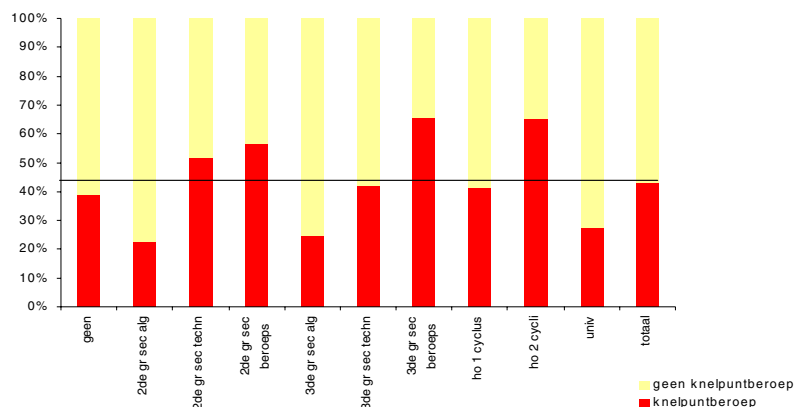
¹ Zie hoofdstuk 7 bijlage 1 - methodologie

3.2. STUDIENIVEAU

Tabel 4: Afgehandelde vacatures 2002 (vaste circuits): procentuele verdeling volgens studieniveau.

STUDIENIVEAU	knelpunt	geen knelpunt	totaal
geen diploma vereist	36,4%	43,0%	40,2%
2de graad secundair algemeen vormend	1,3%	3,3%	2,4%
2de graad secundair technisch + kunst	6,1%	4,3%	5,0%
2de graad secundair beroeps	5,7%	3,3%	4,3%
3de graad secundair algemeen vormend	2,6%	6,0%	4,5%
3de graad secundair technisch + kunst	10,7%	11,2%	11,0%
3de en 4de graad secundair beroeps	15,0%	5,9%	9,8%
hoger onderwijs 1 cyclus	17,1%	18,3%	17,8%
hoger onderwijs 2 cycli	3,4%	1,4%	2,2%
universitair onderwijs	1,7%	3,4%	2,7%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Grafiek 1: Aandeel van de knelpuntberoepen in het totaal van de vacatures, volgens studieniveau.

(De horizontale lijn komt overeen met het aandeel van 42,9% van de knelpuntberoepen in het totaal van de vacatures).

De knelpuntvacatures tellen relatief meer werkaanbiedingen voor werkzoekenden uit de tweede graad van het technisch en beroepssecundair onderwijs, uit de derde en vierde graad van het beroepsonderwijs en uit het hoger onderwijs van twee cycli. Vacatures waarbij geen diploma vereist is of enkel een getuigschrift van het algemeen vormend onderwijs (2), zowel tweede als derde graad, zijn ondervertegenwoordigd bij de knelpuntvacatures.

In grote lijnen komen deze resultaten overeen met die van 2001. Wel ligt het aandeel van de knelpuntberoepen in de vacatures voor de derde graad secundair technisch nu een stuk lager dan voordien. Het ligt zelfs iets lager dan het gemiddelde van 42,9%. Het aandeel van de knelpuntvacatures in de vacatures voor hogescholen (hoger en universitair onderwijs) is opnieuw gezakt. Net als vorig jaar is het aandeel in de vacatures voor knelpuntberoepen van jobs zonder diplomavereiste opnieuw gestegen. In 36,4% van de vacatures voor knelpuntberoepen wordt geen diploma gevraagd, terwijl dit in 2001 nog 33,3% was, in 2000 nog 31,7%, in 1999 21,3% en in 1998 slechts 14,0%. Dit kan betekenen dat werkgevers bij sommige moeilijk invulbare vacatures minder veeleisend worden qua diploma.

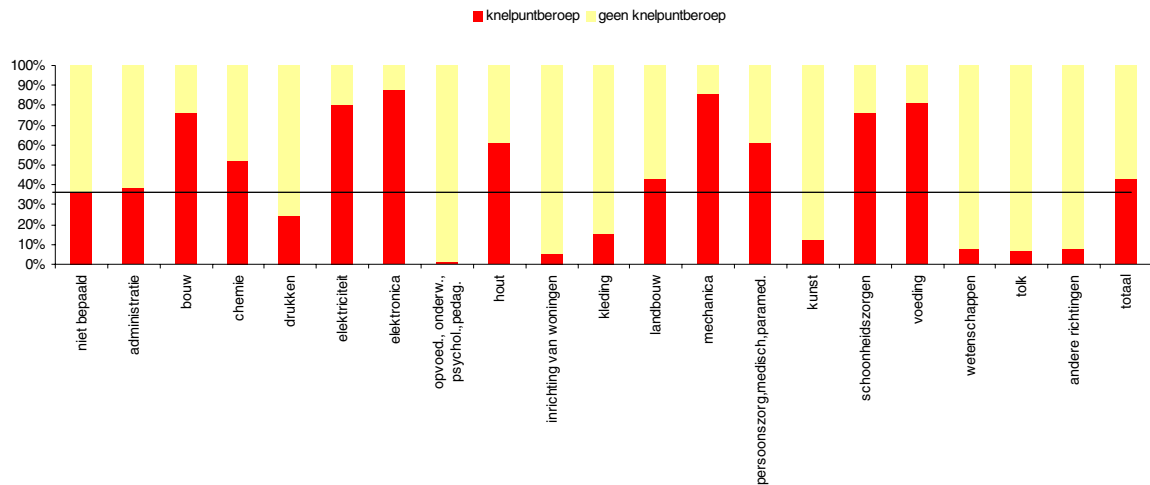
² In de cijfers van het algemeen vormend onderwijs zijn de vacatures inbegrepen waarvoor louter het niveau gevraagd wordt zonder verdere specificatie.

3.3. STUDIESPECIALISATIE

Tabel 5: Afgehandelde vacatures 2002 (vaste circuits): procentuele verdeling volgens studiespecialisatie.

STUDIESPECIALISATIE	knelpunt	geen knelpunt	totaal
administratie	5,6%	6,9%	6,3%
bouw	3,2%	0,8%	1,8%
chemie	1,2%	0,8%	1,0%
drukken	0,2%	0,5%	0,3%
elektriciteit	5,3%	1,0%	2,9%
elektronica	1,3%	0,1%	0,6%
opvoed., onderw., psychol.,pedag.	0,1%	3,1%	1,8%
hout	1,8%	0,9%	1,3%
inrichting van woningen	0,0%	0,5%	0,3%
juwelen, optiek, uurwerkmak.	0,1%	0,0%	0,0%
kleding	0,1%	0,5%	0,3%
landbouw	0,4%	0,4%	0,4%
mechanica	10,8%	1,4%	5,4%
niet bepaald	58,2%	77,6%	69,3%
persoonszorg, medisch, paramedisch	5,8%	2,8%	4,1%
kunst	0,1%	0,3%	0,2%
reklame	0,0%	0,0%	0,0%
schoonheidszorgen	1,2%	0,3%	0,7%
textiel	0,1%	0,0%	0,0%
voeding	4,4%	0,8%	2,3%
wetenschappen	0,0%	0,3%	0,2%
tolk	0,0%	0,2%	0,1%
vertaler	0,0%	0,0%	0,0%
andere richtingen	0,1%	1,0%	0,6%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Grafiek 2: Aandeel van de knelpuntberoepen in het totaal van de vacatures, volgens studiespecialisatie.

(Uit bovenstaande grafiek werden de kleinste specialisaties weggelaten. De horizontale lijn komt overeen met het aandeel van 42,9% van de knelpuntberoepen in het totaal van de vacatures).

Wat al dadelijk opvalt is dat ‘niet bepaald’ (geen specifieke studiespecialisatie nodig) relatief minder voorkomt bij de knelpuntberoepen (58,2%) dan bij de overige beroepen (77,6%). Als er geen specifieke studiespecialisatie gevraagd wordt gaat het zoeken naar een geschikte arbeidskracht uiteraard gemakkelijker. Het huidige cijfer is wel gestegen t.o.v. vorig jaar (55,2%), net als de vorige jaren al het geval was.

In een aantal gevallen verwijzen de studiespecialisaties duidelijk naar bepaalde knelpuntberoepen. De specialisaties elektronica en mechanica laten de hoogste cijfers noteren. 87,6% van de vacatures waarin de specialisatie elektronica gevraagd wordt behelst een knelpuntberoep. Voor de specialisatie mechanica is dit aandeel 85,7%. Veel technische beroepen zijn knelpuntberoepen. Dat is ook de reden waarom elektriciteit en bouw hier hoog scoren. De beroepen bakker, beenhouwer, horecapersoneel en kapper zorgen er voor dat ook de specialisaties voeding en schoonheidszorgen een groot aandeel knelpunten kennen (meer dan drie kwart van de vacatures).

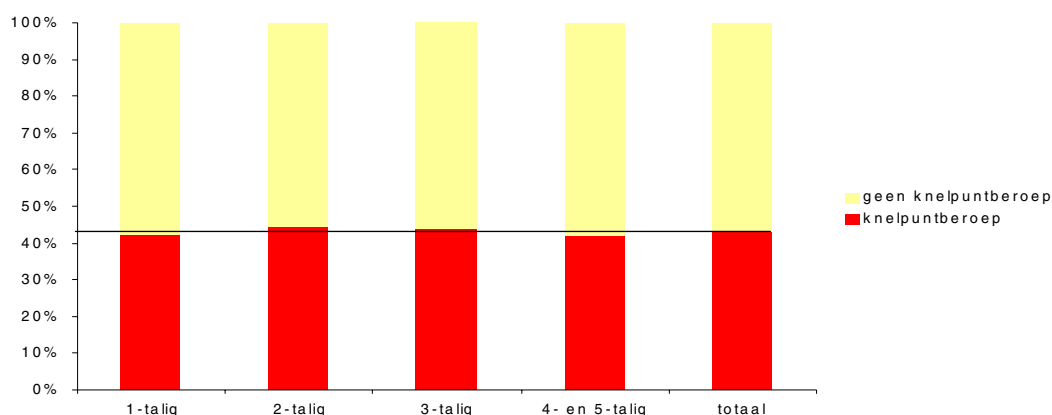
Ook chemie en persoonszorg - paramedische specialisatie komen meer dan gemiddeld voor.

3.4. TALENKENNIS

Tabel 6: Afgehandelde vacatures 2002 (vaste circuits): procentuele verdeling volgens talenkennis.

TALENKENNIS	knelpunt	geen knelpunt	totaal
1-talig	71,2%	72,4%	71,9%
2-talig	17,0%	15,9%	16,4%
3-talig	9,1%	8,8%	9,0%
4- en 5-talig	2,7%	2,8%	2,8%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Grafiek 3: Aandeel van de knelpuntberoepen in het totaal van de vacatures, volgens talenkennis.

(De horizontale lijn komt overeen met het aandeel van 42,9% van de knelpuntberoepen in het totaal van de vacatures).

Vacatures waarin kennis van minstens twee talen gevraagd wordt zijn moeilijker in te vullen en omvatten relatief meer knelpuntberoepen dan de vacatures waarin geen eisen qua talenkennis gesteld worden. Het verschil qua gevraagde talenkennis tussen vacatures voor knelpuntberoepen en die voor niet-knelpuntberoepen is echter heel klein.

De vraag naar talenkennis is één van de factoren die mee het knelpuntkarakter van een aantal beroepen bepalen, zonder daarom de belangrijkste factor te zijn. Het belang van deze factor is eigenlijk vrij klein geworden. Enerzijds kan dit wijzen op het feit dat werkgevers flexibeler zijn dan vroeger in hun eisen qua talenkennis, anderzijds kan het ook betekenen dat ook beroepen zonder taalvereisten in grotere mate knelpunten worden.

De vraag naar meertaligheid vinden we uiteraard zeer sterk terug bij uitvoerende bedienden (bijv. secretariaatspersoneel) en directiepersoneel.

Ook bij knelpuntberoepen als ingenieurs, technici, informatici, vertegenwoordigers en horecapersoneel wordt vaak meertaligheid gevraagd. Het betreft hier niet noodzakelijk een zeer grondige talenkennis, maar wel een talenkennis die betrekking heeft op het vakgebied.

3.5. ERVARING

Tabel 7: Afgehandelde vacatures 2002 (vaste circuits): procentuele verdeling volgens ervaring.

ERVARING	knelpunt	geen knelpunt	totaal
Geen ervaring	48,1%	69,7%	60,4%
Enige ervaring	36,3%	23,4%	29,0%
Met ervaring	15,6%	6,9%	10,6%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Grafiek 4: Aandeel van de knelpuntberoepen in het totaal van de vacatures, volgens ervaring.

(De horizontale lijn komt overeen met het aandeel van 42,9% van de knelpuntberoepen in het totaal van de vacatures).

Bij de knelpuntberoepen vinden we opvallend meer vraag naar mensen met ervaring dan bij de overige beroepen. In meer dan de helft van de vacatures voor knelpuntberoepen wordt minstens enige ervaring gevraagd. Vorig jaar was het nog net iets minder dan de helft. De werkgevers geven de voorkeur aan arbeidskrachten die onmiddellijk ingezet kunnen worden en een hoog rendement halen.

De sterke vraag naar ervaring vinden we terug in nagenoeg alle beroepsgroepen. Toch zijn er knelpuntberoepen waar nauwelijks ervaring gevraagd wordt, zoals verpleegkundigen en sommige zaal- en keukenmedewerkers in de horeca.

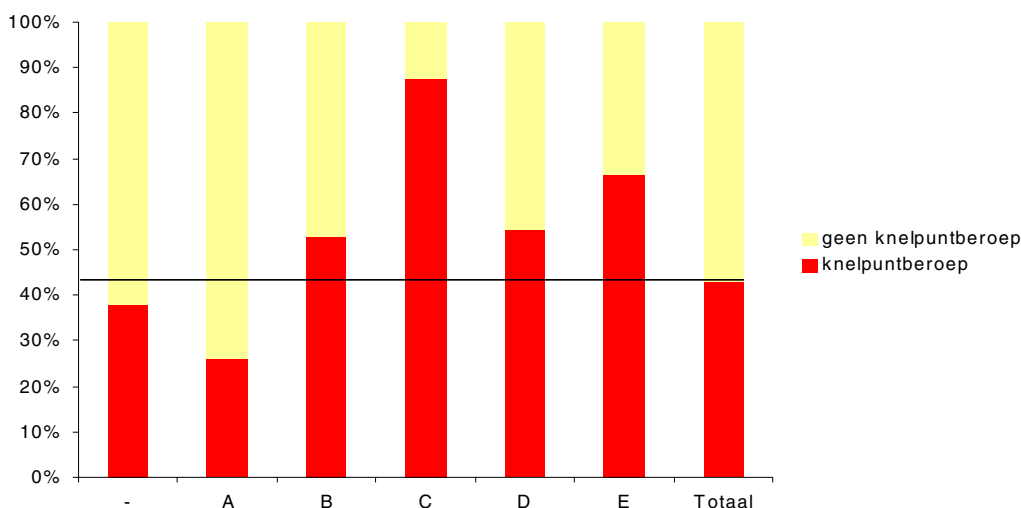

3.6. RIJBEWIJS

Tabel 8: Afgehandelde vacatures 2002 (vaste circuits): procentuele verdeling volgens rijbewijs.

RIJBEWIJS	knelpunt	geen knelpunt	totaal
-	65,5%	80,7%	74,2%
A	0,1%	0,1%	0,1%
B	27,0%	18,1%	21,9%
C	6,9%	0,7%	3,4%
D	0,5%	0,3%	0,4%
E	0,0%	0,0%	0,0%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Grafiek 5: Aandeel van de knelpuntberoepen in het totaal van de vacatures, volgens rijbewijs.

(De horizontale lijn komt overeen met het aandeel van 42,9% van de knelpuntberoepen in het totaal van de vacatures).

Een rijbewijs (behalve rijbewijs A voor bromfietsen) wordt bij vacatures voor knelpuntberoepen duidelijk meer gevraagd dan bij de overige vacatures. Dat een aantal chauffeursberoepen in de knelpunten zit is daar niet vreemd aan.

Voor een aantal knelpuntberoepen met relatief veel jobs is het bezit van een rijbewijs B bijna altijd noodzakelijk (bijv. voor vertegenwoordigers).

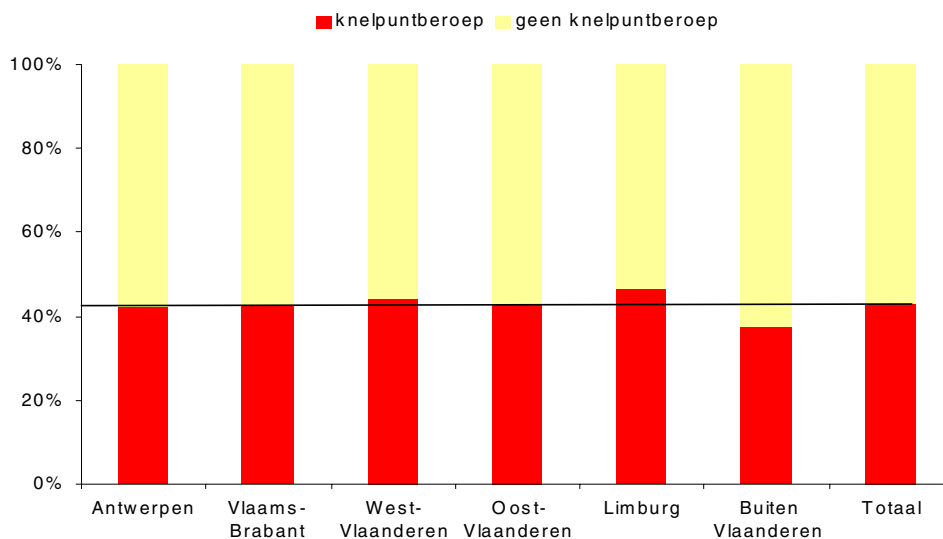
Aangezien bijna iedere werkzoekende een rijbewijs B heeft is het rijbewijs op zich nauwelijks een bepalende factor voor het knelpuntkarakter van vacatures en beroepen.

3.7. PROVINCIE

Tabel 9: Afgehandelde vacatures 2002 (vaste circuits): procentuele verdeling volgens provincie.

PROVINCIE VESTIGING BEDRIJF	knelpunt	geen knelpunt	totaal
Antwerpen	25,6%	26,4%	26,1%
Vlaams Brabant	15,2%	15,3%	15,3%
West-Vlaanderen	18,4%	17,6%	17,9%
Oost-Vlaanderen	19,4%	19,3%	19,3%
Limburg	14,2%	12,2%	13,0%
buiten Vlaanderen	7,3%	9,2%	8,4%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Grafiek 6: Aandeel van de knelpuntberoepen in het totaal van de vacatures, volgens provincie.

(De horizontale lijn komt overeen met het aandeel van 42,9% van de knelpuntberoepen in het totaal van de vacatures)

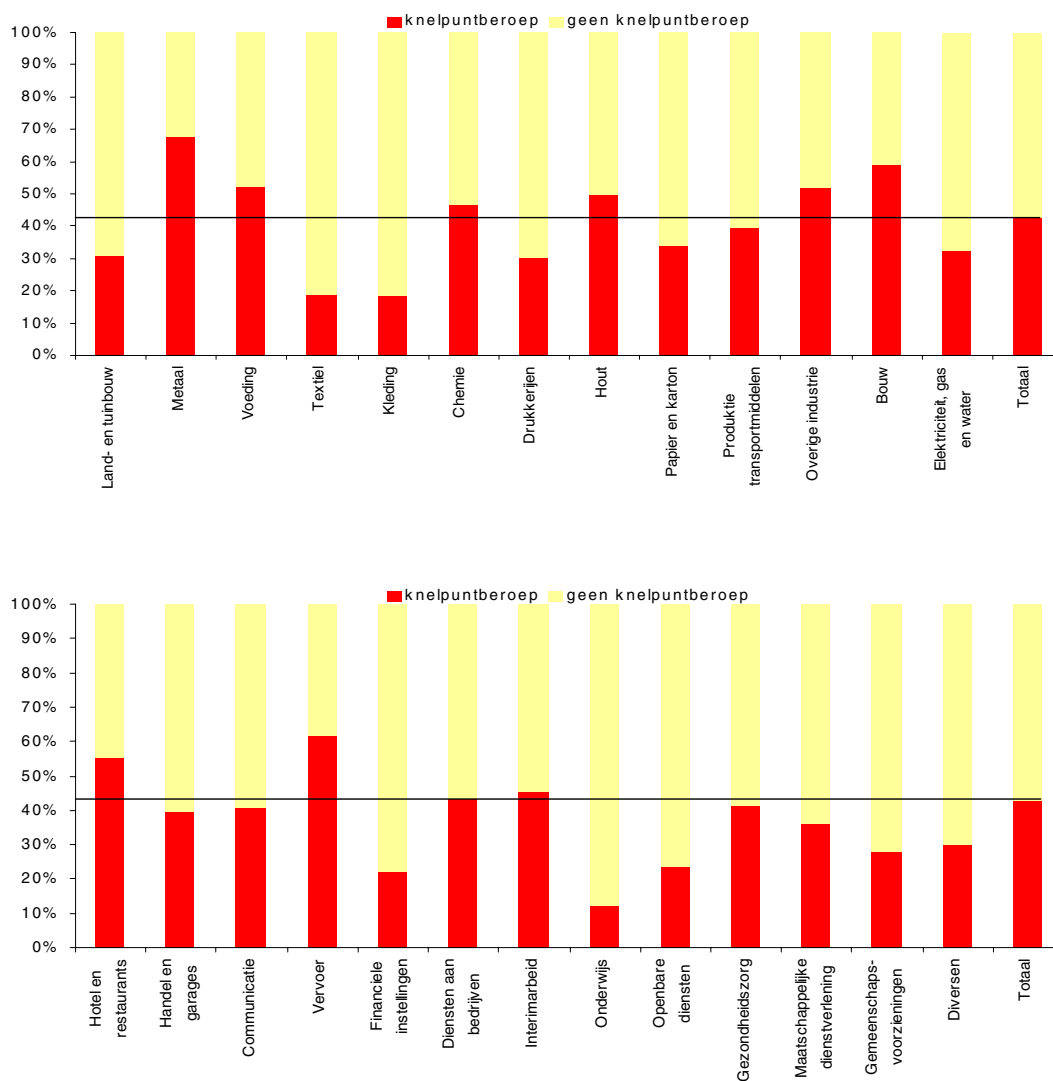
De verdeling van de vacatures voor knelpuntberoepen naar provincie laat een vrij gelijkmatige verdeling zien, met de minst gunstige score voor Limburg.

3.8. NIJVERHEIDSTAK

Tabel 10: Afgehandelde vacatures 2002 (vaste circuits): procentuele verdeling volgens nijverheidstak.

NIJVERHEIDSTAK	knelpunt	geen knelpunt	totaal
Land- en tuinbouw	0,9%	1,5%	1,2%
Metaal	5,0%	1,8%	3,2%
Voeding	4,0%	2,8%	3,3%
Textiel	0,5%	1,8%	1,2%
Kleding	0,2%	0,6%	0,4%
Chemie	1,2%	1,0%	1,1%
Drukkerijen	0,7%	1,3%	1,0%
Hout	0,6%	0,5%	0,5%
Papier en karton	0,3%	0,4%	0,3%
Productie transportmiddelen	1,5%	1,8%	1,6%
Overige industrie	6,2%	4,3%	5,1%
Bouw	14,9%	7,8%	10,8%
Elektriciteit, gas en water	0,3%	0,4%	0,4%
Hotel en restaurants	8,6%	5,3%	6,7%
Handel en garages	18,1%	20,8%	19,7%
Communicatie	0,9%	1,0%	0,9%
Vervoer	8,1%	3,8%	5,7%
Financiële instellingen	0,8%	2,2%	1,6%
Diensten aan bedrijven	9,4%	9,3%	9,3%
Interimarbeid	1,1%	1,0%	1,0%
Onderwijs	0,9%	4,9%	3,2%
Openbare diensten	3,3%	8,3%	6,2%
Gezondheidszorg	3,1%	3,3%	3,2%
Maatschappelijke dienstverlening	5,1%	6,8%	6,1%
Gemeenschapsvoorzieningen	0,8%	1,6%	1,3%
Diversen	3,3%	5,8%	4,8%

Grafiek 7: Aandeel van de knelpuntberoepen in het totaal van de vacatures, volgens nijverheidstak.

(De horizontale lijn komt overeen met het aandeel van 42,9% van de knelpuntberoepen in het totaal van de vacatures).

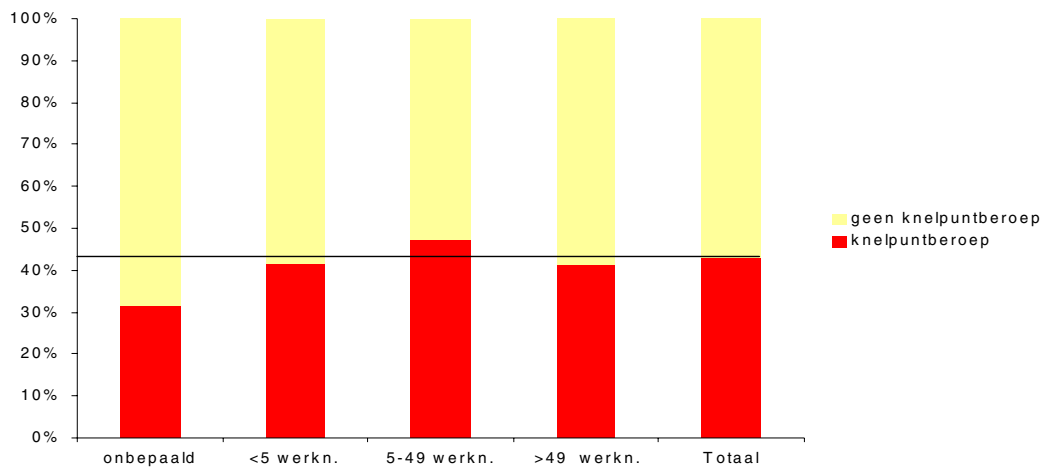
De naar volume aan vacatures met ruime voorsprong belangrijkste nijverheidstak 'Handel en garages' scoort wat betreft aandeel van knelpuntberoepen lager dan gemiddeld. De in deze sector grote beroepsgroep van de verkopers bevat geen knelpuntberoepen. De grote sectoren 'Bouw' en 'Hotels en restaurants' hebben echter duidelijk wel te maken met knelpuntberoepen. Naast de bouwvakberoepen is er vanuit de bouwsector ook veel vraag naar technici, loodgieters, monteurs centrale verwarming, timmerlieden en schrijnwerkers. Ook het vervoer (chauffeurs), de voedingssector, de metaalsector en de restcategorie 'overige industrie' kennen knelpunten.

3.9. DIMENSIE

Tabel 11: Afgehandelde vacatures 2002 (vaste circuits): procentuele verdeling volgens dimensieklasse.

DIMENSIEKLASSE	Knelpunt	geen knelpunt	totaal
Onbepaald	3,5%	5,6%	4,7%
<5 werknemers	23,4%	24,6%	24,1%
5-49 werknemers	38,2%	32,1%	34,7%
>49 werknemers	35,0%	37,7%	36,6%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Grafiek 8: Aandeel van de knelpuntberoepen in het totaal van de vacatures, volgens dimensieklasse.

(De horizontale lijn komt overeen met het aandeel van 42,9% van de knelpuntberoepen in het totaal van de vacatures).

Knelpunten komen relatief iets meer voor bij vacatures van bedrijven met 5 à 50 werknemers. Deze bedrijven betalen soms een lager loon en de arbeidsspecialisatie is er minder doorgedreven, waardoor van de werknemers meer kundigheden (grotere polyvalentie) gevraagd worden. Grotere bedrijven kennen een verder doorgedreven taakverdeling, waardoor van nieuwe werknemers minder verschillende vaardigheden tegelijkertijd worden verwacht. Bovendien zijn de grote bedrijven beter in staat om via opleiding iets te doen aan eventuele tekortkomingen bij hun nieuwe werknemers. Een ander element wordt gevormd door de hogere lonen en de grotere bekendheid van de grotere bedrijven: hun vacatures wekken dan ook meer de interesse van werkende werkzoekenden.

Dimensieklasse is echter nauwelijks nog een verklarende factor van het knelpuntkarakter van vacatures en beroepen.

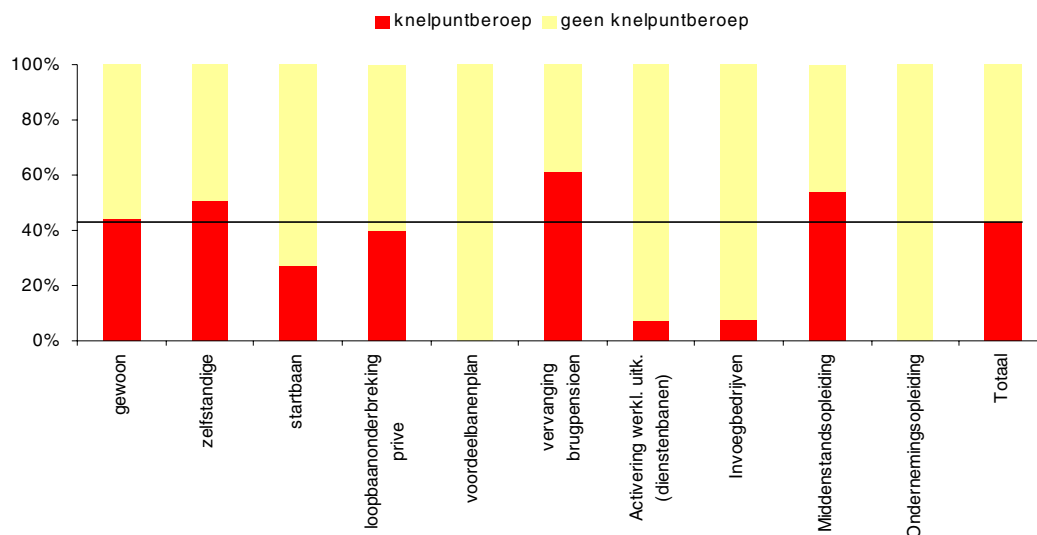
De dimensieklasse “onbepaald” behelst 4,7% van de afgehandelde vacatures en heeft betrekking op nieuwe klanten van de VDAB, waarvoor nog geen gegevens over de tewerkstelling zijn ingevoerd. Het betreft voornamelijk kleine bedrijven.

3.10. ARBEIDSCIRCUIT

Tabel 12: Afgehandelde vacatures 2002 (vaste circuits): procentuele verdeling volgens arbeidscircuit.

ARBEIDSCIRCUIT	knelpunt	geen knelpunt	totaal
Gewoon	92,2%	88,2%	89,9%
Zelfstandige	1,7%	1,2%	1,4%
Startbaan	4,1%	8,3%	6,5%
Loopbaanonderbreking privé	0,2%	0,2%	0,2%
Voordeelbanenplan	0,0%	0,0%	0,0%
Vervanging brugpensioen	1,5%	0,7%	1,1%
Activering werkl. uitk. (dienstenbanen)	0,1%	1,0%	0,6%
Invoegbedrijven	0,0%	0,2%	0,1%
Middenstandsopleiding	0,2%	0,1%	0,1%
Ondernemingsopleiding	0,0%	0,0%	0,0%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Grafiek 9: Aandeel van de knelpuntberoepen in het totaal van de vacatures, volgens arbeidscircuit.

(De horizontale lijn komt overeen met het aandeel van 42,9% van de knelpuntberoepen in het totaal van de vacatures).

Knelpuntberoepen komen overwegend uit het gewoon circuit. Opvallend is het groot aantal knelpunten bij de vervanging bij brugpensioen. Dit wordt vooral veroorzaakt door de vraag naar bouwberoepen en ook door de noodzaak van ervaring. Dikwijls wordt van nieuwe werknemers verwacht dat ze onmiddellijk inzetbaar zijn om een ervaren werknemer die op brugpensioen gegaan is te vervangen. Bij startbanen (en voordeelbanenplan, maar dit circuit is qua aantal vacatures te verwaarlozen) treffen we weinig knelpunten aan, maar daar is dan weer geen ervaring vereist. Vervanging bij loopbaanonderbreking heeft meestal betrekking op vervanging van vrouwelijke arbeidskrachten. Knelpunten hebben echter overwegend betrekking op traditioneel “mannen”-beroepen ⁽³⁾. Ook in het circuit van de activering van de werkloosheidsuitkeringen en invoegbedrijven komen relatief weinig knelpuntberoepen voor. Dit is normaal gezien deze circuits bedoeld zijn voor de meest door werkloosheid getroffen werkzoekenden. Arbeidskrachten zijn hier dus volop beschikbaar.

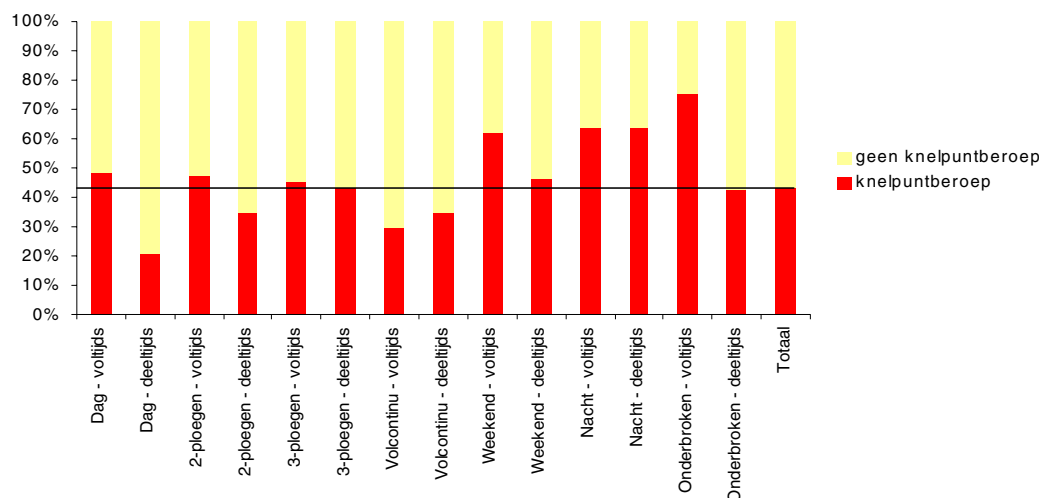
³ zie hoofdstuk 3.12

3.11. TIJDSREGELING

Tabel 13: Afgehandelde vacatures 2002 (vaste circuits): procentuele verdeling volgens tijdsregeling.

TIJDSREGELING	knelpunt	geen knelpunt	totaal
Dag - voltijds	78,3%	62,3%	69,1%
Dag - deeltijds	8,8%	26,0%	18,6%
2-ploegen - voltijds	5,8%	4,9%	5,3%
2-ploegen - deeltijds	0,3%	0,4%	0,3%
3-ploegen - voltijds	2,1%	1,9%	2,0%
3-ploegen - deeltijds	0,1%	0,1%	0,1%
Volcontinu - voltijds	1,7%	3,0%	2,4%
Volcontinu - deeltijds	0,1%	0,2%	0,1%
Weekend - voltijds	0,1%	0,1%	0,1%
Weekend - deeltijds	0,3%	0,2%	0,2%
Nacht - voltijds	1,7%	0,7%	1,1%
Nacht - deeltijds	0,4%	0,2%	0,3%
Onderbroken - voltijds	0,3%	0,1%	0,2%
Onderbroken - deeltijds	0,0%	0,0%	0,0%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Grafiek 10: Aandeel van de knelpuntberoepen in het totaal van de vacatures, volgens tijdsregeling.

(De horizontale lijn komt overeen met het aandeel van 42,9% van de knelpuntberoepen in het totaal van de vacatures).

Voltijdse dagprestaties komen zowel bij knelpuntberoepen als bij de overige beroepen het meeste voor, maar het aandeel is toch nog een stuk groter bij de knelpuntberoepen.

Bij andere tijdsregelingen met een relatief groot aandeel knelpuntberoepen, zoals onderbroken voltijds en weekendwerk, gaat het slechts om een gering aantal jobs. Ook bij 2- en 3-ploegen voltijds en bij nachtwerk zijn er meer knelpunten (vooral verpleegkundigen en bakkers).

3.12. AANDEEL VOLGENS GESLACHT BIJ PLAATSINGEN

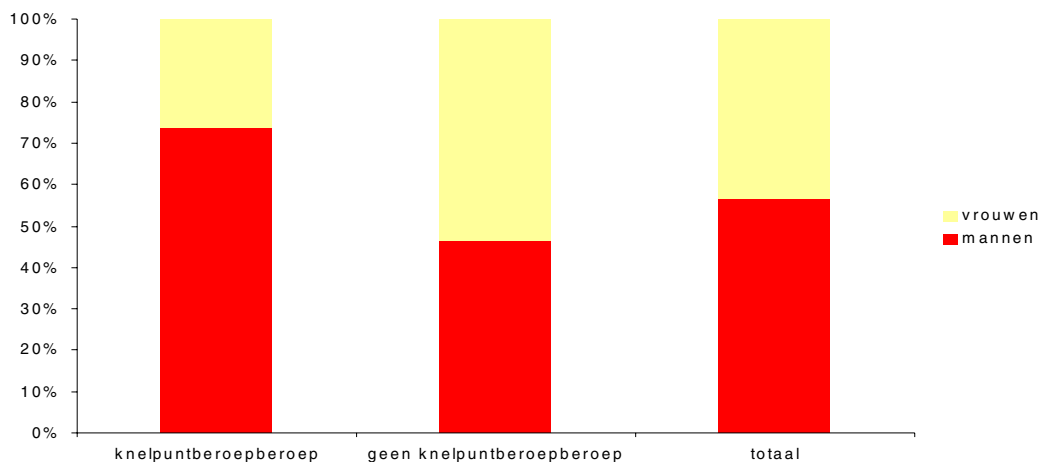
Omdat werkzoekenden via internet of via de WIS-terminals van de VDAB – WIS staat voor Werk Informatie Systeem - zelf een job kunnen zoeken en kunnen solliciteren zonder verdere tussenkomst van een consulent zijn er voor een groot aantal ingevulde jobs geen gegevens voorhanden over de in dienst genomen werkzoekende (de werkzoekende hoeft trouwens ook niet ingeschreven te zijn bij de VDAB).

Tabel 14: Plaatsingen: verdeling volgens geslacht.

vervuld door	knelpunt	geen	totaal	knelpunt	geen	totaal
	aantal	knelpunt aantal	aantal	%	knelpunt %	%
mannen	8.961	9.572	18.533	73,8%	46,4%	56,5%
vrouwen	3.184	11.063	14.247	26,2%	53,6%	43,5%
Totaal	12.145	20.635	32.780	100,0%	100,0%	100,0%

Bij 32.780 vacatures is het geslacht gekend van de werkzoekende die in dienst genomen werd. Bij de knelpuntberoepen gaat het om 48,5% van de via de VDAB ingevulde vacatures, tegenover 57,4% bij de overige beroepen. Dit wijst er dus op dat er voor knelpuntberoepen meer beroep wordt gedaan op WIS. Deze cijfers liggen een stuk hoger dan vorig jaar.

Grafiek 11: Aandeel volgens geslacht in de plaatsingen.

Slechts 26,2 % van de vervulde vacatures in de knelpunten worden ingevuld door vrouwen, tegenover 53,6% bij de overige vacatures. Vorig jaar bedroeg het aandeel van de vrouwen in de vervulde vacatures voor knelpuntberoepen iets minder (24,9%), maar het jaar daarvoor lag het percentage veel hoger: 36,8%. De knelpuntberoepen blijven dus vooral een mannenzaak.

In de veronderstelling dat het behoren tot de arbeidsreserve voor knelpuntberoepen de kansen van de werkzoekende om werk te vinden gevoelig verhoogt, wijzen deze cijfers op een globaal zwakkere positie van de vrouwen op de arbeidsmarkt.

In de lijst van de beroepsgroepen waarin vrouwen niet of nauwelijks geplaatst worden (zie hieronder) is een groot aantal technische knelpuntberoepen terug te vinden.

Dat de vrouwelijke arbeidsreserve voor deze interessante beroepen bijna niet aanwezig is, bepaalt in belangrijke mate hun slechtere kansen op de arbeidsmarkt (zie ook volgend hoofdstuk).

	aandeel vrouwen %
vissers	0,0%
stukadoors (plafonneerders)	0,0%
bouwplaatsmachinisten	0,0%
kraanmannen	0,0%
operators, bedieners, arbeiders in walserij	0,0%
bankwerkers en gereedschapsmakers	0,0%
industriële isolateurs	0,0%
cementagglomeraatarbeiders	0,0%
metselaars en vloerders	0,1%
installateurs sanitair en centrale verwarming	0,4%
dakdekkers	0,4%
elektriciens en elektromechaniciens	1,4%
meubelmakers	1,6%
timmermannen en schrijnwerkers	2,0%
andere bouwvakarbeiders	2,8%
natuursteenbewerkers	3,4%
plaatwerkers	3,9%
lassers	4,2%
arbeiders in de metaalindustrie	4,4%
monteerders en afstellers (nieuwe) machines	7,6%
chemievakmannen	7,7%
niet elders vermelde houtbewerkers	7,9%
bestuurders van motorvoertuigen	7,9%
onderhoudsmechaniciens	8,3%
schilders (behalve gebouwen en onderhoud)	8,8%
kunststofarbeiders	8,9%
instellers-bedieners van werktuigmachines	9,1%

4

VERGELIJKING MET ARBEIDSRESERVE

4.1. Werkwijze

4.2. De arbeidsreserve voor knelpuntberoepen

4.1. WERKWIJZE

In dit hoofdstuk wordt een vergelijking gemaakt tussen de vacatures en de arbeidsreserve met als vergelijkingspunt het beroep. Hiertoe werd de instroom van vacatures voor knelpuntberoepen in 2002 geplaatst tegenover de voor het vervullen van deze vacatures beschikbare arbeidskrachten.

Voor de instroom van vacatures werd het aantal afgehandelde vacatures bij de vaste circuits genomen.

De arbeidsreserve werd als volgt samengesteld:

- ✓ *uit het bestand van werkzoekenden op 31 december 2001 werden weerhouden: niet werkende werkzoekenden met een normale geschiktheid, jonger dan 45 jaar, minder dan 3 maanden werkzoekend, waarbij rekening gehouden werd met alle beroepen met een voldoende evaluatie om te verwijzen naar een vacature;*
- ✓ *uit de bestanden van januari t/m december 2002: werkzoekenden met een begindatum van hun werkloosheid (Europese definitie) uit de maand (behalve wanneer de werkzoekende dadelijk deeltijds begint te werken) of werkzoekenden, die deeltijds of in tewerkstellingsmaatregelen werkten en volledig werkloos werden tijdens de maand of overgingen naar de categorie voltijds werkend vrij ingeschreven, met een normale geschiktheid, jonger dan 45 jaar, waarbij eveneens rekening gehouden wordt met alle beroepen met een voldoende evaluatie om te verwijzen naar een vacature.*

Werkzoekenden kunnen dus meermaals voorkomen als ze voor meerdere beroepen met een voldoende hoge evaluatie zijn ingeschreven (tot max. 8 beroepen), of als ze tijdens 2002 meerdere malen werkzoekend zijn geworden (na 3 maanden afwezigheid uit het werkzoekendenbestand).

Op deze wijze gedefinieerd kan de arbeidsreserve dus beschouwd worden als de instroom van plaatsbare werkzoekenden.

Verband tussen het gevraagde beroep en de beroepsaspiraties van de werkzoekenden.

Per beroep uit de vacaturenbestanden werd nagegaan welk percentage van de geplaatste werkzoekenden een identieke beroepsaspiratie hadden (beroep) of een beroepsaspiratie uit dezelfde beroepsgroep (beroepsgroep). Hiervoor werden de plaatsingen voor alle circuits genomen.

Dit geeft een idee hoe sterk het verband is tussen het beroep zoals dat gevraagd is in de vacature en de beroepen waarvoor de geplaatste werkzoekende is ingeschreven.

Het gevonden verband moet beschouwd worden als een indicatie. Dat iemand is ingeschreven voor een bepaald beroep met daarbij een voldoende hoge evaluatie betekent immers nog niet dat hij beantwoordt aan de specifieke eisen van een werkgever die dat beroep heeft opgegeven in zijn vacature.

4.2. DE ARBEIDSRESERVE VOOR DE KNELPUNTBEROEPEN

In tabel 15 achteraan dit hoofdstuk worden de vacatures voor de knelpuntberoepen in 2002 vergeleken met de arbeidsreserve in 2002.

De tabel werd gerangschikt volgens de verhouding arbeidsreserve/aantal vacatures.

Deze vergelijking wordt doorgevoerd op het niveau van het beroep. Aangezien een werkzoekende tot 8 beroepsaspiraties kan opgeven is het mogelijk dat deze voor meerdere beroepen wordt meegeteld. We mogen dus de arbeidsreserve voor een aantal beroepen niet samentellen om tot de arbeidsreserve van een beroepsgroep te komen.

Bij een aantal vacatures van knelpuntberoepen is er een zeer kleine verhouding arbeidsreserve/vacatures (<2 werkzoekenden per job) met een grote overeenkomst inzake beroepsgroep (>75%). (beroepen met minder dan 10 jobs werden buiten beschouwing gelaten)

- hoofdverpleegkundige
- geriatrisch verpleegkundige – gegradueerde
- motorist – visserij
- thuisverpleegkundige
- apotheker
- breier op automatische vlakbreimachine
- bestuurder van trekker met oplegger

Hier kan men blijkbaar bijna niet anders dan binnen de beroepsgroep recruterend en stelt zich een probleem van een beperkt aantal kandidaten.

Sommige beroepen kennen een zeer kleine verhouding arbeidsreserve/vacatures (<2 werkzoekenden per job), maar dan gecombineerd met een kleine overeenkomst inzake beroepsgroep (<25%).

- filiaalassistent – eerste verkoper – rayon verantwoordelijke
- installateur – afsteller van machines en industriële installaties
- operateur poedercoating
- behandelaar van voedingswaren
- slachterijarbeider
- bestuurder mobiele kraan

Dat voor deze beroepen kan gerekruteerd worden bij de andere beroepsgroepen ligt ten dele ook aan de zeer gedetailleerde indeling in beroepen.

Bij de knelpunten vinden we ook beroepen waarvan de arbeidsreserve aan de hoge kant is.

- kapper voor dames
- public relations verantwoordelijke
- verantwoordelijke verkoop (en marketing) buitenland
- beeld- en/of geluidstechnicus
- bediener van heftruck
- insteller-bediener van metaalfreesmachine
- elektrisch lasser (vlamboog, electrode, baguette)
- mecaniciens-installateur en hersteller van lpg-installaties

Dit wijst dan eerder op een kwalitatief probleem langs de kant van de werkzoekenden (bijvoorbeeld marketingverantwoordelijke) of op onaantrekkelijke arbeidsomstandigheden (zoals bij kapper).

In de lijst van knelpuntberoepen (zie tabel 15) valt de meestal zeer lage vrouwelijke arbeidsreserve dadelijk op.

Een belangrijke vrouwelijke arbeidsreserve wordt wel gevonden bij:

- modellenstikster confectie, stikster woningdecoratie, patroonmaker, tekenaar textiel
- kamerpersoneel
- kapper voor dames en heren, kapper voor damer
- de verpleegkundigen : ziekenhuisverpleegkundige, psychiatrisch verpleegkundige, sociaal verpleegkundige-gegradueerde, thuisverpleegkundige, geriatrisch verpleegkundige
- begeleider buitenschoolse kinderopvang
- directiesecretaris
- apotheker en apothekersassistent
- klassieke (professionele) schoonmaker
- verantwoordelijke logistiek

Er blijkt een verband te zijn tussen het knelpuntkarakter van een beroep en de arbeidsreserve, maar dit verband is niet heel duidelijk is en vaak ook niet heel sterk. Dit stemt overeen met de aangehaalde andere oorzaken van het knelpuntkarakter, met name de kwalitatieve problemen en ongunstige arbeidsomstandigheden. Daarnaast maakt ook de ver doorgedreven onderverdeling van de beroepen het moeilijk om te bepalen wat nu precies de arbeidsreserve is.

TABEL 15		VACATURES		ARBEIDSRESERVE		arbeids- reserve	% vervuld door		
		aantal afgeh.	% vervuld	totaal	vrouwen		% vr.	werkzoekenden met	
beroepscode + omschrijving						/ vac.	zelfde beroep	zelfde beroeps- groep	
03623	Verpleegkundige palliatieve zorgen - gegradueerde	17	76,5%	3	1	33,3%	0,2	0,0%	33,3%
03600	Hoofdverpleegkundige	87	69,0%	29	17	58,6%	0,3	0,0%	70,0%
37010	Filiaalassistent - eerste verkoper - rayon verantwoordelijke	238	90,3%	88	48	54,5%	0,4	0,9%	3,8%
03621	Geriatrisch verpleegkundige - gegradueerde	33	60,6%	19	14	73,7%	0,6	28,6%	100,0%
43123	Motorist - visserij	56	100,0%	33	0	0,0%	0,6	64,0%	94,0%
00286	Veiligheidsingenieur	33	75,8%	21	3	14,3%	0,6	25,0%	50,0%
93200	Klassieke (professionele) schoonmaker	762	85,8%	513	434	84,6%	0,7	5,3%	66,3%
03650	Thuisverpleegkundige	138	73,2%	118	113	95,8%	0,9	18,8%	93,8%
75318	Onderhoudsmecanici van grondwerk- en bouwmachines	44	56,8%	38	0	0,0%	0,9	10,0%	30,0%
75210	Installateur - afsteller van machines en industriële installaties	41	87,8%	37	0	0,0%	0,9	6,3%	6,3%
93250	Industrieel schoonmaker	308	87,3%	283	69	24,4%	0,9	23,7%	43,9%
03612	Ziekenhuisverpleegkundige - gegradueerde	351	73,8%	352	297	84,4%	1,0	20,8%	68,3%
03310	Apotheker	124	16,9%	137	113	82,5%	1,1	80,0%	80,0%
78265	Operator poedercoating	18	61,1%	20	3	15,0%	1,1	0,0%	0,0%
00225	Ingenieur elektriciteit	97	63,9%	113	13	11,5%	1,2	15,4%	46,2%
00239	Ingenieur mechanica	102	60,8%	127	15	11,8%	1,2	0,0%	55,6%
91205	Keukenverantwoordelijke - chef-kok	204	67,2%	254	40	15,7%	1,2	20,5%	74,4%
75371	Onderhoudsmecanici van vrachtwagens, autobussen, ..	152	73,7%	192	0	0,0%	1,3	8,3%	60,0%
61161	Matroos (binnenscheepvaart)	28	32,1%	37	3	8,1%	1,3	16,7%	33,3%
70460	Breier op automatische vlakbreimachine	20	75,0%	27	12	44,4%	1,4	60,0%	80,0%
03610	Ziekenhuisverpleegkundige - gebrevetteerde/gediplomeerde	931	67,7%	1258	1102	87,6%	1,4	41,4%	73,0%
50300	Natuursteenbewerker	106	78,3%	149	6	4,0%	1,4	35,2%	37,0%
82990	Behandelaar van voedingswaren	173	76,9%	255	119	46,7%	1,5	2,3%	2,3%
82610	Slachterijarbeider	108	78,7%	160	20	12,5%	1,5	6,3%	20,6%
00202	Ingenieur bouwkunde	222	57,7%	345	76	22,0%	1,6	34,5%	34,5%
79630	Dakdekker platte daken - dakdichter	109	87,2%	171	0	0,0%	1,6	28,6%	61,2%
75312	Onderhoudsmecanici van landbouwmachines	41	53,7%	68	0	0,0%	1,7	5,9%	70,6%
75530	Sanitair installateur gasverwarming - gasfitter	16	75,0%	27	0	0,0%	1,7	11,1%	44,4%
82618	Uitsnijder in slachterijen	20	100,0%	38	3	7,9%	1,9	0,0%	40,0%
79980	Bekister	314	73,2%	600	1	0,2%	1,9	29,6%	46,4%
87230	Bestuurder mobiele kraan	103	58,3%	197	0	0,0%	1,9	16,2%	24,3%
23125	Technisch-administratief bediende	269	79,6%	518	126	24,3%	1,9	3,0%	50,4%
64161	Bestuurder van trekker met oplegger	718	78,4%	1384	56	4,0%	1,9	40,9%	79,5%
91200	Keukenchef-gerant	28	78,6%	55	27	49,1%	2,0	0,0%	20,0%
64130	Autobusbestuurder (lijndienst-openbaar vervoer)	122	89,3%	240	47	19,6%	2,0	16,7%	75,0%
08905	Technicus mechanica	406	81,0%	799	9	1,1%	2,0	1,6%	12,0%
75137	Slijper voor machinegereedschap	19	89,5%	38	2	5,3%	2,0	28,6%	28,6%
75685	Insteller-bediener van volautomatische las-en snijmachines - cnc-lasser, ..	22	68,2%	44	2	4,5%	2,0	0,0%	50,0%
75770	Ketelmaker (dik plaatstaal)	4	25,0%	8	0	0,0%	2,0		

TABEL 15 (vervolg)	VACATURES		ARBEIDSRESERVE			arbeids- reserve / vac.	% vervuld door	
	aantal afgeh.	% vervuld	totaal	vrouwen	% vr.		zelfde beroep	zelfde beroeps- groep
beroepscode + omschrijving								
82641 Poelier	7	85,7%	14	4	28,6%	2,0	25,0%	25,0%
77178 Schrijnwerker - aluminium	155	83,2%	314	2	0,6%	2,0	11,3%	40,8%
79981 Ijzervlechter	77	62,3%	158	0	0,0%	2,1	42,3%	65,4%
88207 Orderpicker - distributiesector	410	95,4%	849	360	42,4%	2,1	7,7%	45,6%
74210 Opticiens voor brilglazen	27	77,8%	57	38	66,7%	2,1	66,7%	66,7%
03560 Apothekersassistent	150	31,3%	319	277	86,8%	2,1	34,8%	43,5%
08107 Tekenaar bouwfysische voorzieningen	15	66,7%	32	6	18,8%	2,1	0,0%	0,0%
79600 Dakdekker schuine daken (inclusief lood- en zinkwerk)	298	79,2%	656	0	0,0%	2,2	41,1%	51,9%
82619 Uitbener	62	88,7%	139	4	2,9%	2,2	26,7%	56,7%
75200 Monteerder in het atelier van machines en industriële installaties	187	58,3%	423	19	4,5%	2,3	0,0%	0,0%
08904 Technicus elektromechanica	761	76,1%	1757	34	1,9%	2,3	14,2%	35,0%
03622 Psychiatrisch verpleegkundige - gegradueerde	30	76,7%	70	51	72,9%	2,3	11,1%	55,6%
23630 Kantoorexpediteur	40	70,0%	94	41	43,6%	2,4	21,4%	42,9%
82600 Beenhouwer - spekslager	258	79,1%	624	50	8,0%	2,4	72,7%	74,0%
75776 Voorbereider buizenfitter (fabriceur)	21	23,8%	51	1	2,0%	2,4	0,0%	0,0%
08980 Technicus	588	68,2%	1439	235	16,3%	2,4	8,6%	34,6%
13500 Productieverantwoordelijke	171	72,5%	420	74	17,6%	2,5	3,0%	3,0%
71675 Modellenstikster confectie	8	87,5%	20	19	95,0%	2,5	33,3%	50,0%
00257 Ingenieur elektromechanica	193	69,4%	484	30	6,2%	2,5	37,2%	60,5%
82671 Visfileerder	32	71,9%	81	32	39,5%	2,5	17,6%	29,4%
77105 Schrijnwerker - timmerman: interieurbouw	303	77,2%	767	13	1,7%	2,5	18,5%	69,9%
09150 Specialist kostprijsberekenaar (kostaccountant)	24	66,7%	61	22	36,1%	2,5	0,0%	0,0%
08982 Topograaf	31	51,6%	79	14	17,7%	2,5	22,2%	22,2%
08920 Technicus bouw - werfleider	303	61,4%	779	64	8,2%	2,6	42,3%	47,9%
08117 Tekenaar metaalconstructies	38	81,6%	100	9	9,0%	2,6	6,7%	60,0%
75370 Onderhoudsmecanici van heftrucks, tractoren, ...	35	54,3%	93	0	0,0%	2,7	0,0%	42,9%
79200 Stukadoor - natte bepleistering	228	78,9%	610	8	1,3%	2,7	50,7%	59,6%
34080 Handelsagent	14	42,9%	39	11	28,2%	2,8		
13230 Kwaliteitsverantwoordelijke	59	76,3%	165	61	37,0%	2,8	15,4%	15,4%
09110 Boekhouder	757	75,8%	2132	1203	56,4%	2,8	45,5%	54,5%
87410 Bouwplaatsmachinist - grondverzet	194	75,3%	548	4	0,7%	2,8	34,1%	35,2%
79100 Metselaar	991	77,3%	2833	9	0,3%	2,9	59,6%	77,1%
76405 Installateur-plaatser van gestructureerde databekabeling in gebouwen	15	73,3%	43	0	0,0%	2,9	0,0%	0,0%
64162 Bestuurder van zware vrachtwagen met aanhangwagen	192	78,1%	551	33	6,0%	2,9	19,6%	80,4%
23600 Uitvoerend expeditiebediende	173	60,7%	497	272	54,7%	2,9	5,6%	14,1%
08120 Tekenaar elektriciteit	47	59,6%	136	6	4,4%	2,9	0,0%	10,0%
70335 Wever op jacquardweefmachines	14	57,1%	41	5	12,2%	2,9	50,0%	100,0%
23140 Bediende kostprijsberekening	81	60,5%	238	78	32,8%	2,9	12,0%	36,0%
08975 Technicus meet- en regeltechniek en automatisatie	51	64,7%	151	5	3,3%	3,0	12,5%	50,0%

TABEL 15 (vervolg)	VACATURES		ARBEIDSRESERVE			arbeids- reserve / vac.	% vervuld door		
	aantal afgeh.	% vervuld	totaal	vrouwen	% vr.		zelfde beroep	zelfde beroeps- groep	
beroepscode + omschrijving									
77180	Schrijnwerker - kunststoffen	59	88,1%	176	0	0,0%	3,0	7,5%	50,0%
75316	Onderhoudsmecanici van textielmachines	17	64,7%	52	2	3,8%	3,1	0,0%	20,0%
75775	Buizenfitter	70	57,1%	215	0	0,0%	3,1	13,0%	21,7%
75360	Mecanici-hersteller schepen	8	75,0%	25	0	0,0%	3,1	0,0%	0,0%
64175	Chauffeur distributie	501	82,6%	1596	186	11,7%	3,2	14,3%	55,2%
75815	Arbeider elektrolytische behandeling van metalen	14	92,9%	45	7	15,6%	3,2	0,0%	0,0%
80714	Drukker vier-, meerkleurenoffset vellenpers	50	80,0%	162	23	14,2%	3,2	55,6%	72,2%
75010	Bankwerker - metaal	109	62,4%	354	8	2,3%	3,2	5,6%	5,6%
64120	Taxichauffeur	111	91,0%	362	39	10,8%	3,3	25,5%	49,0%
64144	Bestuurder zware vrachtwagen - vaste wagen (+ 7,5 ton)	510	76,3%	1680	68	4,0%	3,3	23,7%	66,7%
74220	Tandtechnicus	44	79,5%	148	80	54,1%	3,4	70,0%	70,0%
08930	Technicus elektriciteit	283	63,3%	958	19	2,0%	3,4	11,6%	57,0%
08951	Technicus klimatisatie, koel-en verwarmingstechnieken	133	74,4%	451	5	1,1%	3,4	38,6%	59,1%
23664	Dispatcher - transportplanner	101	82,2%	344	109	31,7%	3,4	20,8%	33,3%
08102	Bouwkundig tekenaar	193	48,7%	670	141	21,0%	3,5	41,3%	58,7%
71685	Stikster woningdecoratie	19	84,2%	66	64	97,0%	3,5	23,1%	69,2%
03685	Sociaal verpleegkundige - gegradueerde	60	70,0%	215	193	89,8%	3,6	39,3%	53,6%
91220	Kok traiteurdienst - onderchef keuken - sous-chef	443	64,6%	1598	399	25,0%	3,6	25,6%	68,9%
75525	Monteur centrale verwarming	281	71,2%	1032	3	0,3%	3,7	44,7%	65,9%
75170	Insteller- bediener automatische of cnc gestuurde metaalwerktuigmachines	145	69,7%	541	15	2,8%	3,7	13,5%	47,3%
75030	Bankwerker-matrijzenmaker - metaal	22	63,6%	83	0	0,0%	3,8	0,0%	0,0%
94125	Kapper voor dames en heren	372	78,0%	1404	1231	87,7%	3,8	43,8%	85,9%
87210	Torenkraanbestuurder	63	61,9%	244	1	0,4%	3,9	43,5%	60,9%
09611	Projectleider - informatica	227	61,2%	905	157	17,3%	4,0	17,8%	64,4%
75115	Insteller-bediener van kottelbank-alleseur	2	100,0%	8	0	0,0%	4,0	0,0%	0,0%
82655	Vleesbewerker	124	87,1%	500	167	33,4%	4,0	28,4%	37,0%
82220	Banketbakker - pasteibakker - patissier	122	77,0%	500	89	17,8%	4,1	31,7%	58,5%
13040	Verantwoordelijke logistiek	70	74,3%	291	81	27,8%	4,2	10,5%	26,3%
03825	Gekwalificeerd verzorgende	934	85,2%	3921	3766	96,0%	4,2	50,1%	68,8%
34060	Accountmanager	159	79,2%	671	244	36,4%	4,2	10,8%	43,2%
88285	Verhuizer	67	71,6%	284	2	0,7%	4,2	14,6%	39,0%
13200	Algemeen verantwoordelijke profit sector	52	65,4%	228	72	31,6%	4,4	0,0%	0,0%
75750	Arbeider in metaalconstructie	352	73,3%	1549	62	4,0%	4,4	9,6%	11,0%
37000	Filiaalhouder of handelszaakbeheerder	285	77,2%	1258	670	53,3%	4,4	14,3%	14,3%
92100	Restaurantkelder	539	73,8%	2384	1033	43,3%	4,4	18,5%	48,6%
76125	Industrieel elektrotechnisch installateur (industrieel elektriciën)	233	81,1%	1033	7	0,7%	4,4	18,0%	63,0%
75410	Industrieel plaatwerker	40	70,0%	180	5	2,8%	4,5	0,0%	6,7%
64132	Autocarbestuurder	73	86,3%	330	65	19,7%	4,5	39,3%	85,7%
91805	Kamerpersoneel	277	78,0%	1285	1255	97,7%	4,6	44,9%	44,9%
79920	Wegenwerker - kasseier	58	69,0%	270	1	0,4%	4,7	17,9%	53,6%
13035	Inkoper	35	74,3%	166	56	33,7%	4,7	7,7%	30,8%

TABEL 15 (vervolg)	VACATURES		ARBEIDSRESERVE		arbeids- reserve	% vervuld door		/ vac.	zelfde beroep	zelfde beroeps- groep
	aantal afgeh.	% vervuld	totaal	vrouwen		% vr.	werkzoekenden met			
beroepscode + omschrijving										
00280 Ingenieur	274	71,9%	1324	219	16,5%	4,8	11,4%			43,2%
08967 Technicus datatransmissie en numerieke commutatie	14	64,3%	68	11	16,2%	4,9	0,0%			100,0%
92140 Hotelmeester - maitre d'hotel	29	75,9%	147	32	21,8%	5,1	22,2%			55,6%
75180 Insteller- bediener van metaalwerktuigmachine	138	73,9%	705	23	3,3%	5,1	1,7%			25,9%
08118 Tenaar piping	8	62,5%	41	4	9,8%	5,1	0,0%			100,0%
09641 Netwerkspecialist - informatica	48	68,8%	254	17	6,7%	5,3	17,6%			88,2%
13030 Aankoopverantwoordelijke	56	67,9%	300	99	33,0%	5,4	16,7%			16,7%
76120 Autoelektrotechnicus	41	70,7%	220	2	0,9%	5,4	10,0%			10,0%
08942 Technicus land-, tuin- en bosbouw	45	68,9%	245	56	22,9%	5,4	8,7%			13,0%
09636 Systeemprogrammeur - informatica	98	66,3%	534	57	10,7%	5,4	15,8%			89,5%
03620 Psychiatrisch verpleegkundige - gebrevetteerde/gediplomeerde	27	66,7%	148	105	70,9%	5,5	12,5%			50,0%
77110 Schrijnwerker - timmerman: daktimmer	71	81,7%	393	0	0,0%	5,5	11,8%			44,1%
08115 Tenaar mechanica	68	54,4%	383	26	6,8%	5,6	41,2%			52,9%
91241 Chef de partie - hulpkok	481	83,8%	2748	1075	39,1%	5,7	27,9%			63,1%
34010 Vertegenwoordiger	1431	65,3%	8341	2996	35,9%	5,8	48,7%			50,4%
09635 Analist-programmeur - informatica	177	54,2%	1037	159	15,3%	5,9	37,5%			80,0%
75440 Insteller van plaatbewerkingsmachines	16	50,0%	94	3	3,2%	5,9	2,6%			2,6%
08946 Technicus milieubeheer	47	74,5%	288	128	44,4%	6,1	12,0%			36,0%
00295 Ingenieur milieu (ecologie)	20	80,0%	124	46	37,1%	6,2	0,0%			33,3%
75300 Onderhoudsmecanici en hersteller machines en industriële installaties	468	76,1%	2911	28	1,0%	6,2	14,9%			21,8%
75505 Sanitair installateur - loodgieter	195	72,8%	1223	10	0,8%	6,3	44,3%			63,6%
74140 Mecanici van precisieinstrumenten	22	54,5%	139	9	6,5%	6,3	0,0%			0,0%
09640 Support - informatica	202	63,9%	1293	178	13,8%	6,4	28,6%			57,1%
40170 Tuinaanlegger - bosaanlegger	123	81,3%	791	46	5,8%	6,4	18,9%			50,0%
82690 Helper vlees- of visverwerking	44	72,7%	295	96	32,5%	6,7	4,3%			17,4%
09645 Instructeur - informatica	22	63,6%	149	31	20,8%	6,8	0,0%			25,0%
75527 Brandertechneker	46	54,3%	324	1	0,3%	7,0	50,0%			71,4%
82205 Broodbakker	123	73,2%	879	85	9,7%	7,1	43,2%			75,0%
09605 E.D.P. (electronic data processing) manager	17	64,7%	123	7	5,7%	7,2				
83975 Chemievakman - productie	87	74,7%	632	53	8,4%	7,3	8,2%			10,2%
92150 Rangkelner	15	60,0%	111	33	29,7%	7,4	0,0%			100,0%
79970 Stellingbouwer	62	72,6%	459	3	0,7%	7,4	68,6%			71,4%
13100 Verkoopverantwoordelijke - salesmanager	142	70,4%	1065	299	28,1%	7,5	5,3%			15,8%
79906 Klusjesman gebouwen	286	77,3%	2170	57	2,6%	7,6	18,1%			32,8%
08965 Technicus elektronica	219	72,6%	1669	49	2,9%	7,6	32,0%			53,3%
75415 Plaatwerker voor carrosserie	175	74,9%	1362	13	1,0%	7,8	39,8%			44,3%
23721 Magazijnbediende	406	78,8%	3211	750	23,4%	7,9	10,2%			12,7%
13120 Productmanager	76	78,9%	617	223	36,1%	8,1	0,0%			37,5%
09612 Databeheerder informatica	29	58,6%	236	50	21,2%	8,1	0,0%			20,0%
23130 Bediende planning en logistiek	184	72,3%	1524	630	41,3%	8,3	12,7%			63,5%
92110 Drankkelner brasserie, taverne, bistro, cafe, tea-room	768	73,4%	6448	3631	56,3%	8,4	25,3%			40,8%

TABEL 15 (vervolg)		VACATURES		ARBEIDSRESERVE		arbeids- reserve	% vervuld door		
		aantal afgeh.	% vervuld	totaal	vrouwen		% vr.	zelfde werkzoekenden met	zelfde beroeps- groep
beroepscode + omschrijving						/ vac.			
76105	Residentieel elektrotechnisch installateur (bouwelektricien)	372	71,2%	3149	22	0,7%	8,5	53,3%	75,7%
09527	Begeleider buitenschoolse kinderopvang	128	87,5%	1094	1040	95,1%	8,5	37,1%	53,3%
82290	Helper bakker of snoepgoed	72	87,5%	626	199	31,8%	8,7	8,3%	36,1%
82230	Pralinemaker - chocoladebewerker	39	74,4%	342	158	46,2%	8,8	52,6%	57,9%
08160	Tekenaar textiel	10	70,0%	88	77	87,5%	8,8	80,0%	80,0%
75510	Zinkwerker - metalen dakbedekking	39	74,4%	350	4	1,1%	9,0	41,7%	58,3%
09120	Accountant	53	66,0%	476	219	46,0%	9,0	15,4%	53,8%
75020	Bankwerker-gereedschapsmaker - metaal	8	87,5%	73	2	2,7%	9,1	0,0%	0,0%
08985	Technicus grafische bedrijven	25	72,0%	229	100	43,7%	9,2	7,1%	14,3%
64143	Bestuurder lichte vrachtwagen - vaste wagen (max. 7,5 ton)	250	84,0%	2330	118	5,1%	9,3	23,7%	77,2%
82675	Visbewerker	16	75,0%	151	94	62,3%	9,4	16,7%	33,3%
09850	Veiligheidsverantwoordelijke	34	73,5%	330	71	21,5%	9,7	6,5%	6,5%
75623	Lasser met inerte gassen	85	55,3%	832	35	4,2%	9,8	21,7%	78,3%
75624	Half-automaatlasser	296	84,5%	2911	67	2,3%	9,8	33,0%	63,4%
75351	Automecaniciën-hersteller van voertuigen met benzinemotoren	347	71,5%	3427	42	1,2%	9,9	56,3%	73,0%
82611	Slachter	4	75,0%	41	1	2,4%	10,3	50,0%	50,0%
21010	Directiesecretaris	122	73,0%	1256	1183	94,2%	10,3	19,6%	39,2%
09614	Systeembeheerder - informatica	45	82,2%	465	34	7,3%	10,3	18,2%	63,6%
40180	Tuin- en landbouwmachinebestuurder	12	66,7%	125	0	0,0%	10,4	0,0%	25,0%
92152	Hulpkelner	84	76,2%	894	356	39,8%	10,6	4,2%	58,3%
40165	Tuinier	116	76,7%	1241	103	8,3%	10,7	14,5%	44,5%
75680	Lasser - metaal	233	69,1%	2528	51	2,0%	10,8	37,6%	67,7%
36060	Klantendienstmedewerker - verkoopsassistent	349	77,7%	3850	2478	64,4%	11,0	14,2%	14,2%
08955	Technicus autotechniek	59	72,9%	675	6	0,9%	11,4	25,0%	50,0%
08101	Architectuurtekenaar	25	72,0%	288	137	47,6%	11,5	20,0%	20,0%
09633	Analist - informatica	80	68,8%	935	150	16,0%	11,7	0,0%	55,6%
13140	Verantwoordelijke verkoop binnendienst	34	67,6%	400	212	53,0%	11,8	0,0%	14,3%
92175	Barman	163	77,3%	1929	462	24,0%	11,8	26,4%	41,5%
09613	Netwerkbeheerder - informatica	99	72,7%	1280	74	5,8%	12,9	30,8%	74,4%
71505	Patroonmaker (zware en lichte confectie)	25	84,0%	335	313	93,4%	13,4	63,6%	72,7%
77100	Schrijnwerker - timmerman: buitenschrijnwerk	298	77,9%	4021	44	1,1%	13,5	54,6%	66,9%
09634	Toepassingsprogrammeur - informatica	216	48,6%	3234	381	11,8%	15,0	35,7%	85,7%
76135	Onderhoudselektricien	140	77,1%	2109	26	1,2%	15,1	26,2%	52,4%
75352	Automecaniciën-hersteller van voertuigen met dieselmotoren	87	82,8%	1359	18	1,3%	15,6	18,4%	63,2%
88205	Magazijnarbeider onderdelen en wisselstukken - opslag- en stapelplaatsen	1259	88,5%	20037	2808	14,0%	15,9	39,8%	47,1%
76145	Monteerder van elektromechanische apparaten	79	72,2%	1272	866	68,1%	16,1	14,3%	35,7%
75150	Insteller-bediener van metaaldraaibank-draaier	87	78,2%	1542	48	3,1%	17,7	37,7%	54,7%
09642	PC-techniker	82	65,9%	1468	42	2,9%	17,9	40,7%	63,0%
94115	Kapper voor dames	93	80,6%	1857	1825	98,3%	20,0	47,5%	85,0%

beroepscode + omschrijving	VACATURES		ARBEIDSRESERVE		arbeids- reserve / vac.	% vervuld door		
	aantal afgeh.	% vervuld	totaal	vrouwen % vr.		zelfde beroep	zelfde beroeps- groep	
13220 Public relations verantwoordelijke	30	63,3%	657	427	65,0%	21,9	0,0%	30,0%
13130 Verantwoordelijke verkoop (en marketing) buitenland	14	57,1%	371	138	37,2%	26,5	0,0%	0,0%
08969 Beeld- en/of geluidstechnicus	23	91,3%	617	44	7,1%	26,8	62,5%	62,5%
88212 Bediener van heftruck	229	87,8%	7328	248	3,4%	32,0	45,7%	55,0%
75105 Insteller-bediener van metaalfreesmachine	38	76,3%	1260	34	2,7%	33,2	40,0%	70,0%
75620 Elektrisch lasser (vlamboog, electrode, baguette)	44	68,2%	2132	46	2,2%	48,5	41,7%	83,3%
75350 Mecanicien-installateur en hersteller van lpg-installaties motorvoertuigen	4	100,0%	260	3	1,2%	65,0	100,0%	100,0%

REMEDIËRING DOOR DE VDAB

5.1 Opleiding

5.2 Individuele beroepsopleiding (IBO)

5.1. OPLEIDING

De VDAB is niet alleen een organisatie die vraag en aanbod op de arbeidsmarkt bij elkaar brengt maar zij beschikt ook over instrumenten om discrepanties tussen vraag en aanbod in zekere mate te verhelpen. Het belangrijkste middel daartoe is het verstrekken van opleiding.

De VDAB-opleidingen zijn sterk beroepsgericht en modulair opgebouwd: beroepsgericht om tegemoet te komen aan de vraag op de arbeidsmarkt, modulair om de opleidingen aan te passen aan de bekwaamheden van de op te leiden personen.

Het beroepsgerichte karakter van de opleidingen wordt versterkt door praktijkstages binnen de opleidingen.

Voor de planning van opleidingen wordt o.m. gebruik gemaakt van de resultaten van de knelpuntanalyse. De afstemming tussen opleiding en knelpuntberoepen leidt ertoe dat een aantal beroepen waarschijnlijk uit de lijst van de knelpunten gehouden wordt.

Niet alle opleidingen zijn beroepsgericht. Voor een aantal werkzoekenden volstaat de louter beroepsgerichte vorming niet en is het noodzakelijk hen arbeidsrijp en/of opleidingsrijp te maken via persoonsgerichte vorming.

In 2002 werden 62.636 opleidingen voor werkzoekenden voltooid in VDAB-centra of centra i.s.m. derden (64.872 in 2001; 54.615 in 2000; 45.327 in 1999; 35.230 in 1998).

Ook voor laaggeschoolden zijn er mogelijkheden: bv. opleidingen voor bouw, horeca, professionele schoonmaaktechnieken, social profit (bejaardenhulp), vervoer...

Daarnaast wordt ook een preventief beleid gevoerd naar de werknemers toe. Via deze opleidingen kunnen werknemers hun beroepskennis vergroten en kunnen zij zich aanpassen aan de technische evolutie teneinde hun arbeidsplaats te behouden.

In 2002 werd aan 60.067 werknemers een opleiding verstrekt (72.588 in 2001; 54.714 in 2000; 44.400 in 1999; 40.045 in 1998).

Volgende tabel geeft een overzicht van de beëindigde opleidingen in VDAB-centra en centra ism derden.

De meeste opleidingen zijn niet beroepenspecifiek zodat een éénduidige relatie tussen opleiding en beroep niet mogelijk is.

Tabel 16 – Aantal beëindigde opleidingen in 2002.

Subsector	Werknemers op eigen verzoek	Werknemers op vraag van werkgevers	Werkzoekenden	Totaal
Algemene vorming		333	1.845	2.178
Andere sectoren		424	562	986
Bewaking	7		361	368
Bouw	30	10.082	2.696	12.808
Confectie - vormgeving	1	99	463	563
Diamant			43	43
Electriciteit		1.482	200	1.682
Grafische technieken	228	685	701	1.614
Haven – maritieme - expeditie		143	1.156	1.299
Horeca		512	496	1.008
Hout		616	211	827
Industriële automatisering	2	1.758	978	2.738
Logistiek	11	4.094	1.109	5.214
Metaal	15	2.946	2.342	5.003
Migranten		3.051	5.208	8.259
Milieu		157	17	174
Primaire sector		122	136	258
Schoonmaak		1.847	651	2.498
Social profit	9	10.106	5.238	15.353
Sollicitatietraining	19	19	8.010	8.048
Telematica	17	137	208	362
Tertiaire sector	1.605	18.045	23.803	43.453
Textiel		331	134	465
Toerisme			7	7
Trajectwerking (oriënterende opleidingen)	1	13	3.727	3.741
Verkoop			376	376
Vervoer	40	1.376	1.784	3.200
Voeding		4	174	178
TOTAAL	1.985	58.082	62.636	122.703

5.2. INDIVIDUELE BEROEPSOPLEIDING

Naast het klassieke VDAB-opleidingsaanbod, bestaat ook nog de individuele beroepsopleiding (IBO). Via deze formule kan de werkgever een werkzoekende opleiden binnen het bedrijf. De werkgever betaalt geen loon noch RSZ, enkel een vergoeding. De werkzoekende krijgt opleiding en ervaring op de werkvloer, een volwaardig loon en bij een succesvolle beëindiging van de opleiding een vast contract.

In 2002 zijn 7755 werkzoekenden gestart met een IBO.

Het aantal gestarte opleidingen kent de laatste jaren een gevoelige stijging:

1998	3.611
1999	4.209
2000	5.224
2001	7.193
2002	7.755

Tabel 17 Geeft een overzicht van het studieniveau van de opgeleide werkzoekenden. (opleiding beëindigd in 2002)

	aantal	%
lager onderwijs	2.270	29,3%
2de graad secundair	1.620	20,9%
3de graad secundair	3.233	41,7%
hobu	531	6,8%
universitair onderwijs	101	1,3%
TOTAAL	7.193	100,0%

Tabel 18 Individuele beroepsopleidingen gestart in 2002.

Code	Omschrijving	Beroepsgroep	Mannen Aantal	Vrouwen Aantal	Totaal Aantal
000	BEROEPSCODE NIET GEKEND		47	36	83
001	ARCHITECTEN		9	2	11
002	INGENIEURS		9	7	16
003	MEETKUNDIGEN		5	0	5
022	BIOLOGEN		1	2	3
031	ARTSEN		1	0	1
035	ANDER MEDISCH- EN PARAMEDISCH PERSONEEL		1	37	38
036	VERPLEGEND PERSONEEL		0	2	2
038	GEKWALIFICEERD VERZORGEND PERSONEEL		0	3	3
039	NIET GEKWALIFICEERD PARAMEDISCH PERSONEEL		0	14	14
043	LERAREN LAGER SECUNDAIR ONDERWIJS		0	1	1
061	RECHTSGELEERDEN		0	1	1
071	KUNSTSCHILDERS, ONTWERPERS E.A. KUNSTENAARS		29	21	50
072	REDAKTEURS, JOURNALISTEN EN AUTEURS		3	1	4
073	RADIO-, T.V.-, FILM- EN VARIETEMEDEWERKERS		5	0	5
081	TEKENAARS		33	9	42
089	TECHNICI		289	27	316
091	BOEKHOUDERS		12	17	29
092	MAATSCHAPPELIJK ASSISTENTEN		1	0	1
094	SPEC. MARKETING, HANDEL, EKONOMIE, BEDRIJFSBEH		1	1	2
096	INFORMATICI		104	22	126
097	KONSULENTEN (ADVIESGEVEND PERSONEEL)		10	15	25
098	ORGANISERENDE- EN COORDINERENDE FUNCTIES		9	1	10
099	NIET ELDERS VERMELDE V.D. GROEP WETENSCH. E.D.		2	2	4
130	AANKOOP, BEVOORRADING EN LOGISTIEK		4	2	6
131	VERKOOP- EN MARKETINGVERANTWOORDELIJKEN		12	9	21
132	ALGEMENE DIRECTIE		3	6	9
133	BOEKHOUDING, ADMINISTR., FINANCIËLE MANAGERS		1	0	1

Code	Omschrijving	Beroepsgroep	Mannen Aantal	Vrouwen Aantal	Totaal Aantal
134	VERANTWOORDELIJKE PERSONEELSZAKEN		5	10	15
135	PRODUCTIEVERANTWOORDELIJKE		3	0	3
201	BEDIENDEN BOEKHOUDING		2	4	6
210	SECRETARESSEN		2	27	29
211	TYPISTEN EN GEGEVENSINBRENGERS		5	18	23
212	BEDIENDEN ONTHAAL EN COMMUNICATIE		2	34	36
231	ADMINISTRATIEF BEDIENDEN		134	341	475
232	BEDIENDEN VAN JURIDISCHE DIENSTEN		1	22	23
235	BED. FINANCIËLE TRANSACTIES, VERZEKERINGEN		19	57	76
236	BEDIENDEN TRANSPORT (EXPEDITIE)		24	28	52
237	ECONOMEN EN MAGAZIJNBEDIENDEN		31	9	40
238	BED. TOERISTISCHE SEC., RECEPTIEPERS. HOTELS		6	26	32
340	VERTEGENWOORDIGERS EN AANVERWANTEN		75	25	100
350	VERKOPERS EN AANVERWANTEN		246	458	704
360	VERKOOPSONDERSTEUNERS		8	17	25
370	FILIAALHOUDERS EN -ASSISTENTEN		1	7	8
401	LAND- EN TUINBOUWARBEIDERS		94	20	114
411	VEEHOUDERS EN AANVERWANTEN		2	4	6
441	HOUTHAKKERS EN SNOEIERS		4	0	4
502	STEENGROEVEARBEIDERS		2	0	2
503	NATUURSTEENBEWERKERS		34	2	36
511	GRONDBOORDERS		1	0	1
641	BESTUURDERS VAN MOTORVOERTUIGEN		144	10	154
681	BODEN (POST- EN PRIVEBEDRIJVEN)		11	13	24
701	VEZELVOORBEREIDERS		2	0	2
702	SPINNERS EN BOBIJNERS		25	4	29
703	WEVERS, REGELAARS EN INSTELLERS WEEFGETOUWEN		18	10	28
704	BREIERS EN AFWERKERS BREIGOED		5	8	13
706	BLEKERS, VERVERS, AFWERKERS VAN TEXTIELPROD.		9	2	11
710	ATELIER- EN BANDLEIDSTERS		0	1	1
711	KLEERMAKERS EN NAAISTERS		0	7	7
714	STOFFEERDERS EN GARNEERDERS		16	2	18
715	PATROONTEKENAARS EN SNIJDERS (KOUPEURS)		2	15	17
716	STIKSTERS		3	86	89
719	ARB. VERVAARDIGEN CONFECTIEART. (GEEN KLEDING)		4	8	12
721	SCHOENMAKERS, SCHOENHERST. EN PANTOFFELMAKERS		12	0	12
722	PRODUCTIEARBEIDERS IN DE SCHOENNIJVERHEID		1	5	6
723	PRODUCTIEARBEIDERS LEDERWAREN		0	2	2
731	OPERATORS, BEDIENERS, ARBEIDERS METAALOVENS		4	0	4
732	OPER., BED., ARB. THERMISCHE BEHANDELING METAL		1	0	1
733	OPERATORS, BEDIENERS, ARBEIDERS IN WALSERIJ		111	0	111
734	SMEDEN		1	0	1
735	ARBEIDERS IN DE METAALGIETERIJ		14	0	14
742	OPTICIENS EN TECHNICIENS ORTHOPEDISCH MATERIAA		9	8	17
745	GOUDSMEDEN, EDELSMEDEN...		4	3	7
747	DIAMANTBEWERKERS		20	14	34
750	BANKWERKERS EN GEREEDSCHAPSMAKERS		9	1	10
751	INSTELLERS-BEDIENERS VAN WERKTUIGMACHINES		49	7	56
752	MONTEERDERS EN AFSTELLERS (NIEUWE) MACHINES		18	1	19
753	ONDERHOUDSMECHANICIENS		178	35	213
754	PLAATWERKERS		51	1	52
755	INSTALLATEURS SANITAIR EN CENTRALE VERWARMING		96	1	97
756	LASSERS		83	3	86
757	ARBEIDERS IN DE METAALINDUSTRIE		54	1	55

Code	Omschrijving	Beroepsgroep	Mannen Aantal	Vrouwen Aantal	Totaal Aantal
758	ARBEIDERS ELEKTROLYTISCHE BEHANDELING METALEN		6	2	8
759	NIET ELDERS VERMELDE METAALARBEIDERS		164	55	219
761	ELEKTRICIENS EN ELEKTROMECHANICIENS		113	1	114
771	TIMMERMANNEN EN SCHRIJNWERKERS		227	7	234
772	MEUBELMAKERS		67	3	70
779	NIET ELDERS VERMELDE HOUTBEWERKERS		19	2	21
781	SCHILDERS - DECORATEURS		150	30	180
782	SCHILDERS (BEHALVE GEBOUWEN EN ONDERHOUD)		33	2	35
791	METSELAARS EN VLOERDERS		307	1	308
792	STUKADOORS (PLAFONNEERDERS)		174	0	174
794	INDUSTRIELE ISOLATEURS		22	0	22
795	GLASPLAATSERS - GLASWERKERS		12	1	13
796	DAKDEKKERS		149	1	150
799	ANDERE BOUWVAKARBEIDERS		247	0	247
802	GRAFISCHE ONTWERPERS EN PRE-PRESS		23	19	42
807	DRUKKERS		55	17	72
808	BOEKAFWERKING		12	11	23
811	GLASBEWERKERS		0	1	1
814	STEEN-, POTTENBAKKERS EN SOORTGELIJKE ARB.		2	0	2
815	BEDIENERS VAN GLAS- EN KERAMIEKOVENS		2	0	2
817	CEMENTAGGLOMERAATARBEIDERS		14	0	14
821	MOLENAARS VAN GRANEN EN SOORTGELIJKE PROD.		3	0	3
822	BAKKERS EN SNOEPGOEDBEWERKERS		73	53	126
824	BROUWERS, ARBEIDERS VOOR DRANKEN		5	0	5
825	ARB. IN HET BEWARINGSPROCEN V. LEVENSMIDDELEN		5	4	9
826	BEENH., ARB. SLACHTERIJ, VLEES- VISVERW. NIJV.		138	27	165
827	ARBEIDERS IN DE ZUIVELINDUSTRIE		3	0	3
829	ARBEIDERS VOOR BEHANDELING VOEDINGSWAREN		25	14	39
839	CHEMIEVAKMANNEN		4	0	4
853	KUNSTSTOFARBEIDERS		15	0	15
854	LEDER- EN PELSBEWERKERS		2	0	2
855	FOTOLABORANTEN EN FILMMONTEURS		0	6	6
856	ARBEIDERS IN FILM- EN FOTOPAPIERINDUSTRIE		2	0	2
857	KARTON- EN PAPIERBEWERKERS		16	2	18
858	MUZIEKINSTRUMENTENMAKERS		1	0	1
859	NIET ELDERS VERMELDE AMBACHTSLIEDEN		1	4	5
861	INPAKKERS EN SOORTGELIJKEN		14	42	56
872	KRAANMANNEN		26	0	26
873	OPTUIGERS EN KABELSPLITSERS		7	0	7
874	BOUWPLAATSMACHINISTEN		65	0	65
881	HAVENARBEIDERS		1	0	1
882	ARBEIDERS VOOR MAGAZIJN EN WARENBEHANDELING		283	73	356
899	NIET ELDERS VERMELDE HANDLANGERS		143	66	209
909	DETECTIVES EN ANDERE BEWAKERS		30	7	37
912	KEUKENPERSONEEL		88	107	195
918	KAMERPERSONEEL		4	11	15
919	HALLPERSONEEL		1	1	2
921	KELNERS, ZAAL- EN BARPERSONEEL		47	61	108
932	SCHOONMAKERS EN SOORTGELIJKE WERKNEMERS		193	43	236
941	KAPPERS EN SCHOONHEIDSSPECIALISTEN		9	138	147
951	WASSERIJARBEIDERS EN STRIJKSTERS		19	65	84
961	SPORTBEOEFENAARS EN SOORTGELIJKEN		2	2	4
971	FOTOGRAFEN EN CAMERAMANNEN		1	1	2
981	BALSEMERS EN BEGRAFENISONDERNEMERS		1	0	1
999	WERKNEMERS DIENSTEN, SPORT EN VERMAAK		9	0	9
TOTAAL			5280	2475	7755

CONCLUSIES

ALGEMENE TRENDS IN 2002

- √ Het aantal door de VDAB ontvangen vacatures lag in 2002 iets hoger dan in 2001: 226.114. Het gemiddeld aantal niet-werkende werkzoekenden is gestegen tot 187.023. Nadat er de laatste jaren een verschuiving was van kwalitatieve naar kwantitatieve problemen, wint het kwalitatieve aspect nu weer aan belang. De lichte daling van de spanning op de arbeidsmarkt die in 2001 al geconstateerd was zette zich in 2002 verder.
- √ 42,9% van de vacatures horen in 2002 tot de knelpuntberoepen. Toch geraakte 74,5% van deze vacatures ingevuld. Bij de vacatures voor de overige beroepen was dit 80,4%.
- √ Voor 6,5% van de vacatures uit knelpuntberoepen konden op de arbeidsmarkt geen geschikte kandidaten gevonden worden. Bij de overige beroepen bedroeg het percentage 3,6%. Deze cijfers zijn lager dan vorig jaar (2001: 8,5% respectievelijk 5,1%).
- √ Voornaamste beroepsgroepen met knelpunten in 2002:
  - Ingenieurs
  - Verpleegkundigen
  - Informatici
  - Gekwalificeerde tekenaars en technici (vnl. elektromechanica, mechanica)
  - Commerciële functies (vertegenwoordiger, filiaalhouders)
  - Kaderpersoneel
  - Secretariaatspersoneel en gespecialiseerde bedienden
  - Mecaniciens/herstellers en andere gespecialiseerde arbeiders in metaal, hout,...
  - Horecapersoneel (koks en kelners)
  - Bakkers en beenhouwers
  - Kappers
- √ De instroom uit het technisch onderwijs naar de arbeidsmarkt is te klein.
- √ Meer vraag naar hoger onderwijs, talenkennis en ervaring bij knelpuntberoepen.
- √ Net als de voorbije jaren wordt er desondanks voor een groter deel van de vacatures voor knelpuntberoepen geen diploma gevraagd.
- √ De kloof tussen kleine en grote bedrijven is erg klein geworden.
- √ Het aandeel van vrouwen in de plaatsingen in knelpuntberoepen is beduidend lager dan bij de overige beroepen. De knelpuntberoepen blijven vooral een mannenzaak.

Als **basis** voor de knelpuntanalyse wordt de indeling van de vacatures uit de vaste circuits naar **beroep** genomen.

Uit deze beroepen worden de knelpuntberoepen geselecteerd aan de hand van statistische criteria inzake vervullingpercentages, vervullingstijd en looptijd enerzijds en het oordeel van een werkgroep bestaande uit arbeidsmarktspecialisten van de VDAB anderzijds. Daarnaast wordt sectorale informatie toegevoegd via een raadpleging van de sectormanagers van de VDAB en een aantal sectorale organisaties.

Bij het onderzoek van deze knelpunten blijkt dat de rekruteringsproblemen hun oorsprong kunnen vinden in:

- ✓ een **kwantitatief** tekort: er zijn niet voldoende werkzoekenden voor bepaalde beroepen, bijvoorbeeld wegens een tekort aan leerlingen in bepaalde richtingen of omdat er geen schoolse opleiding bestaat;
- ✓ een **kwalitatief** tekort: er zijn voldoende arbeidskrachten, maar zij hebben niet de nodige bekwaamheid om het beroep uit te oefenen, of de werkgever stelt hoge bijkomende eisen;
- ✓ **ongunstige arbeidsomstandigheden**: laag loon, vuil, zwaar of ongezond werk, stress, ongunstige tijdsregeling, statuut van zelfstandige e.d.

In 1990 werd gestart met de knelpuntanalyse en het blijkt dat de lijst van knelpuntberoepen tamelijk stabiel blijft van jaar tot jaar en gebruikt kan worden als betrouwbare input voor de planning van opleidingen. Wel valt het op dat bij hoogconjunctuur de oorzaak van kwalitatieve naar kwantitatieve problemen verschuift.

Belangrijk is toch dat 74,5% van de vacatures voor knelpuntberoepen uiteindelijk ingevuld geraakt. 6,5% van de vacatures voor knelpuntberoepen wordt geannuleerd met als reden gebrek aan geschikte kandidaten.

De knelpunten komen, zoals we ook reeds de vorige jaren konden vaststellen, vooral voor bij **technische beroepen** (afgestudeerden uit het hoger technisch onderwijs of uit de 3de graad van het secundair technisch en beroepsonderwijs uit richtingen zoals mechanica, elektromechanica, elektriciteit, elektronica, bouw) zoals technici, tekenaars, loodgieters-buizenfitters, lassers, elektriciens, (elektro)mecaniciens, schrijnwerkers, metselaars, kraanmannen, enz.

De oorzaak van de knelpunten bij de technische beroepen is op de eerste plaats van **kwantitatieve** aard. De instroom van technisch goed geschoolde mensen vanuit het onderwijs naar de arbeidsmarkt is te gering in verhouding tot de vraag op de arbeidsmarkt. Op de tweede plaats is de oorzaak vaak ook van **kwalitatieve** aard, omdat de werkgever bijkomende eisen stelt inzake ervaring, communicatieve vaardigheid, zelfstandigheid, nauwkeurigheid, verantwoordelijkheidsgevoel, motivatie, flexibiliteit, enz.

De vraag naar **ingenieurs** lag weliswaar iets lager dan de vorige jaren, maar de rekruteringsproblemen blijven. Het aantal afgestudeerden is onvoldoende. Daarnaast worden er ook bijkomende eisen gesteld op vlak van ervaring, sociale vaardigheden, talenkennis en mobiliteit.

De knelpunten in de **paramedische sector** kunnen vooral gesitueerd worden bij een tekort aan verpleegkundigen en gekwalificeerd verzorgenden (= gezins- of familiaal helpster, bejaardenhelpster), en nu ook bij de apothekers en apothekersassistenten.

Bij de hoger geschoolde **kaderfuncties** vormen vooral de kwalitatieve eisen een probleem.

Kwantitatief vormen de **informatici** geen probleem meer, maar wel nog kwalitatief.

Vacatures voor **uitvoerende bedienden en niet-gekwalificeerde verkopers** zijn meestal zonder probleem te vervullen.

Bij sommige **hogere bedienden** zoals accountants en boekhouders en bij secretariaatsfuncties zijn de problemen wegens de hoge eisen van de werkgevers eerder van kwalitatieve aard.

Problemen komen ook voor bij **gespecialiseerde bediendenfuncties** (zoals bedienden kostprijsberekening, planningsbedienden, transportbedienden maar ook sommige administratief bedienden), vooral wanneer een **bepaalde combinatie van kenmerken** wordt gevraagd zoals technische kennis samen met commerciële en administratieve vaardigheden (bijvoorbeeld technisch vertegenwoordigers).

Bij onderwijzend personeel, steenbewerkers, tuinaanleggers, sommige beroepen ivm de visserij, textielarbeiders, opticiens, tandtechnici, arbeiders drukkerij en schilders komt een beperkt aantal kleine knelpuntberoepen voor.

Voor **textielberoepen** worden slechts zeer beperkt knelpunten opgetekend, en ze zijn streekgebonden. Mogelijk leidt het beperkt aantal gekwalificeerde werkzoekenden ertoe dat werkgevers uit de textielsector hun vacatures weinig melden.

De knelpunten voor **chauffeurs** zijn zowel kwantitatief als kwalitatief van aard (talenkennis, verantwoordelijkheidsgevoel,...), en daarnaast spelen ook de arbeidsomstandigheden een rol. Het groeiend openbaar vervoer zorgt voor een knelpunt bij de lijnbus-chauffeurs.

Bij een aantal beroepen wordt het knelpuntkarakter sterk bepaald door de **arbeidsomstandigheden**: bijvoorbeeld bij vertegenwoordigers, beroepen uit de horecasector, kappers, bakkers en beenhouwers.

In het geval van de **vertegenwoordigers** spelen ook de kwalitatieve eisen een rol.

Het valt op dat sommige beroepen voor de periode 1993-2002 **bijna ieder jaar** terugkomen als knelpunten. Waar enkele jaren geleden de oorzaak van een knelpuntkarakter vaak louter kwalitatief was, was het probleem door de hoge vraag tegen 2000 **eerder kwantitatief** geworden. Einde 2001 waren er duidelijke aanwijzingen van een **ontspanning op de arbeidsmarkt**, die zich in 2002 doorzette: de werkloosheid nam toe, de vervullingstijd van de vacatures daalde. Toch is het aantal vacatures aan de hoge kant gebleven en bleef er een belangrijk kwantitatief probleem bij talrijke knelpuntberoepen.

De meest standvastige knelpunten worden gevonden bij beroepen waarvoor een stevige technische kennis vereist is of waarvoor de technische kennis gecombineerd dient te worden met commerciële en/of administratieve vaardigheden. Er is een absoluut tekort aan schoolverlaters uit technische richtingen vanaf het niveau 3de graad secundair technisch onderwijs.

Een aantal knelpuntberoepen wordt in 2002 in **vrijwel alle regio's** vermeld. Deze beroepen komen vrij goed overeen met de knelpuntberoepen die op het niveau Vlaanderen ieder jaar terugkomen.

Bij de vergelijking van de kenmerken van de knelpuntberoepen met de kenmerken van de overige vacatures valt het op de eerste plaats op dat bij knelpuntberoepen relatief meer werkzoekenden uit de tweede graad van het technisch, uit het beroepssecundair onderwijs (zowel tweede als derde/vierde graad) en uit het hoger onderwijs van twee cycli gevraagd worden. Het aandeel van het universitair onderwijs in de knelpuntberoepen is opnieuw gedaald. Daarnaast is het aandeel van 'geen diploma vereist' in de vacatures voor knelpuntberoepen opnieuw gestegen. Dit zou er kunnen op wijzen dat werkgevers bij sommige moeilijk invulbare vacatures minder kritisch qua diploma worden. Verder komt het bij vacatures voor knelpuntberoepen minder voor dat geen specifieke studiespecialisatie gevraagd wordt.

We vinden er ook een iets hogere vraag naar **talenkennis**. De vraag naar talenkennis is één van de factoren die mee het knelpuntkarakter van een aantal beroepen bepaalt, zonder daarom de belangrijkste factor te zijn. Het belang van deze factor lijkt net als vorig jaar echter iets afgenomen te zijn. De vraag naar meertaligheid, die niet noodzakelijk zeer grondig moet zijn, vinden we uiteraard bij secretariaats- en directiepersoneel, maar ook bij ingenieurs, technici, informatici, vertegenwoordigers en horecapersoneel.

De vraag naar **ervaring** komt opvallend meer voor bij de knelpunten. De werkgevers geven de voorkeur aan arbeidskrachten die zo snel mogelijk het rendement halen van de overige werknemers. Vooral bij de technici, de bouwberoepen, sommige metaalarbeiders en bij kaderpersoneel is ervaring belangrijk.

Rijbewijs B komt meer voor bij de knelpuntberoepen. Aangezien de meeste mensen over een rijbewijs beschikken, vormt dit op zich geen probleem.

Het aandeel van de knelpuntberoepen varieert slechts weinig naargelang de provincie.

Bij de nijverheidstakken bouw, horeca, vervoer, voeding, metaal en de restcategorie 'overige industrie' vinden we het grootste aandeel van knelpuntberoepen.

Knelpunten zijn meer een probleem van de **kleinere bedrijven**. Het verschil tussen kleine en grote bedrijven is echter klein geworden. Ook grotere bedrijven krijgen nu meer te maken met knelpunten, zodat dimensie nog nauwelijks een verklarende factor is voor het knelpuntkarakter van vacatures en beroepen.

Knelpuntberoepen komen overwegend uit het gewoon circuit, maar een groot aandeel van knelpuntberoepen is ook te vinden in het arbeidscircuit '**vervanging brugpensioen**'. Ervaren arbeidskrachten verlaten de arbeidsmarkt en het stelt een probleem om hen door gelijkwaardige krachten te vervangen.

Slechts 26,2 % van de vervulde vacatures in de knelpunten worden **ingevuld door vrouwen**, tegenover 53,6% bij de overige vacatures. Vorig jaar was het aandeel van de vrouwen iets minder (24,9%), maar in 2000 lag het veel hoger: 36,8%. Dat de vrouwelijke arbeidsreserve voor deze interessante beroepen veel minder aanwezig is, bepaalt in belangrijke mate hun slechtere kansen op de arbeidsmarkt. Als er dan al een belangrijke arbeidsreserve is, dan treffen we die aan bij traditioneel vrouwelijke beroepen (beroepen uit de paramedische sector, verkoop, textiel, kapsters). De technische beroepen worden bijna volledig ingenomen door mannen.

De vergelijking tussen vacatures en arbeidsreserve wijst erop dat het verband tussen de beschikbare arbeidsreserve en het al dan niet voorkomen op de lijst van de knelpunten niet zeer sterk is. Alleen bij de beroepen, waar de arbeidsreserve het grootst is, komen geen knelpunten voor. Het bestaan van knelpunten bij sommige beroepen met een grote arbeidsreserve wijst erop dat de oorzaak van de problemen in deze gevallen vaak eerder moet gezocht worden in de **kwalitatieve eisen** die gesteld worden aan de werkzoekenden, of in de **arbeidsomstandigheden**.

Belangrijk is dat de knelpuntanalyse toelaat opleidingsbehoeften te detecteren en eventueel te zorgen voor de organisatie van nieuwe opleidingen: in eigen VDAB-opleidingscentra, via individuele beroepsopleiding of in samenwerking met bedrijven en non-profit organisaties. Doordat de VDAB zo in staat is de opleidingen bij te sturen, kunnen deze opleidingen nauw aansluiten bij de knelpuntberoepen, voor zover deze gebaseerd zijn op kwalitatieve of kwantitatieve oorzaken.

Bovendien worden een aantal beroepen waarschijnlijk uit de lijst van de knelpunten gehouden of wordt het knelpuntkarakter in sterke mate beperkt door het geven van opleidingen (bijv. bejaardenhelpsters, schilders, beroepen uit de grafische sector).

Globaal : Ondanks de vertragende economie is in 2002 het aantal door de VDAB ontvangen werkaanbiedingen vergroot. Bij 42,9% van de gevraagde jobs in de vaste circuits gaat het om knelpuntberoepen. Dit is quasi evenveel als in 2001. De markt is in 2002 net als in 2001 iets minder krap geworden. Het vinden van geschikte kandidaten voor het invullen van vacatures blijft echter een probleem. Zwaarste knelpunten vormen nog altijd de technische beroepen.

Op langere termijn is er nood aan het verderzetten van de opleidingsinspanningen en aan het activeren van de werkzoekenden en potentieel werkzoekenden (oudere werklozen en herintreders).

Ook is het nodig de sensibiliseringsinspanningen naar de werkgevers te verhogen ten einde de momenteel minder gegeerde arbeidsreserve (vrouwen, allochtonen, langdurig werklozen) aan te boren.

Het aantal afgestudeerden uit het technisch onderwijs is onvoldoende om de behoeften in de industrie aan technisch geschoolden op te vangen. Daarbij ligt de participatie van vrouwen en allochtonen aan het technisch onderwijs te laag.

BIJLAGEN

- 7.1. Methodologie
- 7.2. Evolutie knelpuntberoepen 1993-2002
- 7.3. Overzicht regionale knelpuntberoepen 2002
- 7.4. Vergelijking karakteristieken knelpuntberoepen met overige beroepen – 2002

7.1. BIJLAGE 1 - Methodologie

Onze diensten ervaren dat bepaalde werkaanbiedingen gemakkelijker vervuld worden dan andere, vandaar de idee om de karakteristieken van de moeilijk vervulbare vacatures te bestuderen.

Een éénduidige definitie van de notie moeilijk vervulbare vacature bestaat niet. De wijzigingen inzake methodologie om deze probleemvacatures te detecteren reflecteren het zoeken naar de best hanteerbare definitie.

Een eerste methode (voor het eerst gepubliceerd in de Vacatureanalyse 1989, deel 1) ging er eenvoudig van uit dat werkaanbiedingen, die langer dan twee maanden openstonden, moeilijke vacatures waren. Voor elke maand van het jaar werd een selectie gemaakt van alle vacatures, die op het einde van de maand tussen de 2 en de 3 maanden (om dubbeltellingen te vermijden) openstonden. De 12 maanden van het jaar werden in één bestand gegoten. Vervolgens werden ze gerangschikt per beroepsgroep en vergeleken met het totaal aantal vacatures voor elke beroepsgroep. Het procentueel aandeel van de langdurig openstaande vacatures in het totaal aantal ontvangen vacatures per beroepsgroep werd dan beschouwd als indicator van de moeilijkheidsgraad. Op die basis werd een top-20 gemaakt van moeilijk te vervullen werkaanbiedingen.

Deze methode had als groot voordeel haar eenvoud.

Minpunten waren:

- ✓ er werd gewerkt per beroepsgroep in plaats van per beroep (in het SIMONA- en AMI-systeem
"AMI, wat staat voor ArbeidsMarkt Informatiesysteem, is de opvolger van het SIMONA-systeem sinds augustus 1995" wordt een beroep gecodeerd met vijf cijfers, waarvan de eerste drie de beroepsgroep vormen), maar een beroepsgroep kan zowel gemakkelijke als moeilijke beroepen omvatten.
- ✓ er werd alleen rekening gehouden met de looptijd (en dan nog op een vrij primitieve wijze: tussen 2 en 3 maanden lopende vacature).
- ✓ als de aanwervingsprocedure bij een bepaalde beroepsgroep veel tijd vraagt, duikt deze beroepsgroep onvermijdelijk op bij de knelpunten, zelfs als alle werkaanbiedingen vervuld kunnen worden.
- ✓ toevallige omstandigheden kunnen een grote invloed hebben, zeker wanneer deze methode wordt gebruikt op subregionaal niveau.

Vanaf **1990** werd een nieuwe methode ingevoerd, waarbij rekening werd gehouden met het gemiddelde en de mediaan van de looptijd (de looptijd is gelijk aan een plaatsingstijd wanneer de vacature vervuld wordt of aan de annuleringstijd wanneer de vacature niet vervuld wordt), met het percentage door de VDAB vervulde vacatures, en met de spreiding van de looptijden bij beroepen met weinig jobs. In plaats van de beroepsgroep als basis te nemen werd overgestapt op het beroep.

Op basis van minimumgrenzen voor het aantal jobs, voor de gemiddelde looptijd en de mediaan van de looptijd en maximumgrenzen voor het vervullingspercentage VDAB en voor de spreiding van de looptijden werden de knelpuntberoepen gedetecteerd.

Deze methode had het voordeel dat er per beroep werd gewerkt (beroepen met weinig jobs of met een erg grote spreiding van de looptijden werden buiten beschouwing gelaten), en dat er rekening werd gehouden met het percentage vervulde werkaanbiedingen.

In **1991 en 1992** werd het vervullingspercentage VDAB vervangen door het totale vervullingspercentage (vervuld door de VDAB en via andere kanalen). Dit is in functie van een arbeidsmarktanalyse veel relevanter. In de vacatures, vervuld via andere kanalen, zitten overigens ook nog een aantal vacatures, die vervuld werden via de VDAB, maar die niet als zodanig konden geregistreerd worden, bv. omdat er voor de geplaatste persoon geen computerdossier bestond.

Aan de methodologie werden in **1993** nogmaals wijzigingen aangebracht.

De analyse van de knelpunten werd beperkt tot de vaste circuits (zie verder in dit hoofdstuk voor de indeling in arbeidscircuits).

Het bijvoegen van informatie over de tijdelijke circuits leverde weinig extra informatie op, integendeel zelfs, want de resultaten worden daar sterk vertekend door toevallige factoren zoals werkaanbiedingen met een groot aantal jobs van één bedrijf, problemen in de fruitpluk, vroege notering van studentenjobs, interimjobs die ook reeds als een vacature voor een vaste job werden gemeld enz.

De definiëring van een knelpuntberoep werd bijgesteld. De gehanteerde criteria werden:

- ✓ minstens *10 jobs*;
- ✓ het *vervullingspercentage VDAB* (verhouding tussen het aantal werkaanbiedingen vervuld door de VDAB – en als zodanig gekend - en het totaal aantal afgehandelde werkaanbiedingen) moet onder het mediaanpercentage van het totaal van de beroepen liggen;
- ✓ het *totaal vervullingspercentage* (verhouding tussen het totaal aantal vervulde werkaanbiedingen en het aantal afgehandelde werkaanbiedingen) moet onder het mediaanpercentage van het totaal van de beroepen liggen ;
- ✓ de *mediaan van de looptijd of de mediaan van de plaatsingstijd* moet groter zijn dan de mediaan voor het totaal van de beroepen.

Ook werd gebruik gemaakt van wegingscoëfficiënten, waarbij jobs met een identieke looptijd uit éénzelfde werkaanbieding slechts voor één job gerekend worden om de invloed van de administratieve afhandeling te beperken.

De resulterende lijst van potentiële knelpunten werd voorgelegd aan een werkgroep van arbeidsmarktspecialisten, bestaande uit ervaren vacatureconsulenten uit de arbeidsbemiddeling, sectormanagers en economen uit de dienst 'Databeheer & -Analyse', die hieruit de knelpuntberoepen selecteerden en eventueel knelpunten toevoegden.

Een analoge werkwijze werd gevolgd in de regio om ook de regionale knelpunten te bekomen. De grens werd hier gelegd op minstens 5 jobs.

In de loop van **2000** werd het onderscheid vervuld VDAB – vervuld via andere kanalen afgeschaft, omdat deze informatie wegens het grote aantal spontane sollicitaties op vacatures die door werkzoekenden zelf gevonden waren in WIS toch niet meer precies kon bekomen worden. Dit had tot gevolg dat de parameters 'vervullingspercentage VDAB' en 'mediaan van de plaatsingstijd' niet meer beschikbaar waren. In plaats daarvan werd gebruik gemaakt van vervullingspercentage en mediaan van de plaatsingstijd van de jobs, waarvoor het klantnummer van de geplaatste werkzoekende gekend is (dit zijn de vacatures, waarvoor een werkzoekende door de consulent werd verwezen en waarvan expliciet geweten is dat deze werkzoekende in dienst werd genomen).

De criteria voor het bepalen van de potentiële knelpuntberoepen werden als volgt:

- ✓ minstens 10 jobs (vaste circuits - AMI);
- ✓ het vervullingspercentage (klantnummer gekend) (verhouding tussen het aantal werkaanbiedingen vervuld door werkzoekenden verwezen door de consultant en het totaal aantal afgehandelde werkaanbiedingen) moet onder het mediaanpercentage van het totaal van de beroepen liggen;
- ✓ het totaal vervullingspercentage (verhouding tussen het totaal aantal vervulde werkaanbiedingen en het aantal afgehandelde werkaanbiedingen) moet onder het mediaanpercentage van het totaal van de beroepen liggen;
- ✓ de mediaan van de looptijd of de mediaan van de plaatsingstijd (bij klantnummer gekend) moet groter zijn dan de mediaan voor het totaal van de beroepen.

Ook werd verder gebruik gemaakt van wegingscoëfficiënten, waarbij jobs met een identieke looptijd uit éénzelfde werkaanbieding slechts voor één job gerekend worden om de invloed van de administratieve afhandeling te beperken.

In **2001** werd sectorale informatie toegevoegd via een raadpleging van de sectormanagers van de VDAB. Deze informatie werd verwerkt in de commentaar bij de knelpuntberoepen in hoofdstuk 2.

In september 2000 werd naast AMI een tweede computersysteem voor de registratie van vacatures in gebruik genomen: de **JOBMANAGER**, waarmee werkgevers zelf hun vacatures rechtstreeks kunnen inbrengen bij de VDAB via internet. Voor deze vacatures is de invulling niet gekend, zodat zij **buiten deze analyse** blijven.

Via de jobmanager werden in totaal 115.517 jobs ontvangen in 2002, waarvan 13.092 voor de vaste circuits. De grote meerderheid van de vacatures behoren tot het interimcircuit.

Huidige methode, in gebruik sinds 2002

In 2002 is de methodologie voor het bepalen van de potentiële knelpuntberoepen op een aantal punten gewijzigd. Aanleiding was de studie "**Een vroegtijdige detectie van knelpuntvacatures en een aanzet tot de ontwikkeling en implementatie van een instrumentarium ter voorspelling van de arbeidsmarktevoluties**" van de HIVA onderzoekers Joost Bollens en Steven Vos. Zij hebben hierin de VDAB-methode om knelpunten te detecteren onderzocht.

Hun conclusie was o.a. dat de methode, die tot 2001 gebruikt werd, een aanvaardbare lijst opleverde, maar bijzonder ingewikkeld was. Er werd bijvoorbeeld een begrip als "unieke vacatures" (meerdere jobs uit dezelfde vacature met dezelfde looptijd telden voor slechts 1 job) gebruikt om de grens voor het minimum aantal jobs te bepalen en om een aantal medianen te berekenen. De hogervermelde omschrijving van de methodologie is reeds omslachtig maar geeft nog geen precies beeld van wat er allemaal in het programma gebeurt.

Hun verbeteringsvoorstellen hadden onder meer betrekking op een grotere transparantie.

Daarom werd een nieuw programma ontwikkeld, waarbij de criteria sterk vereenvoudigd werden.

Er werd wel op gelet dat de vorige lijst van potentiële knelpunten van 2001 zoveel mogelijk ook door het nieuwe programma zou geleverd worden. Daartoe moesten de criteria vrij ruim genomen worden, waardoor de lijst van potentiële knelpunten langer wordt.

De meeste bijkomende beroepen zitten dicht tegen de vroegere criteria.

De nieuwe criteria voor een potentieel knelpunt werden:

- ✓ aantal jobs groter is dan 9 voor Vlaanderen, > 4 voor de regio;
- ✓ vervullingspercentage van het beroep < mediaan van de vervullingspercentages per beroep (<80,2 % in 2002 voor Vlaanderen);
- ✓ mediaan van de vervullingstijd van het beroep > mediaan van de vervullingstijd voor de vaste circuits (>41 dagen in 2002 voor Vlaanderen);

of

mediaan van de looptijd van het beroep > mediaan van de looptijd voor de vaste circuits (>49 dagen in 2002 voor Vlaanderen).

De lijst van potentiële knelpuntberoepen werd voorgelegd aan een werkgroep van arbeidsmarktspecialisten, bestaande uit ervaren vacatureconsulenten uit de arbeidsbemiddeling en economisten uit de dienst 'Databeheer & -Analyse', die hieruit de knelpuntberoepen selecteerden.

In een volgend stadium werden ook de sectoraccounts van de VDAB en een aantal sectorale organisaties geraadpleegd om additionele informatie te bekomen.

Een gelijkaardige werkwijze werd gevolgd in de regio om ook de regionale knelpunten te bepalen.

Indeling van de arbeidscircuits

De arbeidscircuits worden ingedeeld in een aantal grote circuits:

vast: een contract van onbepaalde duur of van lange duur. Hieronder vallen de gewone circuits, zelfstandigen, de startbanen, de invoegbedrijven, het banenplan, de vervanging bij loopbaanonderbreking in de privésector en de vervangers voor brugpensioenen, de activering van de werkloosheidsuitkeringen (Smetbanen), middenstandsopleiding en ondernemingsopleiding (voor 2001 onder meer de stages, het eerste werkervaringscontract, en de aanwervingen van het bureau voor zeevarenden te Antwerpen);

tijdelijk: in de tijd beperkte contracten. Deze omvatten de interim (de vacatures van T-Interim, het interimkantoor van de VDAB, zijn hier slechts gedeeltelijk in opgenomen), de tijdelijke, de studentenjobs en de extra's horeca (vanaf 2000);

Vaste en tijdelijke circuits vormen samen het normaal economisch circuit.

tewerkstellingsmaatregelen: vacatures voor gesubsidieerde jobs in overheidsdiensten of non-profit organisaties zoals het derde arbeidscircuit, het interdepartementaal begrotingsfonds, Minaprojecten, gesubsidieerde contractuelen, WEP+ en sociale werkplaatsen (vroeger b.v. ook tewerkgestelde werklozen, bijzonder tijdelijk kader);

extra's: vacatures voor extra's (zeer korte tewerkstellingen in de horecasector) – vanaf 2000 gevoegd bij de tijdelijke circuits.

Eures: European Employment Services: dit circuit komt voor het eerst voor in 1995. Hierin worden de vacatures uit het buitenland opgenomen, die in het kader van de Europese samenwerking (binnen de Europese Economische Ruimte) worden doorgegeven aan de VDAB.

7.2. BIJLAGE 2 - Evolutie knelpuntberoepen 1993-2002

In bijlage 2 wordt een overzicht gegeven van de knelpuntberoepen voor de laatste tien jaar.

De gegevens voor de periode 1990-1992 kunnen teruggevonden worden in de analyse van 2001.

Het vakje met het aantal afgehandelde jobs is gekleurd bij een knelpunt.

In 2000 werden belangrijke wijzigingen aangebracht aan de codering van de beroepen, waarbij voornamelijk beroepen gegroepeerd werden. Dit bemoeilijkt natuurlijk de vergelijking met de voorgaande periode. Daarom werd voor de jaren 1993-1999 de oude beroeps codering omgezet naar de huidige code. Wanneer bij de oude codes de knelpunten een belangrijk aandeel hadden, werd het overeenstemmende vakje bij de nieuwe code gekleurd als knelpunt.

Voor beroeps codes, waar het aantal jobs over meerdere opeenvolgende jaren gelijk is aan 0, betekent dit dat deze code tijdens die jaren niet bestond

VACATURES VOOR DE VASTE CIRCUITS VOLGENS BEROEP (gekleurd=kneelpunt)

huidige beroepscode + omschrijving vroegere beroepscode + omschrijving	AANTAL JOBS IN										
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	
00120 - Architect	22	8	11	24	39	35	62	86	68	60	
00160 - Interieur - vormgeving	20	43	29	29	33	51	40	64	33	39	
00202 - Ingenieur bouwkunde	24	137	127	147	192	252	335	321	252	222	
00225 - Ingenieur elektriciteit	1	43	54	69	86	101	87	116	133	97	
00227 - Ingenieur elektronica	37	152	206	254	435	489	372	441	247	42	
00231 - Ingenieur informatica (p)	7	26	72	171	140	15	6	1	1	0	
00239 - Ingenieur mechanica	17	68	102	133	168	189	158	118	103	102	
00257 - Ingenieur elektromechanica	9	214	254	414	469	585	447	455	279	193	
00260 - Ingenieur scheikunde	3	79	51	99	156	89	75	88	45	36	
00265 - Ingenieur kunststoffen	1	3	2	4	4	15	18	21	23	7	
00280 - Ingenieur	0	0	0	0	0	0	16	325	440	274	
00286 - Veiligheidsingenieur	3	6	17	20	20	20	38	39	31	33	
00291 - Bio-ingenieur of landbouwkundig ingenieur	8	22	15	36	40	48	46	86	54	35	
00292 - Ingenieur voeding	1	7	4	13	19	23	14	12	11	10	
00293 - Ingenieur bodemkunde	0	0	0	0	1	2	9	12	4	13	
00294 - Ingenieur textiel	1	15	11	9	17	22	13	9	5	1	
00295 - Ingenieur milieu (ecologie)	0	0	0	0	12	28	32	17	16	20	
00297 - Ingenieur biochemie	0	4	9	16	25	21	23	31	14	11	
03310 - Apotheker	10	22	20	20	19	29	36	36	36	124	
03520 - Kinesitherapeut	72	53	58	114	78	139	176	185	206	205	
03535 - Ergotherapeut	65	92	75	77	82	123	204	250	202	161	
03550 - Logopedist	33	29	40	65	47	77	110	133	144	143	
03560 - Apothekersassistent	32	45	25	35	42	57	64	86	82	150	
03600 - Hoofdverpleegkundige	42	17	12	48	45	44	81	88	90	87	
03610 - Ziekenhuisverpleegkundige - gebrevetteerde/gediplomeerde	294	312	382	555	544	601	628	729	900	931	
03612 - Ziekenhuisverpleegkundige - gegradueerde	161	194	167	290	271	321	398	430	379	351	
03620 - Psychiatrisch verpleegkundige - gebrevetteerde/gediplomeerde	78	8	5	16	13	18	21	26	25	27	
03621 - Geriatrisch verpleegkundige - gegradueerde	0	0	3	9	19	20	32	60	57	33	
03622 - Psychiatrisch verpleegkundige - gegradueerde	18	14	16	25	24	35	35	55	46	30	
03623 - Verpleegkundige palliatieve zorgen - gegradueerde	0	0	0	0	0	0	9	7	5	17	
03630 - Kinderverpleegkundige - gegradueerde	4	2	4	8	4	5	9	18	17	5	

VACATURES VOOR DE VASTE CIRCUITS VOLGENS BEROEP (gekleurd=kneelpunt)

huidige beroepscode + omschrijving vroegere beroepscode + omschrijving	AANTAL JOBS IN										
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	
08930 - Technicus elektriciteit	137	167	191	225	272	304	335	291	364	283	
08933 - Technicus textielveredeling	10	14	10	14	20	11	11	9	8	3	
08936 - Technicus kleding - confectie	13	6	12	15	8	9	14	12	3	10	
08937 - Technicus weefkunde	10	7	2	3	14	6	2	10	10	6	
08939 - Technicus kunststoffen	4	4	14	15	36	25	44	15	15	8	
08940 - Technicus industriële scheikunde	112	193	174	259	328	373	286	240	139	84	
08941 - Technicus biochemie en voeding	24	27	47	56	57	66	64	63	36	53	
08942 - Technicus land-, tuin- en bosbouw	14	23	25	33	42	62	68	78	48	45	
08946 - Technicus milieubeheer	9	13	11	31	31	30	55	91	59	47	
08951 - Technicus klimatisatie, koel- en verwarmingstechnieken	62	104	85	156	152	105	158	165	193	133	
08955 - Technicus autotechniek	34	57	68	68	64	83	111	119	117	59	
08956 - Automobielexpert	5	3	4	8	2	4	2	9	15	15	
08957 - Verkeersdeskundige	0	0	0	0	3	10	9	2	7	10	
08962 - Technicus klinische scheikunde	19	37	25	29	39	69	78	73	55	14	
08965 - Technicus elektronica	320	421	465	738	751	703	824	668	395	219	
08967 - Technicus datatransmissie en numerieke commutatie	0	0	0	0	0	0	1	8	11	14	
08968 - Technicus netwerkbekabeling	0	0	0	0	0	0	3	37	34	26	
08969 - Beeld- en/of geluidstechnicus	11	11	9	3	14	22	22	50	44	23	
08975 - Technicus meet- en regeltechniek en automatisatie	0	0	0	0	0	0	0	10	32	51	
08980 - Technicus	126	155	124	202	238	289	472	584	623	588	
08981 - Technicus - productieoperator	0	0	0	0	0	0	50	263	207	223	
08982 - Topograaf	31	34	17	24	47	68	68	77	54	31	
08985 - Technicus grafische bedrijven	17	31	30	37	29	43	54	56	21	25	
09110 - Boekhouder	465	590	484	599	708	926	924	1144	967	757	
09120 - Accountant	18	17	10	30	44	54	65	89	84	53	
09130 - Fiscaal adviseur	3	11	4	6	12	22	23	12	43	13	
09150 - Specialist kostprijsberekenaar (kostaccountant)	3	10	7	8	18	15	13	29	17	24	
09170 - Auditor (boekhouding - interne controle)	4	6	5	15	26	42	29	51	27	26	
09220 - Maatschappelijk assistent - vormingswerk	57	52	62	85	141	142	194	236	189	131	
09310 - Bibliothecaris	4	8	9	5	12	12	24	25	9	20	
09311 - Assistent-dienstleider in de bibliotheek	0	3	3	1	8	5	15	37	10	3	

VACATURES VOOR DE VASTE CIRCUITS VOLGENS BEROEP (gekleurd=kneelpunt)

huidige beroepscode + omschrijving vroegere beroepscode + omschrijving	AANTAL JOBS IN										
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	
09312 - Bibliotheekassistent	10	12	4	25	26	36	38	50	25	23	
09420 - Economist	11	33	28	44	78	91	108	93	127	129	
09426 - Adviseur bedrijfsorganisatie	26	5	14	5	16	12	17	24	9	14	
09440 - Marktanalist	12	12	13	23	31	22	21	38	13	5	
09527 - Begeleider buitenschoolse kinderopvang	0	0	0	0	0	34	89	115	146	128	
09605 - E.D.P. (electronic data processing) manager	13	26	21	20	24	22	38	22	37	17	
09607 - Auditor - informatica	2	6	19	34	30	8	22	17	13	9	
09611 - Projectleider - informatica	33	54	72	220	222	253	222	302	321	227	
09612 - Databeheerder - informatica	0	0	0	0	34	58	80	86	64	29	
09613 - Netwerkbeheerder - informatica	0	0	0	0	66	316	228	213	139	99	
09614 - Systeembeheerder - informatica	0	0	0	0	67	176	225	190	153	45	
09633 - Analist - informatica	106	216	254	499	564	217	175	185	140	80	
09634 - Toepassingsprogrammeur - informatica	227	310	361	712	960	884	459	566	421	216	
09635 - Analist-programmeur - informatica	0	0	0	0	353	801	694	645	411	177	
09636 - Systeemprogrammeur - informatica	18	40	53	135	158	217	177	130	181	98	
09640 - Support - informatica	0	0	0	0	199	527	645	750	458	202	
09641 - Netwerkspecialist - informatica	0	0	0	0	61	143	185	217	72	48	
09642 - PC-techniker	0	0	0	0	73	194	237	231	140	82	
09644 - Computer-operator	53	76	59	136	98	95	76	95	34	24	
09645 - Instructeur - informatica	0	0	0	0	23	72	99	102	67	22	
09646 - Instructeur - bureautica	0	0	0	0	10	20	17	18	5	3	
09725 - Consultant uitzendarbeid	0	0	0	0	13	17	66	259	85	62	
09820 - Projectleider (project in matrixverband)	0	0	0	0	22	48	80	149	130	105	
09840 - Kwaliteitscontroleur	0	0	0	0	23	65	119	182	123	65	
09850 - Veiligheidsverantwoordelijke	0	0	0	0	11	25	39	156	52	34	
13030 - Aankoopverantwoordelijke	7	7	11	10	38	61	66	102	83	56	
13035 - Inkoper	13	22	30	42	42	37	41	74	61	35	
13040 - Verantwoordelijke logistiek	0	0	0	0	25	59	85	130	83	70	
13080 - Directieassistent aankoop en bevoorrading	19	23	32	62	79	49	59	75	42	33	
13100 - Verkoopsverantwoordelijke - sales-manager	18	33	30	58	59	72	81	132	148	142	
13105 - Publiciteitsverantwoordelijke	0	0	7	1	9	11	6	17	12	7	

VACATURES VOOR DE VASTE CIRCUITS VOLGENS BEROEP (gekleurd=kneelpunt)

huidige beroepscode + omschrijving vroegere beroepscode + omschrijving	AANTAL JOBS IN										
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	
13110 - District verkoopsmanager-area salesmanager	20	32	47	50	78	60	85	130	68	46	
13120 - Productmanager	20	25	36	44	84	82	100	196	108	76	
13130 - Verantwoordelijke verkoop (en marketing) buitenland	9	24	23	16	21	36	31	35	19	14	
13140 - Verantwoordelijke verkoop binnendienst	15	30	26	55	48	71	85	147	89	34	
13150 - Marketingsverantwoordelijke, -manager	6	5	6	7	18	29	59	92	65	40	
13160 - Verantwoordelijke marketing - planning en prognose	5	12	11	27	32	45	50	63	52	21	
13170 - Verantwoordelijke exportmarketing	1	14	3	8	12	15	15	15	5	4	
13180 - Directie-assistent verkoop - marketing - publiciteit	84	168	172	188	279	231	230	261	138	99	
13200 - Algemeen verantwoordelijke profit sector	2	8	4	7	20	23	84	47	58	52	
13220 - Public relations verantwoordelijke	6	7	4	20	23	50	31	40	22	30	
13225 - Verantwoordelijke interne communicatie	0	0	0	0	3	13	28	48	35	40	
13230 - Kwaliteitsverantwoordelijke	4	1	1	6	0	0	2	20	76	59	
13280 - Directieassistent van de algemene directie	44	64	70	161	140	157	167	244	123	89	
13300 - Financieel en/of administratief verantwoordelijke	17	27	40	41	47	56	101	160	123	97	
13310 - Eindverantwoordelijke boekhouding - hoofdboekhouder	6	14	11	22	18	36	31	54	24	30	
13400 - Personeelsverantwoordelijke	7	2	5	6	7	25	49	71	51	43	
13410 - Verantwoordelijke vorming en opleiding	32	29	24	56	110	82	150	114	94	62	
13420 - Verantwoordelijke rekrutering en selectie	89	17	68	57	45	26	30	40	22	20	
13430 - Verantwoordelijke loon-, salaris-en personeelsadministratie	3	14	16	13	23	23	35	61	75	31	
13500 - Productieverantwoordelijke	38	28	30	38	63	130	171	234	174	171	
13600 - Verantwoordelijke R en D (onderzoek en ontwikkeling)	1	2	3	7	23	37	49	89	56	51	
21010 - Directiesecretaris	140	143	148	141	161	220	211	182	153	122	
21020 - Secretaris	568	748	743	749	813	1058	960	1049	798	522	
21030 - Medisch secretaresse	56	70	64	77	92	108	103	152	162	117	
21205 - Call center medewerker	0	0	0	0	0	0	0	243	439	340	
23120 - Commercieel bediende	173	261	266	307	354	367	378	608	837	657	
23125 - Technisch-administratief bediende	2	18	13	20	12	16	24	174	276	269	
23130 - Bediende planning en logistiek	115	119	117	158	228	469	681	690	308	184	
23140 - Bediende kostprijsberekening	47	73	57	66	76	102	126	121	105	81	
23241 - Notarislerk	6	11	3	6	13	15	12	21	18	39	
23510 - Bankbediende - financiële transacties	236	151	151	230	236	232	277	238	240	135	

VACATURES VOOR DE VASTE CIRCUITS VOLGENS BEROEP (gekleurd=kneelpunt)

huidige beroepscode + omschrijving vroegere beroepscode + omschrijving	AANTAL JOBS IN									
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
23550 - Verzekeringsbediende in de binnendienst	213	249	205	347	414	384	447	503	226	160
23600 - Uitvoerend expeditiebediende	83	132	157	150	153	130	156	174	128	173
23630 - Kantoorexpediteur	50	46	64	55	76	75	55	85	65	40
23642 - Bediende containertransport	9	8	16	15	17	20	14	17	11	4
23664 - Dispatcher - transportplanner	47	86	76	107	105	126	126	207	143	101
23670 - Douanedeclarant	12	11	16	13	29	28	27	37	19	19
23680 - Expeditiebediende -transport	51	45	37	57	96	119	123	176	117	91
23720 - Magazijnverantwoordelijke	53	65	78	96	147	120	123	163	197	167
23721 - Magazijnbediende	165	249	247	368	318	383	378	408	506	406
23810 - Bediende reisbureau	66	59	74	112	133	161	187	207	197	115
23826 - Bediende ticketing - vliegtuigen	2	7	42	37	17	45	12	23	16	23
23880 - Medewerker toeristische sector	12	14	25	34	23	45	76	69	24	29
34010 - Verteenwoordiger	1126	1877	1927	2203	2556	1936	1983	1872	1484	1431
34060 - Accountmanager	3	3	7	9	36	40	78	220	185	159
34080 - Handelsagent	52	93	160	137	116	58	32	34	31	14
35010 - Verkoopster	2081	2985	2928	3437	4019	4206	4225	4547	3451	3320
35060 - Marktverkoper - standwerker	11	50	42	43	25	45	26	29	31	46
35065 - Verkoopster huis aan huis - leurder	14	24	25	28	49	25	51	17	14	24
35070 - Televerkoper	102	169	247	258	376	393	354	370	257	249
36000 - Enqueteur - marktonderzoeker	4	11	17	71	37	62	38	213	58	56
36020 - Demonstrateur	56	46	133	83	50	57	53	68	43	29
36060 - Klantendienstmedewerker - verkoopsassistent	199	306	367	526	778	991	1242	1480	696	349
37000 - Filiaalhouder of handelszaakbeheerder	135	165	151	255	345	291	309	388	225	285
37010 - Filiaalassistent - eerste verkoper - rayon verantwoordelijke	0	0	0	0	0	0	0	73	234	238
40165 - Tuinier	70	104	96	80	96	115	97	119	126	116
40170 - Tuinaanlegger - bosaanlegger	108	260	156	258	183	216	229	270	171	123
40180 - Tuin- en landbouwmachinebestuurder	8	33	15	16	16	25	15	21	38	12
43122 - Matroos - visserij	308	309	262	202	276	196	247	234	185	108
43123 - Motorist - visserij	106	98	117	114	114	128	129	143	84	56
50300 - Natuursteenbewerker	124	153	105	131	98	150	95	103	114	106
61161 - Matroos (binnenscheepvaart)	3	9	14	23	10	23	20	14	20	28

VACATURES VOOR DE VASTE CIRCUITS VOLGENS BEROEP (gekleurd=kneelpunt)

huidige beroepscode + omschrijving vroegere beroepscode + omschrijving	AANTAL JOBS IN										
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	
64120 - Taxichauffeur	24	84	55	97	101	97	105	123	109	111	
64130 - Autobusbestuurder (lijndienst-openbaar vervoer)	73	63	125	119	115	70	65	84	115	122	
64132 - Autocarbestuurder	66	44	57	126	106	111	124	114	103	73	
64134 - Bestuurder kleine bus (maximum 9 meter)	20	27	11	24	16	20	32	27	19	18	
64135 - Autobusbestuurder (lijndienst-privervevoer)	96	124	142	166	144	130	109	112	73	143	
64141 - Vrachtwagenbestuurder (nijverheidswerven, bouwerven)	149	166	147	135	163	185	205	227	171	161	
64143 - Bestuurder lichte vrachtwagen - vaste wagen (max. 7,5 ton)	230	292	273	261	336	408	347	315	327	250	
64144 - Bestuurder zware vrachtwagen - vaste wagen (+ 7,5 ton)	325	451	520	573	565	650	598	664	517	510	
64161 - Bestuurder van trekker met oplegger	546	924	1033	1005	1184	1277	972	922	757	718	
64162 - Bestuurder van zware vrachtwagen met aanhangwagen	112	132	141	190	160	188	180	192	197	192	
64175 - Chauffeur distributie	230	311	259	327	483	577	455	615	475	501	
68110 - Postbode	70	4	19	21	24	48	69	131	7	127	
70205 - Ringspinner katoen	1	19	11	10	9	3	4	5	5	6	
70300 - Tufter	71	65	41	38	54	42	35	39	32	22	
70305 - Scheerder-bandscheerder	18	15	11	12	21	14	2	7	4	2	
70314 - Aanknoper-aandraaier-boomoplegger	22	31	11	37	32	21	14	37	60	5	
70325 - Wever op platgetouw	33	50	15	26	41	45	20	13	18	7	
70335 - Wever op jacquardweefmachines	13	33	14	12	52	35	21	18	14	14	
70356 - Tapijtwever dubbelstuk	37	37	15	12	15	14	15	26	18	2	
70362 - Bobijnopzetter fluweel- en tapijtgetouwen	32	43	32	26	33	29	28	51	23	4	
70390 - Arbeider in de weverij	180	362	282	260	191	171	142	157	76	42	
70460 - Breier op automatische vlakbreimachine	44	27	19	23	24	19	19	31	22	20	
70470 - Linkster op halfautomaatmachine	11	15	3	10	9	12	8	6	5	11	
71010 - Productieverantwoordelijke confectie	41	25	35	31	20	30	25	14	10	9	
71105 - Kleermaker - kleermaakster maatwerk	20	15	25	22	25	17	22	11	14	6	
71107 - Retoucheuse kleding (pompwerker)	39	38	40	61	40	45	40	40	36	30	
71405 - Gameerder - stoffeerder	134	197	84	75	74	79	52	66	83	47	
71505 - Patroonmaker (zware en lichte confectie)	28	25	22	35	26	30	37	37	33	25	
71515 - Snijder confectie	53	50	39	47	31	48	33	38	33	25	
71538 - Snijder van andere artikelen - confectie	45	35	20	32	28	21	14	37	36	25	
71655 - Stikster breigoed	20	14	5	29	18	5	16	20	27	14	

VACATURES VOOR DE VASTE CIRCUITS VOLGENS BEROEP (gekleurd=kneelpunt)

huidige beroepscode + omschrijving vroegere beroepscode + omschrijving	AANTAL JOBS IN										
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	
71656 - Triplockster breigoed	23	17	12	20	20	25	8	14	11	12	
71675 - Modellenstikster confectie	8	3	5	0	6	13	7	3	7	8	
71685 - Stikster woningdecoratie	0	0	0	0	0	0	0	0	5	19	
71686 - Stikster met automatische machine	10	29	36	26	59	30	28	32	39	8	
72110 - Schoenhersteller	11	20	7	11	7	7	7	1	1	3	
74140 - Mecaniciens van precisieinstrumenten	3	6	5	14	23	15	18	38	22	22	
74210 - Opticiens voor brilglazen	16	28	23	27	37	30	22	23	34	27	
74220 - Tandtechnicus	27	27	33	35	26	36	45	67	53	44	
75005 - Aftekenaar-traceerder - metaal	6	3	2	0	1	0	0	3	0	0	
75010 - Bankwerker - metaal	52	43	74	54	35	48	44	41	86	109	
75020 - Bankwerker-gereedschapsmaker - metaal	6	11	16	26	21	15	9	12	7	8	
75030 - Bankwerker-matrijzenmaker - metaal	22	24	22	19	24	11	17	24	22	22	
75105 - Insteller-bediener van metaalfreesmachine	46	96	101	83	95	109	76	130	94	38	
75115 - Insteller-bediener van kottelbank-alleseur	0	5	7	3	4	8	3	1	1	2	
75137 - Slijper voor machinegereedschap	18	16	9	11	18	5	15	13	22	19	
75150 - Insteller-bediener van metaaldraaibank-draaier	124	117	177	176	155	188	112	173	143	87	
75170 - Insteller- bediener automatische of cnc gestuurde metaalwerktuigmachines	10	28	27	84	167	77	70	99	172	145	
75180 - Insteller- bediener van metaalwerktuigmachine	47	96	73	68	117	148	135	157	194	138	
75200 - Monteerder in het atelier van machines en industriële installaties	79	119	116	148	206	170	145	120	202	187	
75210 - Installateur - afsteller van machines en industriële installaties	0	0	0	0	0	0	0	18	55	41	
75300 - Onderhoudsmecaniciens en hersteller machines en industriële installaties	284	359	333	458	522	471	377	527	588	468	
75306 - Hydraulicus	5	3	8	20	10	13	11	11	17	8	
75312 - Onderhoudsmecaniciens van landbouwmachines	17	26	36	22	39	26	26	32	32	41	
75316 - Onderhoudsmecaniciens van textielmachines	35	34	31	52	42	33	45	22	28	17	
75318 - Onderhoudsmecaniciens van grondwerk-en bouwmachines	28	37	28	46	36	51	47	60	26	44	
75350 - Mecaniciens-installateur en hersteller van lpg-installaties motorvoertuigen	11	4	4	2	1	6	6	22	22	4	
75351 - Automecanicien-hersteller van voertuigen met benzinemotoren	195	279	229	284	261	312	373	346	374	347	
75352 - Automecanicien-hersteller van voertuigen met dieselmotoren	69	73	76	108	113	86	101	117	112	87	
75353 - Mecanicien-hersteller van motorrijwielen en bromfietsen	7	24	35	12	13	22	15	19	21	27	
75354 - Mecanicien-hersteller van fietsen	14	12	171	36	32	24	29	24	29	29	
75356 - Monteerder van voertuigonderdelen	32	43	50	62	101	88	88	78	54	73	

VACATURES VOOR DE VASTE CIRCUITS VOLGENS BEROEP (gekleurd=kneelpunt)

huidige beroepscode + omschrijving vroegere beroepscode + omschrijving	AANTAL JOBS IN										
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	
75360 - Mechanicien-hersteller schepen	0	1	0	3	5	6	3	10	7	8	
75370 - Onderhoudsmecanici van heftrucks, tractoren, ...	35	41	42	32	50	53	68	64	57	35	
75371 - Onderhoudsmecanici van vrachtwagens, autobussen, ...	92	130	163	140	124	118	116	118	135	152	
75410 - Industrieel plaatwerker	101	111	114	126	148	113	148	90	85	40	
75415 - Plaatwerker voor carrosserie	114	180	189	146	145	230	239	243	184	175	
75440 - Insteller van plaatbewerkingsmachines	26	22	25	40	30	67	36	41	61	16	
75490 - Helper plaatwerker	63	102	100	48	57	32	20	45	17	11	
75505 - Sanitair installateur - loodgieter	89	129	107	113	122	104	121	211	204	195	
75510 - Zinkwerker - metalen dakbedekking	143	160	132	142	134	104	119	57	61	39	
75525 - Monteur centrale verwarming	273	296	211	281	274	293	256	289	331	281	
75527 - Brandertechneker	67	69	82	93	97	77	97	68	45	46	
75530 - Sanitair installateur gasverwarming - gasfitter	12	7	4	4	25	5	3	10	19	16	
75531 - Instrumentfitter (meet- en regelapparatuur) (p)	9	3	0	12	18	6	15	7	0	0	
75610 - Autogeenlasser (lasser met chalumau)	43	46	37	39	26	27	27	25	27	19	
75620 - Elektrisch lasser (vlamboog, electrode, baguette)	273	118	106	123	72	64	63	60	56	44	
75623 - Lasser met inerte gassen	199	116	121	124	158	116	120	81	84	85	
75624 - Half-automaatlasser	311	397	440	472	485	572	477	538	439	296	
75630 - Insteller bediener van vlambooglasmaschine	1	3	6	11	0	0	6	1	0	0	
75651 - Snijder met brander - vlamboog - plasma	27	4	7	15	5	10	10	11	4	1	
75680 - Lasser - metaal	9	22	17	30	101	88	114	214	277	233	
75685 - Insteller-bediener van volautomatische las-en snijmachines - cnc-lasser, ...	10	9	19	20	18	7	7	42	29	22	
75690 - Helper bij de lasser - metaal	23	48	42	29	19	14	16	20	14	16	
75750 - Arbeider in metaalconstructie	465	152	195	298	262	300	385	391	449	352	
75770 - Ketelmaker (dik plaatstaal)	4	0	7	4	0	1	3	2	2	4	
75775 - Buizenfitter	192	80	135	119	148	88	89	63	85	70	
75776 - Voorbereider buizenfitter (fabriceur)	68	34	72	38	64	25	28	23	42	21	
75815 - Arbeider elektrolytische behandeling van metalen	39	61	35	33	49	28	14	99	8	14	
76105 - Residentieel elektrotechnisch installateur (bouwelektriciën)	269	290	242	313	200	210	238	305	439	372	
76120 - Autoelektrotechnicus	18	27	24	29	49	52	24	43	33	41	
76125 - Industrieel elektrotechnisch installateur (industrieel elektriciën)	120	183	98	210	256	272	267	283	330	233	
76135 - Onderhoudselektriciën	133	107	129	143	134	222	181	248	245	140	

VACATURES VOOR DE VASTE CIRCUITS VOLGENS BEROEP (gekleurd=kneelpunt)

huidige beroepscode + omschrijving vroegere beroepscode + omschrijving	AANTAL JOBS IN										
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	
76140 - Monteerder-kableerder - schakelkasten	24	44	52	76	30	76	46	81	120	70	
76145 - Monteerder van elektromechanische apparaten	54	101	190	122	128	206	143	88	60	79	
76150 - Wikkelaar	3	10	10	11	5	7	7	11	6	5	
76190 - Hulpelektricijen	308	408	316	360	413	320	551	460	237	136	
76400 - Onderhoudstechnicus van telecommunicatienetten	0	0	0	0	0	0	3	12	17	5	
76405 - Installateur-plaatser van gestructureerde databekabeling in gebouwen	0	0	0	0	0	0	1	21	14	15	
76410 - Installateur-plaatser van kabeltelevisienetten	0	0	0	0	0	0	0	36	13	3	
76411 - Lasser van glasvezels voor dataverbindingen	0	0	0	0	8	9	8	17	14	4	
76420 - Installateur van telecommunicatie centrales	0	0	0	0	0	0	1	12	6	1	
76425 - Installateur van bedrijfscommunicatiesystemen	0	0	0	0	0	0	5	3	13	4	
76430 - Installateur van draadloze en mobiele communicatiesystemen	0	0	0	0	0	0	0	2	1	2	
77100 - Schrijnwerker - timmerman; buitenschrijnwerk	737	808	644	826	735	639	684	511	394	298	
77104 - Standen- en decorbouwer	8	14	4	12	5	10	4	37	30	21	
77105 - Schrijnwerker - timmerman: interieurbouw	114	119	117	114	131	127	128	263	313	303	
77110 - Schrijnwerker - timmerman: daktimmer	45	63	61	52	57	56	48	60	83	71	
77155 - Trappenmaker	16	16	16	13	23	16	17	11	12	15	
77160 - Parketvloerlegger	31	26	22	22	30	44	29	31	45	42	
77178 - Schrijnwerker - aluminium	149	200	176	214	255	218	153	284	206	155	
77180 - Schrijnwerker - kunststoffen	48	88	71	64	52	37	36	96	71	59	
77205 - Meubelmaker	211	189	161	196	186	175	145	166	151	120	
77220 - Zitmeubelmaker	15	14	6	16	17	13	6	7	4	11	
77250 - Meubelmaker - restaurateur	5	12	9	12	9	10	8	14	13	12	
77935 - Insteller bediener van houtbewerkingsmachines	71	59	82	78	77	87	115	80	112	84	
78100 - Schilder - decorateur	448	533	375	409	472	418	468	421	341	314	
78106 - Schilder - decorateur / wandbekleding	4	4	3	3	4	4	9	72	143	125	
78107 - Plaatser vloerbedekking	12	31	27	31	37	21	45	36	51	19	
78165 - Industrieel schilder	129	144	117	120	175	114	168	125	93	86	
78261 - Carrossierschilder	30	37	26	37	50	47	40	96	69	129	
78263 - Pistoolschilder hout (meubelen)	55	62	44	53	42	47	46	54	65	60	
78265 - Operator poedercoating	0	0	0	0	0	0	0	7	25	18	
79100 - Metselaar	1429	1700	1190	1347	1119	926	1126	1016	1105	991	

VACATURES VOOR DE VASTE CIRCUITS VOLGENS BEROEP (gekleurd=kneelpunt)

huidige beroepscode + omschrijving vroegere beroepscode + omschrijving	AANTAL JOBS IN										
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	
79130 - Plaatser natuursteen	7	24	6	8	16	9	14	11	16	5	
79155 - Dekvloerlegger - chappist	28	33	31	26	25	29	20	48	56	52	
79160 - Vloerder - tegelzetter	286	303	209	234	194	157	187	209	233	213	
79170 - Cementvoeger	119	139	80	86	97	81	80	79	90	85	
79200 - Stukadoor - natte bepleistering	280	320	300	264	288	252	262	283	252	228	
79220 - Plaatser van gipskartonplaten - droge bepleistering	46	67	36	48	70	59	75	69	107	76	
79230 - Cementeerder	8	11	24	23	15	29	17	11	10	3	
79240 - Stukadoor - buitenbepleistering	0	0	0	0	0	0	3	23	42	55	
79250 - Stukadoor - plaatser van gipsblokken	0	0	0	0	0	0	0	6	3	5	
79450 - Industrieel isolateur	71	13	13	34	40	39	17	16	29	69	
79500 - Glasplaatser - glaswerker	60	68	35	36	23	22	38	44	27	35	
79600 - Dakdekker schuine daken (inclusief lood- en zinkwerk)	241	422	216	292	196	216	244	249	324	298	
79611 - Dakdekker metalen dakbedekking	22	47	34	38	33	53	49	42	30	18	
79630 - Dakdekker platte daken - dakdichter	96	109	90	87	99	67	155	101	122	109	
79905 - Onderhoudsarbeider van gebouwen	141	177	165	167	186	497	612	508	369	251	
79906 - Klusjesman gebouwen	86	111	98	125	176	353	516	410	403	286	
79920 - Wegenwerker - kasseier	47	73	44	54	63	117	61	65	57	58	
79925 - Sloper	16	25	22	21	31	27	28	51	21	8	
79950 - Gevelreiniger	27	12	16	19	23	33	57	44	33	43	
79955 - Grondwerker	146	191	107	157	132	188	180	177	203	137	
79970 - Stellingbouwer	42	74	62	40	85	37	62	83	56	62	
79980 - Bekister	387	351	356	446	309	323	447	426	378	314	
79981 - Ijzervlechter	60	48	21	54	42	27	36	38	23	77	
79985 - Wegenwerker	110	171	93	106	82	157	214	192	140	123	
79986 - Wegenwerker - klinkers	68	122	51	85	77	84	118	97	89	56	
80205 - Grafisch ontwerper	20	32	33	39	49	51	70	99	102	75	
80270 - DTP-operator	63	87	96	106	122	165	165	208	95	69	
80704 - Typo-drukker	24	22	8	9	8	18	11	14	7	8	
80711 - Drukker eenkleur offset-vellenpers	30	57	30	28	30	28	31	14	17	11	
80712 - Drukker tweekleuren offset-vellenpers	39	37	30	37	41	55	53	50	26	37	
80714 - Drukker vier-, meerkleurenoffset vellenpers	16	23	26	44	40	45	49	38	39	50	

VACATURES VOOR DE VASTE CIRCUITS VOLGENS BEROEP (gekleurd=kneelpunt)

huidige beroepscode + omschrijving vroegere beroepscode + omschrijving	AANTAL JOBS IN										
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	
80721 - Drukker offsetdrukker aan de rotatiepers (een of meer kleurenoffset)	15	27	58	33	35	47	47	23	16	26	
80742 - Zeefdrukker halfautomaat of automaat (een-of meerkleurig)	33	20	48	30	35	41	28	43	34	27	
80751 - Drukker-geleider van flexo-rotatiepers	13	34	30	24	36	33	25	29	23	20	
82205 - Broodbakker	156	163	172	241	170	186	151	144	126	123	
82220 - Bankebakker - pasteibakker - patissier	65	73	82	68	110	131	99	137	118	122	
82230 - Pralinemaker - chocoladebewerker	43	48	20	83	28	28	30	26	35	39	
82290 - Helper bakker of snoepgoed	77	278	81	88	92	94	105	121	76	72	
82600 - Beenhouwer - spekslager	200	226	206	292	255	312	325	246	249	258	
82610 - Slachterijarbeider	38	44	18	31	54	47	35	52	103	108	
82611 - Slachter	7	12	6	14	8	13	14	13	9	4	
82618 - Uitsnijder in slachterijen	16	14	7	12	15	13	32	29	50	20	
82619 - Uitbener	33	64	55	63	80	38	54	58	49	62	
82641 - Poelier	7	3	2	15	4	2	0	0	1	7	
82655 - Vleesbewerker	72	136	118	382	119	200	104	142	176	124	
82671 - Visfileerder	16	50	15	23	21	59	29	23	15	32	
82675 - Visbewerker	17	19	15	55	19	19	41	34	14	16	
82690 - Helper vlees- of visverwerking	58	89	62	65	53	73	43	54	50	44	
82990 - Behandelaar van voedingswaren	78	62	30	70	76	53	37	68	112	173	
83970 - Chemievakman - controlekamer	22	83	37	55	60	73	41	50	40	4	
83975 - Chemievakman - productie	279	242	218	315	326	248	179	217	104	87	
85320 - Plastiekvormmachinebediener - injectie	67	44	29	26	42	95	39	26	18	10	
85325 - Plastiekextrusiemachinebediener	48	123	42	96	88	106	54	54	22	29	
87205 - Loopbrugbediener - portaalkraanbediener	36	9	13	10	9	10	4	8	14	6	
87210 - Torenkraanbestuurder	40	42	48	49	14	30	37	38	42	63	
87230 - Bestuurder mobiele kraan	32	39	33	52	59	95	83	109	112	103	
87410 - Bouwplaatsmachinist - grondverzet	142	205	156	166	188	161	240	166	145	194	
87440 - Kabelkraanbediener	8	11	10	9	3	11	7	4	8	13	
87460 - Betonnings- en asfalteringsmachinebedieners - wegebouw	10	15	21	34	14	11	22	27	31	13	
88205 - Magazijnarbeider onderdelen en wisselstukken - opslag- en stapelplaatsen	1356	1942	1606	2139	1989	2246	2296	2895	1720	1259	
88207 - Orderpicker - distributiesector	0	0	0	0	0	0	0	53	154	410	
88212 - Bediener van heftruck	210	210	171	214	244	294	364	352	282	229	

VACATURES VOOR DE VASTE CIRCUITS VOLGENS BEROEP (gekleurd=kneelpunt)

huidige beroepscode + omschrijving vroegere beroepscode + omschrijving	AANTAL JOBS IN										
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	
88285 - Verhuizer	25	22	12	36	28	70	40	67	54	67	
91200 - Keukenchef-gerant	0	0	0	0	0	0	16	37	35	28	
91205 - Keukenverantwoordelijke - chef-kok	42	44	56	65	51	67	77	78	201	204	
91220 - Kok traiteurdienst - onderchef keuken - sous-chef	353	420	420	496	510	512	553	539	435	443	
91229 - Kok (vreemde gerechten)	61	60	49	61	36	46	49	39	39	68	
91241 - Chef de partie - hulpkok	402	550	499	681	675	656	587	514	513	481	
91244 - Frituurbakker	35	41	69	37	48	64	49	49	45	53	
91280 - Keukenmedewerker fastfood - sneldienstrestauratie	186	419	605	813	418	412	261	275	208	181	
91805 - Kamerpersoneel	251	333	217	265	300	224	261	295	281	277	
91906 - Nachtportier	18	13	16	12	13	17	11	29	39	27	
92100 - Restaurantknelner	697	740	615	718	785	747	760	784	652	539	
92110 - Drinkknelner brasserie, taverne, bistro, cafe, tea-room	273	485	369	442	482	487	501	522	707	768	
92123 - Zaalmeisje - zaaijongen	163	143	131	162	157	118	126	128	168	148	
92140 - Hotelmeester - maitre d'hotel	7	6	14	21	22	31	22	33	26	29	
92150 - Rangkelner	2	3	11	10	20	12	16	16	21	15	
92152 - Hulpkelner	36	72	48	71	111	73	101	78	82	84	
92175 - Barman	89	117	124	120	143	129	181	206	152	163	
92180 - Zaalmedewerker fast-food, sneldienstrestauratie	209	456	282	358	301	243	274	239	154	97	
93200 - Klassieke (professionele) schoonmaker	0	0	0	0	0	0	0	0	0	762	
93205 - Particuliere Schoonmaker	2766	3296	2879	3631	3768	4068	4676	4914	4588	3118	
93210 - Glasramenwasser	51	87	94	68	73	82	70	78	112	105	
93250 - Industrieel schoonmaker	1	3	16	2	5	2	39	73	192	308	
93310 - Huisknecht - huismeid (niet inwonend)	97	133	147	138	151	152	153	165	125	110	
93320 - Huisknecht - huismeid (inwonend)	14	10	25	21	6	10	9	14	13	12	
93330 - Kindermeid	22	24	0	0	0	0	0	0	0	0	
94105 - Schoonheidsspecialist(e)	48	70	51	68	59	79	67	91	141	140	
94115 - Kapper voor dames	166	202	144	181	166	135	145	137	117	93	
94120 - Kapper voor heren	15	13	8	16	17	18	5	5	6	8	
94125 - Kapper voor dames en heren	218	265	205	235	284	316	293	324	373	372	
96140 - Redder (strand en zwembad)	40	31	28	27	43	39	63	52	58	79	

7.3. BIJLAGE 3 - Overzicht regionale knelpuntberoepen 2002

In bijlage 3 wordt een overzicht gegeven van de knelpunten per lkc, zoals bleek uit de regionale besprekingen. Het vakje is gekleurd bij een knelpunt.

Gebruikte afkortingen:

VLA Vlaanderen

lkc **Lokaal klantencentrum (vroeger Subregionale Tewerkstellingsdienst)**

AAL Aalst - Oudenaarde

ANT Antwerpen - Boom

BRU Brugge

CD Centrale Dienst

GEN Gent

HAS Hasselt

KOR Kortrijk - Roeselare

LEU Leuven

MEC Mechelen

OOS Oostende - Westhoek

SNI Sint-Niklaas - Dendermonde

TON Tongeren

TUR Turnhout

VIL Vilvoorde

AFGEHANDELDE VACATURES PER LKC (vaste circuits uit AMI)

(gekleurd = knelpuntberoep)

AMI beroepscode + omschrijving

	VLA	ANT	MEC	TUR	LEU	VIL	BRU	KOR	OOS	AAL	GEN	SNI	HAS	TON	CD
00120 Architect	60	5	4	2	5	6	1	6	6	3	7	4	4	5	1
00130 Stedenbouwkundige	37	5	3	1	3	6	2			3	8	3	3	2	1
00160 Interieur - vormgeving	39	4	2	3	2	6		3	5	1	9	2	2	1	1
00170 Tuin- en landschapsarchitect	22	7	1	2	2	3				3		1	1	1	2
00202 Ingenieur bouwkunde	222	35	22	11	9	25	4	16	6	25	23	17	13	16	16
00225 Ingenieur elektriciteit	97	10	10	1	9	13	16	6		6	20	3	2	1	1
00227 Ingenieur elektronica	42	4	8	1	3	9	1	1		2	5	1	5	2	2
00239 Ingenieur mechanica	102	11	17	4	4	4	23	5	3	5	19	2	2	3	3
00257 Ingenieur elektromechanica	193	49	11	15	10	21	4	1	7	17	25	7	19	7	7
00260 Ingenieur scheikunde	36	5	2	2	2	4	1		1		7	2	9	3	3
00265 Ingenieur kunststoffen	7							6							1
00269 Ingenieur kernfysica	1									1					
00280 Ingenieur	274	34	19	17	28	56		31	2	11	25	18	29	4	4
00286 Veiligheidsingenieur	33	7	1		4	7	2			2		3	6	1	1
00291 Bio-ingenieur of landbouwkundig ingenieur	35	7	1		6	3	1	1		3	9	2	2	2	2
00292 Ingenieur voeding	10					3				1	2	2	1	1	1
00293 Ingenieur bodemkunde	13					10					2				1
00294 Ingenieur textiel	1							1							
00295 Ingenieur milieu (ecologie)	20	3	1		3	4	4	3			2	1	4		
00297 Ingenieur biochemie	11		1		4	4		1		1	3	1			1
00299 Ingenieur (p)	1														
00340 Meetkundig-schatter van onroerende goederen - landmeter	15	4		1	1	2				5			2		
01100 Scheikundige	5	1		1	1	1									
01200 Natuurkundige	2	2											2		
01930 Geoloog	16					16									
01999 Specialist in de wetenschappen (p)	11	2	1		5	5	1			2					1
02200 Bioloog	15	1			3	3				10					
02240 Farmacoloog	5				5	5									
02250 Bacterioloog	1				1	1									
02270 Specialist milieustudie	28	3	1	1	8	4	1	1	1	1	2	1	4		1
03110 Arts	29	10		3	3	4			1	4	2	1	1		1
03130 Arts - specialist	8	2	1	1	1	1	1							2	1
03170 Veearts	7			2	1	1					3				1
03210 Tandarts	2				1	1		1							

AFGEHANDELDE VACATURES PER LKC (vaste circuits uit AMI)

(gekleurd = knelpuntberoep)

AMI beroepscode + omschrijving

	VLA	ANT	MEC	TUR	LEU	VIL	BRU	KOR	OOS	AAL	GEN	SNI	HAS	TON	CD
03310 Apotheke	124	2	3	1	5	99	3		2		5	1	1	2	
03315 Ziekenhuisapotheker	3				1	1			1						
03320 Industrieapotheker	4		2		1						1				
03520 Kinesitherapeut	205	54	13	12	12	24	6	7	9	3	24	17	12	12	
03535 Ergotherapeut	161	39	8	5	7	12	3	7	17	20	17	14	7	5	
03540 Operator van medische apparatuur	4	1			2					1					
03550 Logopedist	143	30	4	5	12	13	8	12	10	11	12	8	14	4	
03555 Audioloog	1	1													
03556 Optometrist	2	1									1				
03560 Apothekersassistent	150	22	5	2	6	94	3		6	2	3	1	5	1	
03566 Medisch assistent	81	20	2	9	3	3	6	4	5	7	5	5	10	2	
03570 Dietist	40	8	5	8	1	4	1			1	4	2	5	1	
03575 Orthopedist	1														
03576 Pedicure	1					1									
03580 Paramedische technicus	42	8		1	4	9		7		3	6	1		3	
03600 Hoofdverpleegkundige	87	17	5	2	3	2	4	4	13	3	14	9	7	8	
03610 Ziekenhuisverpleegkundige - gebrevetteerde/gediplomeerde	931	211	37	24	64	143	11	46	77	59	91	63	48	57	
03612 Ziekenhuisverpleegkundige - gegradueerde	351	65	20	42	15	62	5	12	5	36	20	26	25	17	1
03620 Psychiatrisch verpleegkundige - gebrevetteerde/gediplomeerde	27	12			1	3		1	1	1	2	3		3	
03621 Geriatriesch verpleegkundige - gegradueerde	33	4	3	7	2	10			2	2	1		1	1	
03622 Psychiatrisch verpleegkundige - gegradueerde	30	7	1	2			7	3		5	4		1		
03623 Verpleegkundige palliatieve zorgen - gegradueerde	17	6		1				2	5					2	
03630 Kinderverpleegkundige - gegradueerde	5	1				3		1							
03635 Verpleegkundige dringende hulpverlening	6	1			3			1		1					
03640 Vroedkundige - gegradueerde	4	1			2										
03650 Thuisverpleegkundige	138	16	3	2	11		11	13	17	6	26	4	24	5	
03655 Bedrijfsverpleegkundige	7					3					3		1		
03685 Sociaal verpleegkundige - gegradueerde	60	14	7	4		5	1	1	7	5	7	4	4	1	
03686 Verpleegassistente	14	3	1	1	2	1		2		1	2			1	
03687 Psychiatrische verpleegassistente	1					1									
03699 Verplegend personeel (p)	7						6						1		
03821 Ziekenverzorger	36	6	3	10	4	2		2	2		1	2	2	4	
03825 Gekwalificeerd verzorgende	934	207	73	44	73	67	21	34	34	69	113	85	61	53	
03831 Kinderverzorger	183	41	15	8	10	43	8	7	8	5	21	7	7	3	

AFGEHANDELDE VACATURES PER LKC (vaste circuits uit AMI)

(gekleurd = knelpuntberoep)

AMI beroepscode + omschrijving

AMI beroepscode + omschrijving	VLA	ANT	MEC	TUR	LEU	VIL	BRU	KOR	OOS	AAL	GEN	SNI	HAS	TON	CD
03910 Logistieke hulp - afdelingshulp in zieken&rusthuizen	177	33	15	8	9	26	5	17	6	9	24	15	9	1	1
03920 Zieken, bejaarden of gehandicapten begeleider	110	11	5	1	12	11	13	8	5	2	15	4	12	11	11
03930 Bejaardenhelpster - niet gebrevetteerde	130	8	3	5	10	27	2	4	2	2	2		54	11	11
03940 Kinderoppass - kindermid - gouvemante	136	13	4	23	18	17	10	11	7	5	7	5	11	5	5
03950 Chauffeur - ambulancier	41	4	2	3	2	6	3	4	9	3		3	1	1	1
04105 Leraar-docent in de letteren - hoger onderwijs	28	9				4		1						14	14
04110 Leraar-docent in de wetenschappen - hoger onderwijs	68	56						9			1			2	2
04115 Kunstleraar-docent - hoger onderwijs	13	2						1				10			
04260 Leraar 3de graad secundair onderwijs - ASO-KSO-TSO	221	74	12	2	2	22	8	11	21	14	4	1	47	3	3
04265 Leraar 3de en 4de graad secundair onderwijs - BSO	26	11			1	2	1	1	1	1			8		
04355 Leraar 1ste graad secundair onderwijs	171	84	4	9		11	4	10	4	6	2	6	28	3	3
04360 Leraar 2de graad secundair onderwijs - ASO-KSO-TSO	272	102	28	12	10	45	4	10	10	15	3	8	21	4	4
04365 Leraar 2de graad secundair onderwijs - BSO	40	13	2		1	5	2	6	1	4	2	3	1		
04460 Leerkracht basisonderwijs	325	94	16	5	3	61	9	24	15	38	1	12	42	4	1
04560 Leraar buitengewoon secundair onderwijs	52	24			1	17	1	6			2	1	2		
04601 Lesgever autorijsschool - praktijk	21	12	1	3					1		2		2		
04602 Lesgever autorijsschool - theorie	2								1		1				
04603 Examinator autorijsschool	1				1										
04660 Onderwijzend personeel voor volwassenenonderwijs	131	42	2		12	36	3	9	3	3	13	5	3		
04905 Pedagoog	11	2	1		3	3	1	1	1	1			1		
04910 Specialist inzake onderwijsmiddelen	4	2				1							1		
04915 Schooldirecteur	14	2			4	1	2	1	1	1		1	1	1	1
04925 Huismeesteres	3												3		
04930 Studiemeester	24	7	1	1		1	7		3			2	2		
04935 Studiemeester-opvoeder (inslapend - internaat)	28	10			2	1	5	3	5	1	1			1	1
04980 Niet onderwijzend pedagogisch personeel	67	41	2	2	1	2	1	1	3		4	1	7		2
06160 Gerechtsdeurwaarder	2		1			1									
06180 Jurist	115	24	2	2	12	36		6	2	6	15	3	3	2	2
07120 Kunstschilder	6	3	2				1	3		2	3				
07125 Publiciteitsontwerper	11	2					1	3							
07126 Uitvoeringstekenaar publiciteit - nettekenaar	3	1									1		1		
07135 Beeldhouwer-boetseerder-keramieker-vormenmaker-gieter	2										1		1		
07151 Decor-, standenontwerper	5	2			1	1							1		
07155 Ontwerper - productdesigner - industrieel vormgever	21	4			1		3	2	1	1	2	1	1	6	

AFGEHANDELDE VACATURES PER LKC (vaste circuits uit AMI)

(gekleurd = knelpuntberoep)

AMI beroepscode + omschrijving

	VLA	ANT	MEC	TUR	LEU	VIL	BRU	KOR	OOS	AAL	GEN	SNI	HAS	TON	CD
07156 Modeontwerper (modelist) - kostuumontwerper	16	2	2				1	1	1	6	1	3			
07160 Etalagiste	7	1			1	1					1		3		
07165 Publiciteits- of decorschilder	2						2								
07170 Restaurateur kunstwerken	6	2	1	1							2		4		
07181 Ontwerper animatie / multimediatieoppassingen	7				1						2				
07182 Webmaster	26	4	1		4	10		2			4			1	
07183 Webdesigner	52	5	4	4	2	18	1	2	1	2	7	1	7	2	
07231 Tekstcorrector	1	1													
07240 Redacteur	33	2			6	18		1			3	1	2		
07245 Redactiesecretaris	5	2			2						1				
07250 Journalist	11	1			2	5		2	1	2					
07260 Publiciteitsredacteur / copywriter	5	1			2	1					2				
07270 Technisch redacteur	5	1			1						3				
07305 Productieleider - producer	18	1	1	1				1	2	1	1	1	9	1	
07306 Programmaker - radio, TV, film, vari��t��	3		1	2									1	2	
07307 Researchmedewerker - radio, TV, film, vari��t��	9	1			1	2		1	1						
07310 Regisseur - realisator - radio, TV, film, vari��t��	1		1												
07315 Toneelmeester - studiomeester	1														1
07320 Acteur	1														
07321 Circus- en vari��teartiest	5	1							4						
07325 Instrumentalist - muzikant	16	5				1					4				6
07330 Danser	1	1													
07366 Diskjockey	2								2						
07380 Varietemedewerker	7		3			1		1	2						
08101 Architectuurtekenaar	25	6		1	6	2	3				4		3		
08102 Bouwkundig tekenaar	193	27	70	8	7	8	1	16	4	5	14	9	18	6	
08103 Betontekenaar	3						2					1			
08104 Tekenaar wegeniswerken	5			1							1	1	2		
08107 Tekenaar bouwfysische voorzieningen	15	1	2		1		3			2	4	1		1	
08115 Tekenaar mechanica	68	20	4	2	1	6	5	3	4	1	15	4	2	1	
08117 Tekenaar metaalconstructies	38	2		4	2	1	1	4		1	5	5	13	1	
08118 Tekenaar piping	8	1		2			1					1	3		
08120 Tekenaar elektriciteit	47	11		7	1	11	4	4		1	5	2	1		
08122 Tekenaar elektronica	5	1									2		1		1

AFGEHANDELDE VACATURES PER LKC (vaste circuits uit AMI)

(gekleurd = knelpuntberoep)

AMI beroepscode + omschrijving

	VLA	ANT	MEC	TUR	LEU	VIL	BRU	KOR	OOS	AAL	GEN	SNI	HAS	TON	CD
08130 Tekenaar hout en meubelen	12		2				1	6			1		2		
08140 Tekenaar aardkundige studies	4					1									4
08150 Kaarttekenaar	2						1								
08160 Tekenaar textiel	10						10								
08180 Tekenaar	89	22	5	2	2	9	1	11	4	4	14	4	13	2	
08904 Technicus elektromechanica	761	72	37	85	23	99	28	39	31	61	85	47	117	33	4
08905 Technicus mechanica	406	38	7	26	15	34	18	30	134	12	37	18	32	5	
08920 Technicus bouw - werfleider	303	55	5	35	10	28	10	26	16	18	16	25	39	20	
08921 Technicus hout	13		2	2	1	1		1	1		3	2			
08925 Technicus metallurgie	11	10											1		
08930 Technicus elektriciteit	283	36	9	12	24	59	9	27	19	15	21	16	31	4	1
08932 Technicus spinkunde	7						4					3			
08933 Technicus textielveredeling	3							3							
08934 Technicus breigoed	4							1			2	1			
08936 Technicus kleding - confectie	10				2			1	1	1	1	1	4		
08937 Technicus weefkunde	6							2	3		1				
08939 Technicus kunststoffen	8		1	1	2						1	1	2	1	
08940 Technicus industriële scheikunde	84	7	2	4	2	4	5	3	5	10	25	11	3	3	
08941 Technicus biochemie en voeding	53	2		14	1	3	5	7	3	4	7	4	1	1	1
08942 Technicus land-, tuin- en bosbouw	45	2	3	4	11	7		4	1		5	1	4	3	
08946 Technicus milieubeheer	47	3	5	2	7	6		2			6	1	7	2	6
08951 Technicus klimatisatie, koel- en verwarmingstechnieken	133	18	12	3	7	13	1	1	8	11	19	13	13	14	
08955 Technicus autotechniek	59	1	3	1	2	4		8	6	14	12	5	1	2	
08956 Automobielexpert	15	3	8		2			2							
08957 Verkeersdeskundige	10	2			1	6			1						
08961 Laborant	123	23	7	9	22	14	5	2	1	12	8	7	6	7	
08962 Technicus klinische scheikunde	14	2			2	1				4	4			1	
08965 Technicus elektronica	219	40	8	14	16	46	16	15	12	12	20	6	8	6	
08966 Technicus domotica en gebouwenautomatisering	7							1	1	2	2	2		1	
08967 Technicus datatransmissie en numerieke commutatie	14	2			5				2	2	4			1	
08968 Technicus netwerkbekabeling	26								1				25		
08969 Beeld- en/of geluidstechnicus	23	1	2	2		8	1	1	3	3	1	2	2	2	
08975 Technicus meet- en regeltechniek en automatisatie	51	27		14		2	1			3	3	3	3	1	
08976 Technicus horeca en aanverwante	15		2		7			2			1		3	3	

AFGEHANDELDE VACATURES PER LKC (vaste circuits uit AMI)

(gekleurd = knelpuntberoep)

AMI beroepscode + omschrijving

	VLA	ANT	MEC	TUR	LEU	VIL	BRU	KOR	OOS	AAL	GEN	SNI	HAS	TON	CD
08980 Technicus	588	81	23	32	35	122	15	65	26	32	34	19	95	8	1
08981 Technicus - productieoperator	223	18	24	31	4	49	4	4	5	15		15	50	8	
08982 Topograaf	31	9		1	3	4					6	5		3	
08985 Technicus grafische bedrijven	25		2	2	1	5	1	3	2		6	1	2		
09110 Boekhouder	757	155	21	29	60	185	14	40	24	51	47	49	63	19	
09120 Accountant	53	11	3	5	2	7	2	6	6	6	4	1	5	1	
09130 Fiscaal adviseur	13	2		4	1	2		3	1						
09140 Bedrijfsrevisor	5					4							1		
09150 Specialist kostprijsberekenaar (kostaccountant)	24	1		3	3	3		2	1	1	1	4	5	1	
09160 Kredietanalist	5	2				1								2	
09170 Auditor (boekhouding - interne controle)	26	8			3	6		2	2			2	2	1	
09200 Maatschappelijk assistent - personeelszaken	67	8	2	3	12	4		3		13	1	14	7		
09210 Maatschappelijk assistent-individuele problemen	471	91	17	36	36	90	23	32	17	18	45	28	32	6	
09220 Maatschappelijk assistent - vormingswerk	131	29	13	8	9	22	2	11	8	5	5	7	10	2	
09230 Maatschappelijk adviseur	13	2	4	1	3	1		1			1				
09310 Bibliothecaris	20	3			9		1	2	2	1	1	2	1	1	
09311 Assistent-dienstleider in de bibliotheek	3	2		1											
09312 Bibliotheekassistent	23	8			5	4		3				1	1	1	1
09313 Bibliotheekbediende	13	4		1	3	3							2		
09315 Documentalist	7					6		1							
09320 Archivaris	3					2		1							
09330 Museumconservator	3					1									2
09420 Economist	129	19	6	1	15	54	1	11	3	6	6	5	3	4	1
09425 Adviseur bedrijfsbeheer	16	3		2	2	6				2			1		
09426 Adviseur bedrijfsorganisatie	14	9		1				2	1					1	
09430 Actuaris	6	2				3			1						
09440 Marktanalist	5	2				1			1				1		
09460 Specialist public relations	31	2	2		1	10	1	2			2	3		8	
09501 Opvoeder klasse 1 - orthopedagoog	313	59	11	19	30	23	13	12	33	34	33	20	25	1	
09502 Opvoeder klasse 2	207	47	6	10	6	33	16	9	10	11	30	12	16	1	
09503 Opvoeder klasse 3	45	3	1		1	15		4	7	3			3	8	
09510 Eerste opvoeder (opvoeder groepschef)	115	23	16	2	20	23	3	5	2	1	4	5	5	6	
09511 Hoofdopvoeder	9	2	3	1		2						1			
09525 Monitor opvoeder - spelleider	26	5	3	2	1	2		6	1		1	2	2	4	

AFGEHANDELDE VACATURES PER LKC (vaste circuits uit AMI)

(gekleurd = knelpuntberoep)

AMI beroepscode + omschrijving

	VLA	ANT	MEC	TUR	LEU	VIL	BRU	KOR	OOS	AAL	GEN	SNI	HAS	TON	CD
09526 Bejaardenanimator	19	3	2	2	1	2	2			2		1	4		
09527 Begeleider buitenschoolse kinderopvang	128	50	5	4	29	12	2	5	2	1	3	2	12	1	
09528 Psycho-sociale begeleider	85	19	2	6	8	9	5	6	7	4	5	2	9	3	
09541 Monitor beschutte werkplaats	24	14	3			3	1	1	1		1				
09542 Buurtwerker - migrantenwerker	16	3	2	2		7	1	1		2	2	1	1		
09605 E.D.P. (electronic data processing) manager	17	3	2	1		8				2	2	1			
09607 Auditor - informatica	9	2	1	1	2					3	3	1			
09611 Projectleider - informatica	227	49	18	9	22	57	2	13	2	5	23	7	13	7	
09612 Databeheerder i- nformatica	29	2		1	6	11			1	1	5				3
09613 Netwerkbehoeder - informatica	99	22	5	2	7	32	2	1	4	4	7	5	5	3	
09614 Systeembeheerder - informatica	45	12	2	2	7	7	1	8		2	2	3	3	2	
09633 Analist - informatica	80	3		1	8	49		4	1	3	8	1	1		
09634 Toepassingsprogrammeur - informatica	216	35	19	11	5	73	1	10	9	3	28	9	7	5	2
09635 Analist-programmeur - informatica	177	56	6	2	16	50	1	7	3	6	14		10	6	
09636 Systeemprogrammeur - informatica	98	13	4	7	11	40	3	3	3			1	9	7	
09640 Support - informatica	202	47	6	6	6	82	4	3	3	12	14	8	8	2	1
09641 Netwerkspecialist - informatica	48	15	3	2	1	12	4	4	5	1	1	2	2		
09642 PC-technieker	82	9	6	6	3	43	2	1	4	2	2	3	3	1	
09644 Computer-operator	24	2			1	9	3	3	1	2	3	1	2		
09645 Instructeur - informatica	22	6		1	6		1	1	1				2		
09646 Instructeur - bureautica	3				1										
09711 Consulent sociaal secretariaat	131	11	15	4		57		8	13	3	17	1	1	1	
09719 Hygiëneconsulent voor de horeca- en voedingssector	1					1									
09720 Consulent werving en rekrutering van personeel	23	3	1	5	4	5	1	1	1	1			1		1
09721 Consulent training en advies personeelszaken	27	2		3	5	7	5			1			4		
09725 Consulent uitzendarbeid	62	41		2	3	6	1	3	3	2	2	3	3	1	
09730 Consulent fiscaliteit	4					1	1	1	1	1	1				
09735 Consulent financiële aangelegenheden	50	13			1	6	13	1	1	2	5	1	8		
09740 Consulent marketing en publiciteit	25	8			4	4	1	1	1	1	4	1	1		2
09750 Consulent	82	6	8	1	21	8	5	4	4	16	3	3	9	1	
09770 Consulent welzijnswerk	193	62	11	1	12	13	6	12	6	58	2	2	10		
09775 Pastor / pastoraal medewerker	9	2	4		2		1	1							
09780 Intercultureel bemiddelaar	10	1	1			3						4	1		
09810 Coordinator / functionaris (cultuur, sport, jeugdwerking, ...)	288	59	11	17	35	34	5	27	11	7	31	16	27	5	3

AFGEHANDELDE VACATURES PER LKC (vaste circuits uit AMI)

(gekleurd = knelpuntberoep)

AMI beroepscode + omschrijving

	VLA	ANT	MEC	TUR	LEU	VIL	BRU	KOR	OOS	AAL	GEN	SNI	HAS	TON	CD
09820 Projectleider (project in matrixverband)	105	6	3		7	52	3	11	3	3	6	2	8	1	
09830 Organisator evenementen - beurzen - tentoonstellingen - popconcerten, ...	7		1			2					3	1			
09840 Kwaliteitscontroleur	65	14	3	9	2	11		2	6	5	7		6		
09850 Veiligheidsverantwoordelijke	34	7		1	3	8	1			4	4	3	2	1	
09905 Socioloog	23	7	4	1	6	1			1	1	1				2
09906 Criminoloog	2		1										1		
09915 Geschiedkundige - historicus	3							1	1	1			1		
09916 Kunsthistoricus - kunstgeschiedkundige	1					1									
09920 Deskundige in de politieke wetenschappen	1	1													
09935 Psycholoog	85	16	9	5	8	6	6	6	3	3	8	1	17	6	
09936 Bedrijfspsycholoog	1	1													
09937 Klinisch psycholoog	23	8	1		1	4		1	1	3	4			1	
09945 Psycholoog in studie- en beroepsoriëntering	3	1						1	1	1				1	
09946 Assistent in de psychologie	8	2					1	1	1	2	2	1	1	1	
09951 Agoog	4	1	1			1						1			
09955 Filoloog - taalkundige	7	2			3									2	
09960 Vertaler	83	8	9	1	2	48		2	3	3	4		5	1	
09965 Tolk	7		1			6									
09971 Psychotherapeut	4				2	1		1							
09972 Muziktherapeut	1										1				
09982 Theoloog - godgeleerde	1												1		
10100 Administratief kaderpersoneel niveau 1 openbaar bestuur	326	20	13	9	188	44		1	5	4	12	14	10	5	1
13030 Aankoopverantwoordelijke	56	4	3	1	1	13	1	10		5	6	6	6		
13035 Inkoper	35	13			1	3	3		3	7	1	1	4		
13040 Verantwoordelijke logistiek	70	4		3	1	13	1	4		11	6	4	8	15	
13080 Directieassistent aankoop en bevoorrading	33	2	1	1		9		2	5	4	2	2	7		
13100 Verkoopverantwoordelijke - sales-manager	142	30	4	4	7	41	2	14	11	5	5	5	14	5	
13105 Publiciteitsverantwoordelijke	7	2				2	1					2			
13110 District verkoopmanager-area salesmanager	46	5	10	8	2	8		7	3	3	4	4	2	1	
13120 Productmanager	76	6	7	8	10	16		5	2	4	6	3	6	3	
13130 Verantwoordelijke verkoop (en marketing) buitenland	14	2	1	1		1	2	2	3	3	1	1	1		
13140 Verantwoordelijke verkoop binnendienst	34	5	2	2		10	1	4	1	2	5	1	2	1	
13150 Marketingverantwoordelijke, -manager	40	4		1	8	13	1	4	1	1	3		1	3	
13160 Verantwoordelijke marketing - planning en prognose	21			3	1	8		4		1	1	1	2	1	

AFGEHANDELDE VACATURES PER LKC (vaste circuits uit AMI)

(gekleurd = knelpuntberoep)

AMI beroepscode + omschrijving

	VLA	ANT	MEC	TUR	LEU	VIL	BRU	KOR	OOS	AAL	GEN	SNI	HAS	TON	CD
13170 Verantwoordelijke exportmarketing	4				3			1							
13180 Directie-assistent verkoop - marketing - publiciteit	99	24	8	5	1	22		2	1	4	8	11	11	2	
13200 Algemeen verantwoordelijke profit sector	52	10	8		3	15		4	5		1	1	4	1	
13210 Algemeen verantwoordelijke non profit sector	74	15	5	8	5	14	3	2	5	3	2	5	6	1	
13220 Public relations verantwoordelijke	30	4	1		4	13				2	1	2	2	1	
13225 Verantwoordelijke interne communicatie	40	6	1	2	4	18	1	1	2		1		3	1	
13230 Kwaliteitsverantwoordelijke	59	16	1	6	3	10	3	1	1	2	9	3	4	1	
13280 Directieassistent van de algemene directie	89	8	2	3	8	43	2	5	3		9	3	2	1	
13299 Algemene directie (p)	1		1												
13300 Financieel en/of administratief verantwoordelijke	97	29	2	3	8	30	1	2	2	4	7	4	2	5	
13310 Eindverantwoordelijke boekhouding - hoofdboekhouder	30	7	3			7			4			2	4	3	
13380 Directie-assistent van de boekhoudingsadministratie	21	11			4			1			1	1	2	1	
13399 Boekhouding, administratief, financiële managers (p)	1														
13400 Personeelsverantwoordelijke	43	7	4	1	4	9	3	1	3	1	3	2	3	2	
13410 Verantwoordelijke vorming en opleiding	62	16	1	5	3	18	1	1	2	2	3	1	9		
13420 Verantwoordelijke rekrutering en selectie	20	13		1	1	1	2	2			2		1		
13430 Verantwoordelijke loon-, salaris-en personeelsadministratie	31	8	1	1	2	9		1	1	1	5	1	2	1	
13480 Directieassistent personeelszaken - hrm	59	9	7		4	18	1	3	4	4	8	3	2		
13500 Productieverantwoordelijke	171	10	11	28	4	21	3	14	11	9	16	11	29	4	
13600 Verantwoordelijke R en D (onderzoek en ontwikkeling)	51	2	2	6	1	27			2	7			4		
13610 Verantwoordelijke studiedienst	12	1	1	1	1	4		1	1		2		1	1	
21010 Directiesecretaris	122	16	6	2	5	37	5	5	2	7	16	4	5	11	1
21020 Secretaris	522	112	22	5	38	171	15	25	8	30	48	9	21	18	
21030 Medisch secretaresse	117	26	12	3	5	22	1	7	5	5	8		11	12	
21100 Typist - gegevensinbrenger	78	15	1			30		1	2	2	5	2	3	19	
21201 Telefonist	111	22	2	5	15	13	5	1	1	2	4	4	5	31	2
21202 Receptionist	457	59	79	1	10	145	18	18	11	7	68	9	19	13	
21205 Call center medewerker	340	18	4		2	135	4	21	39	1	55	14	15	32	
23101 Uitvoerend bediende	565	221	4	29	35	52	16	8	18	23	26	28	36	16	53
23110 Administratieve bediende	3234	693	120	120	208	749	91	158	139	138	237	215	276	63	27
23120 Commercieel bediende	657	149	20	33	36	110	26	42	18	60	41	36	51	35	
23125 Technisch-administratief bediende	269	38	14	13	16	48	6	15	13	19	10	19	39	13	6
23130 Bediende planning en logistiek	184	36	12	11	9	50	13	10	3	3	11	7	16	6	
23140 Bediende kostprijsberekening	81	15	3		1	18		5	3	3	8	10	15		

AFGEHANDELDE VACATURES PER LKC (vaste circuits uit AMI)

(gekleurd = knelpuntberoep)

AMI beroepscode + omschrijving

	VLA	ANT	MEC	TUR	LEU	VIL	BRU	KOR	OOS	AAL	GEN	SNI	HAS	TON	CD
23150 Bediende in de boekhouding	380	86	19	21	18	105	7	23	19	21	18	10	28	5	
23151 Hulpboekhouder	86	34	2	2	1	23	3		3	2	1	9	3	2	1
23190 Hulpbediende	134	22	5	6	1	4	8	8	14	7	6	16	13	7	17
23199 Algemeen bediende (p)	1												1		
23210 Bediende juridische dienst	55	14	2	1	3	8	2	3	1	4	9		2	6	
23241 Notarislerk	39	12	1		3	1		2	2	6	2	4	3	3	
23510 Bankbediende - financiële transacties	135	15	3	5	8	56	1	4	1	5	19		9	9	
23512 Loketbediende - financiële instellingen	106	30	9	2	2	7	3	3	10	10	12	7	6	4	1
23520 Loketbediende - mutualiteit, vakverenigingen	53	21			11	11	5	4	1	4	4	1	1	2	
23540 Beursmakelaar	1								1						
23545 Wisselagent	1	1													
23550 Verzekeringsbediende in de binnendienst	160	38	3	3	16	46	8	7	4	4	9	3	12	7	
23553 Bediende maritieme verzekeringen	1											1			
23600 Uitvoerend expeditiebediende	173	68	9	2		54	9	25		2		1	2	1	
23630 Kantoorexpediteur	40	35	1			1					3				
23631 Hulpkantoorexpediteur	30	30													
23635 Kaatexpediteur	9	9													
23642 Bediende containertransport	4	3	1												
23655 Scheepsafrekenaar	4	4					4								
23660 Waterklerk	9	5													
23662 Bediende operations	12	11			1										
23663 Bediende documentations	4	1			3										
23664 Dispatcher - transportplanner	101	36	3	2	1	15	15	1	4	2	4	8	6	4	
23669 Bevrachter (groupage)	3	2									1				
23670 Douanedecarant	19	14			2	2	1	1					1		
23671 Hulpdouanedecarant	6	5			1										
23675 Manifestbediende	27	27													
23680 Expeditiebediende -transport	91	48	2	3	2	13	5	3	2	1	2	5	3	2	
23710 Econoom (onderwijs, openbare instellingen, hotel)	13	2			9	9	2								
23720 Magazijnverantwoordelijke	167	22	5	8	4	37	4	16	10	12	11	10	16	12	
23721 Magazijnbediende	406	73	25	32	19	106	8	36	23	26	21	14	18	5	
23799 Magazijnbediende (p)	1												1		
23810 Bediende reisbureau	115	8	1	9	3	38	1	5	4	4	4	26	1	12	3
23820 Reisorganisator	4									2				2	

AFGEHANDELDE VACATURES PER LKC (vaste circuits uit AMI)

(gekleurd = knelpuntberoep)

AMI beroepscode + omschrijving

	VLA	ANT	MEC	TUR	LEU	VIL	BRU	KOR	OOS	AAL	GEN	SNI	HAS	TON	CD
23821 Toeristische gids - plaatselijk	6		1		1					1	3				
23822 Onthaalhostess - toerisme	138	70	4	4	8	17	20	13	4		1	1			
23823 Airhostess - steward	27	2									20				5
23824 Reisgids	4									4					
23825 Bediende ticketing - reisbureau	13	2	2		2			6					1		
23826 Bediende ticketing - vliegtuigen	23	2			20								1		
23830 Bediende - begeleider op trein, tram, bus	43	6	4	4	3	7	6	3	1	1	3	2	5	1	1
23850 Hotelreceptionist - nacht	65	16	1		9	18		11			5		5		
23851 Hotelreceptionist - dag	117	28	2		4	20	27	2	14	2	10		5	3	
23861 Animator toeristische centra	37	13			3			4			3			14	
23880 Medewerker toeristische sector	29	2	1	1	1	3	1	6	3	3	4		6	1	
34010 Vertegenwoordiger	1431	164	51	69	70	315	68	100	84	52	235	57	117	48	1
34050 Beursstandhouder	1														
34060 Accountmanager	159	28	3	9	3	47	4	14	4	27	9	1	10		
34080 Handelsagent	14	1	4	1	3			1			2		2		
35010 Verkoop	3320	685	113	73	237	289	170	216	242	283	274	296	315	127	
35050 Winkelverkoper - aanvuller - kassier	2708	218	79	123	55	1171	121	151	110	144	174	91	207	64	
35055 Kassier	287	29	19	11	33	42	27	24	19	19	16	25	18	5	
35060 Marktverkoper -standwerker	46		1	1	7	5	8	3	9		2	2	4	4	
35065 Verkoper huis aan huis - leurder	24	9	5		1			1					8		
35070 Televerkoper	249	53	8	8	13	30	4	13	1	2	105	1	8	3	
35090 Helper-verkoper	64	4	4	7	4	2	4	6	5	5	1	6	13	3	
36000 Enqueteur - marktonderzoeker	56	6		3		3					25		19		
36010 Merchandiser	50	10	1	4		11		1		4	1	9	9		
36020 Demonstrateur	29	1	6	6	4	3	1	2	9				1	2	
36040 Reclame- en publiciteitsmedewerker - promotie	40	6	1	1	3			9	9		16	1	2	1	
36060 Klantendienstmedewerker - verkoopassistent	349	54	21	14	11	131	4	20	7	26	7	28	17	9	
36080 Schatter	7	1	2		3			1							
37000 Filiaalhouder of handelszaakbeheerder	285	73	10	2	48	31	15	14	8	17	17	26	23	1	
37010 Filiaalassistent - eerste verkoper - rayon verantwoordelijke	238	57	5	7	1	114	2	6	3	4	12	12	12	3	
37099 Filiaalhouder (p)	1														
40100 Landbouwer	10		1					3	2	3	1				
40113 Groentekweker	14	4		1				3	2	2	1	1			
40115 Kweker fruitbomen, heesters, sierplanten, enz.	24		1	5	1			3		1	6	4		3	

AFGEHANDELDE VACATURES PER LKC (vaste circuits uit AMI)

(gekleurd = knelpuntberoep)

AMI beroepscode + omschrijving

	VLA	ANT	MEC	TUR	LEU	VIL	BRU	KOR	OOS	AAL	GEN	SNI	HAS	TON	CD
40120 Fruïtkweker	4			1											3
40121 Serrearbeider	66		22	1	1	1	1	2	5		30	3	3		1
40150 Bloemenkweker - snijbloemen en/of bloembollen	13		6	1			2	2	1		2	1			
40165 Tuinier	116	17	6	4	3	21	4	13	11	1	16	8	9	3	
40170 Tuinaanlegger - bosaanlegger	123	26	1	11	18	20		15	7	7	2	4	9	3	
40180 Tuin- en landbouwmachinebestuurder	12	1	1	1	1				1		1		1	5	
40190 Arbeider in de land- en tuinbouw	420	20	27	21	73	11	11	26	48	13	17	24	39	25	65
40191 Fruïtplukker hardfruit	31				19	2			10						
40192 Fruïtplukker zachtfruit	3				1							2			
40193 Fruïtsorteerder	44		2	1				1					8	32	
40194 Arbeider in de groentenoogst	106	3			5	2	13	33	10		1		34	5	
41120 Vee-en dierenhouder/fokker	15				1			2		1	10			1	
41136 Hondentrimmer	3							1		2					
41137 Dierenverzorgster - stalknecht	46	5	5	6	3	7	5		8	1	3	2	5	1	
41190 Arbeider veeteelt	8	1		1			1	4			1				
42105 Jachtwachter - boswachter	11		1		1		1	1		1		1			6
42190 Verdeler van ongedierte	1														1
43105 Schipper ter visserij	44						36		8						
43115 Stuurman zeevisserij	2						2								
43121 Matroos-roerganger - zeevisserij	289						279		10						
43122 Matroos - visserij	108						46		62						
43123 Motorist - visserij	56						46		10						
43145 Schipper ter kust (visserij - lijnvisserij)	5						5								
43150 Matroos-motorist - visserij	12						5		7						
43157 Lichtmatroos (alle sectoren - visserij)	10						6		4						
43158 Scheepsjongen voor de visserij	16						4		12						
43190 Arbeider in de visserij	5				5										
44100 Houthakker in het algemeen	3	1				2									
44116 Boomsnoeier	5								3		2				
44190 Arbeider in de bosbouw	7		2		3	2									
50260 Steengroevenarbeider	29						2	1						1	25
50300 Natuursteenbewerker	106	1	3	16	9	5	7	10	6	10	5	5	18	11	
50350 Beeldhouwer natuursteen	2	1					1								
50390 Helper natuursteenbewerker	4	1							1		1			1	

AFGEHANDELDE VACATURES PER LKC (vaste circuits uit AMI)

(gekleurd = knelpuntberoep)

AMI beroepscode + omschrijving

	VLA	ANT	MEC	TUR	LEU	VIL	BRU	KOR	OOS	AAL	GEN	SNI	HAS	TON	CD
51100 Grondboorder (petroleum en gasputten)	1					1									
51190 Helper grond- en putboringen	39		31				3	1		1			1		2
60115 Dekofficier (lange omvaart)	2	2													
60120 Scheepskapitein (kustvaart)	8	8													
60126 Officier werktuigkundige - elektriciteit-elektronica	2	2													
60140 Walkapitein (lange omvaart, kustvaart, binnenvaart)	4	3			1										
60160 Zetschipper - binnenschipper	1										1				
60170 Stuurman - scheepvaart	9	6	2				1								
61106 Volmatroos (lange omvaart/kustvaart)	2	1										1			
61107 Matroos - lange omvaart-kustvaart-sleepdienst)	13	13													
61161 Matroos (binnenscheepvaart)	28	22	1								3	2			
61190 Scheepsjongen	1	1													
62106 Pilot - luchtvaart	13	2			11										
62130 Luchtverkeersleider	51	1			50										1
64104 Treinbestuurder	13	9					3								
64105 Trambestuurder	113	113													
64120 Taxichauffeur	111	22			6	43	14		13	1	1		9	2	
64121 Bedrijfschauffeur (personenwagens en minibuses)	41	12	1	1	2	9	1		5	1	3	1	1	3	1
64122 Prive-chauffeur	22	6		1	1	6	3	1			2			2	
64125 Bestuurder van ziekenwagens	10	3					4		2			1			
64130 Autobusbestuurder (lijndienst-openbaar vervoer)	122	13	9	3	10	23	1	7	6	11	8	3	10	18	
64132 Autocarbestuurder	73	17		10	5	6	3	1	4	4	7	4	9	3	
64134 Bestuurder kleine bus (maximum 9 meter)	18	2	1		3	3	2	1		1	4	1	3		
64135 Autobusbestuurder (lijndienst-privervevoer)	143	7	10	7	30	13	2		17	5	1	12	12	27	
64136 Bestuurder van pleziervoertuigen	1	1													
64141 Vrachtwagenbestuurder (nijverheidswerven, bouwerven)	161	6	6	8	1	15	10	10	19	15	21	21	22	7	
64142 Bestelwagenbestuurder	227	27	10	9	6	33	15	11	25	7	45	24	13	2	
64143 Bestuurder lichte vrachtwagen - vaste wagen (max. 7,5 ton)	250	51	14	11	10	43	8	26	16	14	7	37	9	4	
64144 Bestuurder zware vrachtwagen - vaste wagen (+ 7,5 ton)	510	42	29	61	33	75	18	48	41	19	40	41	44	19	
64161 Bestuurder van trekker met oplegger	718	68	15	72	26	24	67	50	55	29	73	93	92	54	
64162 Bestuurder van zware vrachtwagen met aanhangwagen	192	4	16	18	10	14	7	21	27	20	10	13	23	9	
64170 Chauffeur koerierdienst	129	18	6	3	9	48	4	5	5		7	7	17		
64175 Chauffeur distributie	501	129	23	42	7	85	24	28	18	35	10	29	45	26	
68100 Bode - kamerbewaarder	22			1	2	19									

AFGEHANDELDE VACATURES PER LKC (vaste circuits uit AMI)

(gekleurd = knelpuntberoep)

AMI beroepscode + omschrijving

	VLA	ANT	MEC	TUR	LEU	VIL	BRU	KOR	OOS	AAL	GEN	SNI	HAS	TON	CD
68110 Postbode	127	17		4		103			1						2
68180 Loopjongen, -meisje - koerier	39	33		1			1		2		2				
70105 Vezelvoorbereider - grof	4						2				1	1			
70141 Vlashekelaar	4						4								
70145 Rolkaarder	2						1					1			
70190 Helper vezelvoorbereider	31						30				1				
70205 Ringspinner katoen	6						4				2				
70215 Ringspinner wol	3												3		
70219 Spinner van kunst- en synthetische vezels	57						6			28	23				
70225 Twijnder	36						6			30					
70230 Bobijnster van spoelen of bobijnen	15						7				6			2	
70290 Arbeider in de spinnerij	47			1			3	11	5			1		26	
70300 Tufter	22						3			11				8	
70305 Scheerder-bandscheerder	2						1					1			
70314 Aanknoper-aandraaier-boomoplegger	5						1							4	
70325 Wever op platgetouw	7						5					2			
70335 Wever op jacquardweefmachines	14						7	3			3	1			
70356 Tapijtwever dubbelstuk	2						2								
70360 Fluweelwever met ijzerscheuten	8						8								
70362 Bobijnopzetter fluweel- en tapijtgetouwen	4						3					1			
70380 Regelaar van weefgetouwen	3						2					1			
70382 Stopster-piquereerst	1						1								
70385 Regelaar jacquardweefmachines	1						1								
70389 Tapijtenafwerker	7						5					1		1	
70390 Arbeider in de weverij	42						19	13	9		1				
70450 Breier met de industriële handmachine	2										2				
70460 Breier op automatische vlakbreimachine	20								4			16			
70464 Breier op rondbreimachine	5							4							
70470 Linkster op halfautomaatmachine	11			1								11			
70471 Linkster op automatische machine	2								1		1				
70475 Maasster	1													1	
70480 Regelaar van breimachines (manueel)-	2													2	
70490 Arbeider breigoed	5							1			2			2	
70610 Textielverver	7						6							1	

AFGEHANDELDE VACATURES PER LKC (vaste circuits uit AMI)

(gekleurd = knelpuntberoep)

AMI beroepscode + omschrijving

	VLA	ANT	MEC	TUR	LEU	VIL	BRU	KOR	OOS	AAL	GEN	SNI	HAS	TON	CD
70615 Weefselverver	2									1		1			
70625 Weefseldroger	1										1				
70639 Sterker - opbomer	1							1							
70654 Appreteerder-volbad	8							8							
70656 Appreteerder-eenzijdig	5							5							
70672 Afweiger bereider (kleurstof-appretproducten)	3							1					2		
70675 Textielbedrukker	1						1								
70690 Helper in de textielproductie	117	1	1		1			50	5	4	8	24	23		
71010 Productieverantwoordelijke confectie	9	1						3				3			
71105 Kleermaker - kleermaakster maatwerk	6	2			1			1			2				2
71107 Retoucheuse kleding (pompwerker)	30	6	5	4	3	1		5	2	2	3	1			
71190 Helper kleermaker - retoucheur	13	1		1	1	1	1	2	1				3	3	
71405 Garneerder - stoffeerder	47	4	1	11	1			9	1		5		7	8	
71490 Helper garneerder - stoffeerder	12		3	2	2			2	2		2			1	
71505 Patroonmaker (zware en lichte confectie)	25	2	2	1	1			1	5	5	1	4	3	5	
71515 Snijder confectie	25	1	4	3	1			3	6	6	4	1	1		
71517 Snijder breigoed	15								2	2		13			
71538 Snijder van andere artikelen - confectie	25		3		1				6	6	1	13	1		
71590 Helper-patroontekenaars en snijders - confectie	4	1						2		1					
71622 Handschoenenstikster	4													4	
71641 Stikster - overlock	17				2	1	1	1	11	11	1		1		
71645 Stikster - confectiekleding	97	4		13	7	4	4	20	1	14	8	3	10	9	
71655 Stikster breigoed	14								1	1	3	10			
71656 Triplockster breigoed	12											12			
71660 Afnaaister breigoed	1											1			
71675 Modellenstikster confectie	8	5										2			
71680 Stikster - geen kleding -	115	2	12	21	1	1	8	27	7	15	8	5	7	1	
71685 Stikster woningdecoratie	19	1			2	2	2	1	3	3	1	2	6	1	
71686 Stikster met automatische machine	8	3					1	2				2			
71690 Hulp in de confectie - kleding	13			3				1	2	2	2	4	1		
71905 Dekzeilmaker	6							4						2	
71990 Vervaardiger van confectie-artikelen (geen kleding)	20							5	2	2			13		
72100 Schoenmaker	13	3					2	1				1		6	
72105 Orthopedisch schoenmaker	13	3	1	6			2				1				

AFGEHANDELDE VACATURES PER LKC (vaste circuits uit AMI)

(gekleurd = knelpuntberoep)

AMI beroepscode + omschrijving

	VLA	ANT	MEC	TUR	LEU	VIL	BRU	KOR	OOS	AAL	GEN	SNI	HAS	TON	CD
72110 Schoenhersteller	3	1			2										
72225 Schoenenstikker	3								3						
72290 Productiearbeider schoenijverheid	1								1						
72310 Productiearbeider - lederwaren	2			2											
73101 Operator - bediener smeltovens	22	1	6	3	6							4	2		
73190 Arbeider aan de metaalovens	2			1				1							
73201 Operator - bediener in de thermische behandeling van metalen	6	6													
73290 Arbeider in de thermische behandeling van metalen	2							1		1					
73390 Arbeider in de walsenrij	146										146				
73400 Smid in het algemeen	1					1									
73501 Arbeider in de metaalgietrij	40		5	11	5	1	6	2	1	1	1	2	5		
73590 Helper in de metaalgietrij	19			4	1		5			4		5			
73601 Arbeider in de draadtrekkerij	9	5			3			1							
73999 Arbeider metaalproductie (p)	1								1						
74140 Mecanicien van precisieinstrumenten	22	2	2	1		8	1	3			1		3	1	
74210 Opticien voor brilglazen	27	8	2		1	4		2		3		4	3		
74220 Tandtechnicus	44	9	2	6	6	1		3			3	8	5	1	
74230 Technicus orthopedie	8		1		2	1	1				2		1		
74290 Helper opticien	2							1		1					
74300 Uurwerkmaker (mechanische uurwerken)	1					1									
74506 Juwelier	3	1											1		
74510 Edelsmid (goud ,zilver, platina)	12	6	1					4						1	
74535 Edelsteenzetter	1	1													
74590 Helper edelsmid	2					2									
74610 Graveerder - uitgezonderd drukkerij	1	1													
74705 Diamantsorteerder (ruwe diamant)	5	5													
74706 Diamantsorteerder (geslepen diamant)	6	6													
74708 Diamantkeurder	15	15													
74709 Diamantkliever (-Klover)	2	2													
74710 Diamantzager	5	2	3												
74716 Diamanttekenaar (zaaggoederen)	2	2													
74717 Diamantversteller (zaaggoederen)	1	1													
74730 Diamantslijper - kruiswerker	10	9		1											
74735 Diamantslijper - briljanteerder	21	19						1		1					

AFGEHANDELDE VACATURES PER LKC (vaste circuits uit AMI)

(gekleurd = knelpuntberoep)

AMI beroepscode + omschrijving

VLA ANT MEC TUR LEU VIL BRU KOR OOS AAL GEN SNI HAS TON CD

74740	Diamantslijper - rondistslijper	3	1	2															
74743	Diamantslijper - industriediamant	1		1															
74760	Bewerker van gekleurde edelstenen	3			3														
74780	Diamantbewerker	3																	
74790	Helper - diamantbewerker	1		1															
75010	Bankwerker - metaal	109	31	8	4	14	1	4	22	1	4	3	2	15					
75020	Bankwerker-gereedschapmaker - metaal	8	1		1		1							5					
75030	Bankwerker-matrijzenmaker - metaal	22	1		1		1	1	8	2	1	3		5					
75090	Helper bankwerker - metaal	4	1						3										
75105	Insteller-bediener van metaalfreesmachine	38	2	1	1	1	2	1	3	4	2	3	5	11					2
75115	Insteller-bediener van koterbank-alleseur	2			2														
75137	Slijper voor machinegereedschap	19	3	1			1	1	3			1	1	3					5
75150	Insteller-bediener van metaaldraaibank-draaier	87	2	2	15	4	5	6	4	15	2	6	14	8					4
75170	Insteller- bediener automatische of cnc gestuurde metaalwerktuigmachines	145	15	5	8	6	3	9	18	15	11	10	5	16					24
75180	Insteller- bediener van metaalwerktuigmachine	138	34	6	11	5	1	4	25	22	1	5	4	20					
75182	Insteller-bediener verspaningsmachine door elektro-erosie (vonkerosie)	1												1					
75190	Bediener van metaalwerktuigmachines (productie)	116	15	16	26		8	2	6	4	8		9	20					2
75200	Monteerder in het atelier van machines en industriële installaties	187	22	7	4	12	43		36	14	9	14	12	9					5
75210	Instalateur - atsteller van machines en industriële installaties	41	4	17	4		4	2	1	1	4		2	2					
75290	Helper-monteerder van machines en industriële installaties	35	2	1	7	3	2	2	11	5		1		1					
75300	Onderhoudsmecaniciën en hersteller machines en industriële installaties	468	95	17	52	15	48	14	39	17	37	24	18	87					5
75306	Hydraulicus	8	2		3			1	1					1					
75307	Pneumatiker	2					1												
75312	Onderhoudsmecaniciën van landbouwmachines	41	3		1	2		7	6	3	5		4	2	8				
75316	Onderhoudsmecaniciën van textielmachines	17					2		8	2	3		1	1					
75318	Onderhoudsmecaniciën van grondwerk-en bouwmachines	44	6	1	7	3	1	2	1	1	2	6	5	6					3
75350	Mecaniciën-instalateur en hersteller van lpg-installaties motorvoertuigen	4				2						1							
75351	Automecaniciën-hersteller van voertuigen met benzinemotoren	347	68	16	16	25	28	11	13	30	32	24	30	39					15
75352	Automecaniciën-hersteller van voertuigen met dieselmotoren	87	15	13	9	1	19	2	3	6		3	4	7					5
75353	Mecaniciën-hersteller van motorrijwielen en bromfietsen	27	3	1	1	3		3	1	2			4	9					
75354	Mecaniciën-hersteller van fietsen	29	4	1	4			2	2	8		3	1	3					1
75356	Monteerder van voertuigonderdelen	73	4	22	6	3	9	2	2	7	1	3	6	4					4
75360	Mecaniciën-hersteller schepen	8	3							1		4							
75370	Onderhoudsmecaniciën van heftrucks, tractoren, ...	35	3		1	1	2	5	6			3	6	3	5				

AFGEHANDELDE VACATURES PER LKC (vaste circuits uit AMI)

(gekleurd = knelpuntberoep)

AMI beroepscode + omschrijving

VLA ANT MEC TUR LEU VIL BRU KOR OOS AAL GEN SNI HAS TON CD

75371 Onderhoudsmecaniciën van vrachtwagens, autobussen, ...	152	8	3	12	4	17	9	15	19	10	8	19	21	7
75390 Arbeider in de garage	99	16	4	6	7	12	10	4	6	6	8	13	5	2
75410 Industrieel plaatwerker	40	4	3	2	3	1	3	9	2		9	3	1	
75415 Plaatwerker voor carrosserie	175	12	22	10	16	9	4	8	8	11	16	20	19	20
75440 Insteller van plaatbewerkingsmachines	16	3	1	1			3	4				1	3	
75490 Helper plaatwerker	11	3			1		1	1				1	2	2
75505 Sanitair installateur - loodgieter	195	26	18	22	5	13	15	26	22	14	10	9	9	6
75510 Zinkwerker - metalen dakbedekking	39		1	2			3	13	5	5	3	2	5	
75525 Monteur centrale verwarming	281	17	15	18	20	24	21	23	14	29	18	21	47	14
75527 Brandtechniker	46	2	5	1	8	12	2	1	3		3	1	7	1
75530 Sanitair installateur gasverwarming - gasfitter	16	7			2	1		1			2	1	2	
75590 Helper sanitair installateur	53	7	1	4	1	6	4	6		3	4	4	10	3
75610 Autoeenlasser (lasser met chalumneau)	19	8		1							2		7	1
75620 Elektrisch lasser (vlamboog, electrode, baguette)	44	1	1	6		2	3	4		2	8	6	11	
75623 Lasser met inerte gassen	85	13	2	3	1	3	13	8	5	5	3	28	1	
75624 Half-automaatlasser	296	4	55	43	20	6	5	33	25	3	5	31	54	12
75651 Snijder met brander - vlamboog - plasma	1		1											
75660 Braseerder - soldeerder	4					1			2					1
75680 Lasser - metaal	233	53	24	20	6	16	6	18	10	8	18	13	30	11
75685 Insteller-bediener van volautomatische las-en snijmachines - cnc-lasser, ...	22				3		1	3		1	1	9	3	1
75690 Helper bij de lasser - metaal	16		3	3	2	1		3		2		2		
75750 Arbeider in metaalconstructie	352	14	10	20	8	14	10	27	21	15	46	26	136	5
75770 Ketelmaker (dik plaatstaal)	4	4												
75775 Buizenfitter	70	22	6	4	1		3	1		5	10	15		3
75776 Voorbereider buizenfitter (fabriceur)	21	9										12		
75790 Helper arbeider in de metaalconstructie	23	5	5	5	1					1	2	1		3
75815 Arbeider elektrolytische behandeling van metalen	14				6	1	1	1		1	1			4
75905 Monteur van metalen onderdelen	214	11	11	8	2	6	6	8	62	10	15	35	16	24
75906 Monteur van motorvoertuigen	451	153	27		1	2				183			83	2
75935 Slotenmaker	6	1					3		1	1				
75990 Helper metaalarbeider	85	18	5	6	2	9	3	14	3	4	3	7	9	2
76105 Residentieel elektrotechnisch installateur (bouwelektriciën)	372	40	15	50	21	52	11	42	15	23	22	21	43	17
76120 Autoelektricien	41	3	3		4	7	2	4	2	4	1	5	2	4
76125 Industrieel elektrotechnisch installateur (industrieel elektriciën)	233	27	15	28	7	17	14	10	3	13	31	22	30	16

AFGEHANDELDE VACATURES PER LKC (vaste circuits uit AMI)

(gekleurd = knelpuntberoep)

AMI beroepscode + omschrijving

	VLA	ANT	MEC	TUR	LEU	VIL	BRU	KOR	OOS	AAL	GEN	SNI	HAS	TON	CD
76135 Onderhoudselektricien	140	14	11	19	5	26	1	14	8	3	20	9	7	3	
76140 Monteerder-kableerder - schakelkasten	70	21	5			2	3	5	2		20	3	4	5	
76145 Monteerder van elektromechanische apparaten	79	19	3	2	6	5	2	14	2	1	2	6	17		
76150 Wikkelaar	5		1								3		1		
76190 Hulpelktricien	136	35	5	10	3	9	5	26	5	2	11	7	11	7	
76400 Onderhoudstechnicus van telecommunicatienetten	5	2				1		1		1					
76405 Installateur-plaatser van gestructureerde databekabeling in gebouwen	15	7		1								3	4		
76410 Installateur-plaatser van kabeltelevisienetten	3	1										2			
76411 Lasser van glasvezels voor dataverbindingen	4				2							2			
76420 Installateur van telecommunicatie centrales	1					1									
76425 Installateur van bedrijfscommunicatiesystemen	4		1						1			1		1	
76430 Installateur van draadloze en mobiele communicatiesystemen	2	1													
77100 Schrijnwerker - timmerman: buitenschrijnwerk	298	15	5	52	14	21	11	43	23	24	31	30	24	5	
77104 Standen- en decorbouwer	21	4		1	1	2			2	2	1	1	7		
77105 Schrijnwerker - timmerman: interieurbouw	303	27	14	21	13	16	8	31	15	32	12	19	83	12	
77110 Schrijnwerker - timmerman: daktimmer	71	2	3		6	2	5	3	5	22	4	4	6	9	
77155 Trappenmaker	15	2	2		1	1		1	1	5			1	1	
77160 Parketvloerlegger	42	1	3	1	6	1	3			10	4	5	8		
77178 Schrijnwerker - aluminium	155	9	9	17	8	6	5	18	2	9	7	1	57	7	
77180 Schrijnwerker - kunststoffen	59	3	1	1	2	1	4		3	1	7	1	33	2	
77190 Helper schrijnwerker - timmerman	106	17	2	10	3	6	2	14	11	5	4	8	19	5	
77205 Meubelmaker	120	7	3	12	20	7	5	11	10	15	19	5	5	1	
77213 Meubelmaker - interieur	81	6	1	6	2	1		17	7	14	6	5	10	6	
77220 Zitmeubelmaker	11							3	5		2		1		
77250 Meubelmaker - restaurateur	12	2	2				2	1		1			3	1	
77290 Helper meubelmaker	51	5	3	8	1	3		5	5	5	5	6	6	10	
77901 Stammenzager - houtzagerij	3				1							1	1		
77902 Zager-kantzager - houtzagerij	1		1												
77903 Fijnzager - houtzagerij	6		3					2	1						
77904 Fineerschiller - houtzagerij	1		1				1				1				
77905 Houtklasseerder	4	1													
77930 Lijstenmaker - hout	6										6				
77935 Insteller bediener van houtbewerkingsmachines	84	9	4	2		3		31	11	10	2	3	9		
77970 Beeldhouwer - houtkapper	3													3	

AFGEHANDELDE VACATURES PER LKC (vaste circuits uit AMI)

(gekleurd = knelpuntberoep)

AMI beroepscode + omschrijving

	VLA	ANT	MEC	TUR	LEU	VIL	BRU	KOR	OOS	AAL	GEN	SNI	HAS	TON	CD
77990 Helper houtbewerker	57	12	2	15	1	1	1	10	4	1	3		5	2	
78100 Schilder - decorateur	314	40	17	22	16	7	26	47	10	20	37	28	25	19	
78106 Schilder - decorateur / wandbekleding	125	8	3	5	8	11	5	9	9	14	10	11	20	12	
78107 Plaatser vloerbedekking	19	2				3	1	6		5		1		1	
78165 Industrieel schilder	86	30	4	3	2	3	4	4	6	1	15	3	5	10	
78190 Helper schilder - decorateur	24	3	1	2	1	1	4	1	3	2	3	1	2		
78220 Schilder van decoratieve elementen	1					1									
78261 Carrosserieschilder	129	45	14	5	5	10	5	4	4	12	1	9	14	5	
78262 Puimer-plamuurder	8		4				4								
78263 Pistooolschilder hout (meubelen)	60	3	3	10	1	5		8		6	4		15	5	
78265 Operator poedercoating	18	1				1	2	2				1	10	1	
78270 Aanplakker van publiciteit	3	1										2			
78290 Helper schilder (behalve bouw en onderhoud)	31	3	3	3			10	6				1		5	
79100 Metselaar	991	48	33	126	63	46	55	104	83	88	58	69	134	84	
79106 Metselaar - halve gast	99	14	1	11	9	22	1	10	3	12	6	5	5		
79130 Plaatser natuursteen	5		1						1	1	2				
79155 Dekvloerlegger - chappist	52	1	1	8	3		1	1	9	9	2	3	8	6	
79160 Vloerder - tegelzetter	213	18	5	16	6	7	3	24	17	38	14	16	32	17	
79170 Cementvoeger	85	2	2	12	7		15	11	6	2	2	9	3	18	
79176 Prefabmonteerder	24			2			2	7	13						
79190 Handlanger ruwbouw	147	3	6	13	8	15	5	11	11	19	13	7	28	8	
79200 Stukadoor - natte bepleistering	228	20	14	16	19	2	5	19	18	20	31	13	30	21	
79220 Plaatser van gipskartonplaten - droge bepleistering	76	10	1	2	4	1	3	3	2	2	1	4	38	5	
79230 Cementeerder	3	1					1							1	
79240 Stukadoor - buitenbepleistering	55	4	3	12	3	6	3	4	4	4	2	5	6	3	
79250 Stukadoor - plaatser van gipsblokken	5				2		3								
79290 Helper stukadoor	21	2	1	9	1		2	1	1				2	2	
79450 Industrieel isolateur	69	13		1	3	15	2	2	3	1	8	12	14	1	
79490 Helper industrieel isolateur	25	3				3	3	1	3	1	15				
79500 Glasplaatser - glaswerker	35		1	5	5	2	2	6	1	2	3	2	4	2	
79550 Kunstglasramenmaker - loodzetter	5	3					1			1					
79590 Helper glasplaatser - glaswerker	13	3				1	1	1	1		3	3	1	4	
79600 Dakdekker schuine daken (inclusief lood- en zinkwerk)	298	27	13	8	41	10	17	23	19	47	19	21	36	17	
79611 Dakdekker metalen dakbedekking	18	2		3					3		2	3	5		

AFGEHANDELDE VACATURES PER LKC (vaste circuits uit AMI)

(gekleurd = knelpuntberoep)

AMI beroepscode + omschrijving

AMI beroepscode + omschrijving	VLA	ANT	MEC	TUR	LEU	VIL	BRU	KOR	OOS	AAL	GEN	SNI	HAS	TON	CD
79630 Dakdekker platte daken - dakdichter	109	7	4	10	3	6	11	10		3	3	8	41	3	
79640 Dakdekker rieten daken	7	7													
79690 Helper dakdekker	92	12	7	2	4	8	5	13	3	12	5	10	2	9	
79905 Onderhoudsarbeider van gebouwen	251	40	11	23	23	28	6	22	15	11	17	4	44	7	
79906 Klusjesman gebouwen	286	38	7	19	16	26	15	19	37	12	18	7	39	15	18
79920 Wegenwerker - kasseier	58	11		6	5			6	4	1		14	5	6	
79925 Sloper	8	1	2	5											
79940 Betonhersteller	25	5	6		1						4		8	1	
79950 Gevelreiniger	43	3	6	7	4	2	1	2	2	3	1	9	3		
79955 Grondwerker	137	2		18	15	4	6	5	12	2	4	23	21	3	22
79970 Stellingbouwer	62	37	2	2	2			2			2	17			
79980 Bekister	314	35	8	32	7	12	12	33	19	20	10	31	45	50	
79981 Ijzervlechter	77	13	4	10	1	3	4	1	1	4		4	21	11	
79982 Spoorlegger	10	3				1		5		1					
79985 Wegenwerker	123	20	2	18	6	11	6	12	1	6	5	14	11	11	
79986 Wegenwerker - klinkers	56	14		4	5	2		4	1		1	5	8	12	
79989 Bouwvakarbeider - diverse specialiteiten	191	34	11	25	4	5	9	17	21	10	31	5	13	6	
79990 Handlanger bouw	190	42	5	24	2	16	8	15	22	2	8	7	34	5	
79992 Handlanger wegenbouw	73	8		9		1	3	2			4	3	8	4	31
80205 Grafisch ontwerper	75	15	1	2	7	15	1	9		3	9	4	4	5	
80225 Grafisch zetter-opmaker - traditioneel	2				1			1							
80235 Grafisch retoucheur	3	3													
80250 Bediener traditioneel scan-beeldverwerkingssysteem	3	1							1		1				
80251 Bediener van een DTP-scanner	4							2						2	
80255 Polyvalent drukvoorbereider	13	2	1		1			1				3	5		
80261 Meerkleurenmonteur voor drukwerk	2			2											
80266 Kopiist - zeefdruk	1	1													
80268 Kopiist - flexo	2	2													
80270 DTP-operator	69	24	1	4	3	3	8	4	1	2	11	5	3		
80275 Elektronisch grootmonteur voor drukwerk	1					1									
80290 Helper in de pre-press	16	1	2	1		4		1		2	2	1	2		
80704 Typo-drukker	8	1	1	1	2	1	1	1						1	
80705 Bediener digitale drukpers	4		1					2							
80711 Drukker eenkleur offset-vellenpers	11	5		1		2	1	1						1	

AFGEHANDELDE VACATURES PER LKC (vaste circuits uit AMI)

(gekleurd = knelpuntberoep)

AMI beroepscode + omschrijving

	VLA	ANT	MEC	TUR	LEU	VIL	BRU	KOR	OOS	AAL	GEN	SNI	HAS	TON	CD
80712 Drukker tweekleuren offset-vellenpers	37	13		2	3	2	6	4	4	1	2	2	2		
80714 Drukker vier-, meerkleurenoffset vellenpers	50	4	5	5	1	1	6	2	8	2	4	3	8	1	
80718 Helper drukker van offset-vellenpers	5	1	1		1							2			
80721 Drukker offsetdrukker aan de rotatiepers (een of meer kleurenoffset)	26	2	2		2				9			2	4	5	
80728 Helper drukker van offset-rotatiepers	3	2								3			1		
80731 Drukker-geleider van de rotatiediepdrukpers	3														
80738 Helper drukker van de rotatie-diepdrukpers	2							2							
80741 Zeefdrukker manueel	8	2	1	1	3							2			
80742 Zeefdrukker halfautomaat of automaat (een-of meerkleurig)	27	4	4	4	5	1	1	3	1		3		6		
80751 Drukker-geleider van flexo-rotatiepers	20							1	6		7		6		
80758 Helper drukker van flexo-rotatiepers	2							2							
80790 Helper in de drukkerij	41	7	3		2	2	2	2	2	3	3	12	2	5	
80800 Handboekbinder	4				1						2	1			
80821 Bediener-steller van boekbindmachines	8	2		3	2						1				
80823 Bediener-steller papiervouwmachine	3	1	1	1		1									
80828 Bediener-steller van papierverzamelhechter	2	1			1										
80832 Bediener van een papiersnijmachine	8		1	2	2				3						
80871 Bediener-steller van verzamelmachines voor meenvoudige kettingsformulieren	5		2	2	3										
80890 Arbeider atwerker drukkerij	65	4	5	6	1	6	8	4	2	11	9	6	2	1	
81100 Vlakglas productiearbeider	13			1				2					10		
81110 Optieglasbewerker in het algemeen	4	3											1		
81130 Glasblazer	2							2							
81400 Steen- en pottenbakkers in het algemeen	2						1						1		2
81440 Steenvormer	2														
81490 Helper steen- of pottenbakker	1											1			
81510 Glas- en ceramiekarbeiders	7		1	1	3			1					2		
81590 Helper bediener van glas- of ceramiekoven	4									4					
81700 Betonproductiearbeider	88	18	15	6			7	8	17			6	8	3	
81790 Cementagglomerataarbeider	3	2											1		
82160 Productiearbeider olieslagerij	2		2	2											
82190 Helper maalderij	3		2	2								1			
82205 Broodbakker	123	14	3	9	8	9	5	6	16	14	8	13	12	6	
82215 Productiearbeider bakkerij	59	4	7	3		10	6	1	5	7	4	1	10	1	

AFGEHANDELDE VACATURES PER LKC (vaste circuits uit AMI)

(gekleurd = knelpuntberoep)

AMI beroepscode + omschrijving

	VLA	ANT	MEC	TUR	LEU	VIL	BRU	KOR	OOS	AAL	GEN	SNI	HAS	TON	CD
82220 Banketbakker - pasteibakker - patissier	122	13	4	2	9	13	7	10	14	8	10	13	7	12	
82225 Snoepgoedbewerker	4			4											
82230 Pralinemaker - chocoladebewerker	39	5	3	5	11		2	4		3	2	3		1	
82236 Productiearbeider in koekjesfabriek	67	1				2	3		61						
82290 Helper bakker of snoepgoed	72	4	4	8	5	3	7	9	7	3	6	4	11	1	
82420 Mouterjaarbeider	1	1													
82435 Productiearbeider dranken	27	3	6			11		1		5				1	
82445 Productiearbeider van de gisfabrikage	1									1					
82505 Bewerker van levensmiddelen	15		5						7	1			2		
82590 Helper bewaarder van levensmiddelen	1														
82600 Beenhouwer - spekslager	258	18	5	6	8	117	16	17	24	15	10	7	10	5	
82610 Slachterjaarbeider	108	9	6	31		4	10	11	4	9		14	9	1	
82611 Slachter	4	1		1				1				1			
82618 Uitsnijder in slachterijen	20			10	1			4	4					1	
82619 Uijtener	62	14				19		2	7	5	8	5	2		
82641 Poelier	7	6		1											
82655 Vleesbewerker	124	3		39	2	2		20	14	9	3	4	28		
82671 Visfileerder	32	1	2				9	5	10	1	3		1		
82675 Visbewerker	16	1					6	1	3		5				
82690 Helper vlees- of visverwerking	44	10		13	1	1	10	1	6		2		1		
82705 Arbeider zuivelindustrie	35		10	3				3	18	1					
82790 Helper zuivelindustrie	2	1		1											
82910 Koffieindustriearbeider	1											1			
82930 Cacaoindustriearbeider	2			2											
82940 Deegwarenbereider	1														
82990 Behandelaar van voedingswaren	173	14	7	40	19	5	6	30	10	3	9	2	28		
83970 Chemievakman - controlekamer	4			1					2		1				
83975 Chemievakman - productie	87	49	3	16				1	2	2		8	4	2	
83990 Helper chemievakman	33	11	6	1	1							3	11		
84135 Bereider tabaksbladeren, snuif- en pruimtabak	1								1						
84190 Helper tabaksbewerker	3		1						1	1	1				
85210 Rubberpersbediener	2												1	1	
85234 Vulcaniseerder	1							1							
85290 Helper rubberbewerker	5										4	1			

AFGEHANDELDE VACATURES PER LKC (vaste circuits uit AMI)

(gekleurd = knelpuntberoep)

AMI beroepscode + omschrijving

	VLA	ANT	MEC	TUR	LEU	VIL	BRU	KOR	OOS	AAL	GEN	SNI	HAS	TON	CD
85320 Plastiekvormmachinbediener - injectie	10					3		3		2					5
85325 Plastiekextrusiemachinbediener	29		15			3		6	1	1	3				
85350 Polyesterbewerker	27	11	7	1	1			2		1	2				2
85390 Helper kunststofarbeider	27	1	2	5	3			10				2			4
85410 Pels- en lederbewerker	7											3			4
85490 Helper leder- en pelsbewerker	1											1			
85540 Fotoontwikkelaar en -atwerker	3						1	1							1
85541 Automatische afdruckmachinbediener	10							1		5					4
85560 Filmmonteur	5	1				3	1								
85590 Helper fotolaborant	8	3				1			4						
85615 Productiearbeider in de filmindustrie	22							22							
85710 Arbeider in de papierindustrie	29							17			8				4
85720 Arbeider van een golfkartonmachine	9		3	4	2										
85726 Langsnijder (kartonsnijmachine)	2			2											
85746 Bediener van vouw-, plak-, en hechtmachine - papier/karton	2	1							1						
85750 Bediener van papier- of kartonbewerkingsmachine	22		2	9	2				3						6
85790 Helper in de papier- of kartonproductie	8	2	6												
85810 Muziekinstrumentenhersteller	1										1				
85912 Kurkbewerker	2				1										
85916 Borstelmaker	1							1							
85930 Kaarsenmaker	5						4								
85978 Bloemenschikker	30	7	2	2	1		1	4	1	2	1	4	2		3
85990 Helper ambachtsman	30	9	1		6			7				1	5		1
86130 Insteller bediener van een inpakmachine	121	4	2	45	10		4	3		28	8	3	14		
86150 Inpakker met de hand	410	47	22	39	53	49	7	22	31	25	11	25	73		6
87170 Stoomketelstoker	3					2									1
87205 Loopbrugbediener - portaalkraanbediener	6	2	1				1	1			1				
87210 Torenkraanbestuurder	63	1	2	3			1	4	4	7	3	8	29		1
87230 Bestuurder mobiele kraan	103	16	1	4	2	5	3	6	8	2	10	12	28		6
87300 Monteur van hijswerktuigen	2	1	1												
87320 Rigger	11	3				8									
87410 Bouwplaatsmachinist - grondverzet	194	14	4	14	5	10	7	14	5	5	9	11	87		9
87425 Boorinstallatiebediener	21		1	8	2						3		7		
87440 Kabelkraanbediener	13	4		4				1	2			1			1

AFGEHANDELDE VACATURES PER LKC (vaste circuits uit AMI)

(gekleurd = knelpuntberoep)

AMI beroepscode + omschrijving

	VLA	ANT	MEC	TUR	LEU	VIL	BRU	KOR	OOS	AAL	GEN	SNI	HAS	TON	CD
87450 Heimaghienist	2	1								1					
87460 Betonnerings- en asfalteringsmacinebedieners - wegebouw	13		1		1			1		7		2	1		
87515 Bediener van heftruck voor containers	6	4										2			
87530 Bediener van zelfbewegende lepeltruck (motorlaadschop)	9				1			1				1	5	1	
87590 Helper bediener transportwerktuigen	1			1											
88100 Gespecialiseerd havenarbeider	6	6													
88190 Ongeschoold havenarbeider	4	4													
88205 Magazijnarbeider onderdelen en wisselstukken - opslag- en stapelaars	1259	138	71	56	60	355	25	96	24	65	89	112	87	81	
88207 Orderpicker - distributiesector	410	19	24	7	3	299		1		14	33	9		1	
88212 Bediener van heftruck	229	63	8	23	6	17	11	33	7	11	8	15	17	10	
88215 Begeleider (convoyeur)	27	2		1	9	9		4				2			
88226 Lader, losser	66	10	2	9	1	28		1	8		4	1	2		
88280 Etiketteerder, aanvuller (warenhuis)	87	12	8		6	15	7	10	11	6	5		3	4	
88285 Verhuizer	67	8			4	21		1	6	2	3		20	2	
88290 Helper magazijnarbeider	197	33	10	20	7	20	7	28	7	5	8	12	21	19	
89900 Productiearbeider	912	26	25	108	6	74	26	25	47	34	113	172	184	72	
89910 Handlanger (zwaar werk)	289	53	6	27	2	20	22	7	14	7	3	62	58	8	
89920 Handlanger (halfzwaar werk)	882	151	22	24	64	132	56	93	39	68	31	152	44	3	3
89930 Handlanger (licht werk)	208	60	9	2	2	30	3	27	14	19	9	9	22	1	1
90100 Brandweerman (pompiers)	15	6	1		1					1		6			
90200 Politieagent	2					2									
90220 Cipier (gevangenisbewaker)	3			2	1										
90290 Helper ordehandhaver	27	5	3		1	1	1		4	4	7	1	1		
90900 Bewaker - bedrijfsportier	364	49	7	4	19	203	21	5	6	3	22	1	17	2	5
90920 Winkeldetective	12				12										
91200 Keukenchef-gerant	28	6			3			2	4	3	2		7	1	
91205 Keukenverantwoordelijke - chef-kok	204	18	4	10	14	15	16	11	26	16	20	9	25	20	
91220 Kok traiteursdienst - onderchef keuken - sous-chef	443	47	13	11	10	110	32	9	56	26	87	22	7	13	
91229 Kok (vreemde gerechten)	68	23	3	3	8	3	1	5		5	8	2	2	5	
91237 Kok grootkeuken	113	16	8	14	3	8	10	5	7	6	19	7	10		
91241 Chef de partie - hulpkok	481	77	10	17	27	32	73	15	81	43	25	18	46	17	
91244 Friturbakker	53	5	1	1	1	11	11	5	13	1			12	4	
91280 Keukenmedewerker fastfood - sneldienstrestauratie	181	9	5	12	22	44	14	14	1	8	17	13	11	11	
91281 Pizza-bakker	14	2	3		1			3					3	2	

AFGEHANDELDE VACATURES PER LKC (vaste circuits uit AMI)

(gekleurd = knelpuntberoep)

AMI beroepscode + omschrijving

	VLA	ANT	MEC	TUR	LEU	VIL	BRU	KOR	OOS	AAL	GEN	SNI	HAS	TON	CD
91285 Afwasser	215	21	1	9	13	12	51	17	38	18	9	10	7	9	
91286 Keukenhulp - collectiviteiten	93	10	14	3	6	11	3	5	4	8	7	9	11	2	
91290 Keukenhulp	851	79	41	48	54	65	80	50	150	69	61	49	59	46	
91805 Kamerpersoneel	277	30	7		1	16	102	2	76		24	2	7	10	
91806 Gouvernante	12	3					3		3				2	1	
91905 Dagportier	6	4		1						1					
91906 Nachtportier	27						19		6		1				1
91909 Hoteldienaar	4					1	1	1							
91990 Hallpersoneel	9		1				4		2						2
92100 Restaurantkeizer	539	30	9	7	17	30	121	28	146	25	48	11	37	30	
92110 Drankkeizer brasserie, taverne, bistro, cafe, tea-room	768	79	19	31	21	113	73	31	155	35	44	26	101	40	
92123 Zaalmeisje - zaaljongen	148	19	7	13	20	7	17	5	5	7	17	9	6	16	
92131 Buffetmedewerker	109	7	4	13	10	8	19	4	10	1	14	12	3	4	
92136 Steward - horeca	44			8		29			6	1					
92140 Hotelmeester - maitre d'hotel	29	5	1	1	3	4	5		2	1	2	3	2		
92150 Rangkeizer	15	8	2	2	2	1						1	1		
92152 Hulpkeizer	84	14	5	3	3	7	11	7	24	3	1	3	4	2	
92175 Barman	163	13	1	5	7	8	39	13	44	6	4	6	8	9	
92180 Zaalmedewerker fast-food, sneldienstrestaurantie	97	12	3	1	4	12	12	12	7	4	6	4	11	9	
92185 Zaalhulp - collectiviteiten	46	1	3	3				1	3	3	2		4		26
92190 Helper zaal	57	5	2	2	5	3	7	14	11	1	5	2			
93105 Syndicus	2	1							1						
93110 Concierge - huisbewaarder	38	5	5	1	2	4		5	4		1	3			8
93115 Koster	2								1		1				
93200 Klassieke (professionele) schoonmaker	762	116	42	53	42	112	102	35	30	41	75	24	59	31	
93205 Particuliere Schoonmaker	3118	541	108	172	254	356	152	297	213	146	320	193	294	71	1
93210 Glasramenwasser	105	9	1	5	1	1		23	5	10	25	8	12	5	
93215 Schoorsteenveger	2									2					
93225 Autowasser	90	22	2	6	5	8	7	6	3	4	8	10	7	2	
93230 Vuilnisophaler	20	5	2			3		1	8		1				
93240 Afvalsorteerder	34	4	6	5				2	3		1	2	11		
93250 Industrieel schoonmaker	308	13	5	82	29	83		10	10	23	33	2	16	2	
93299 Schoonmaker (p)	1										1				
93310 Huisknecht - huismeid (niet inwonend)	110	12	9	2	11	3	7	20	8	12	13	11	2		

AFGEHANDELDE VACATURES PER LKC (vaste circuits uit AMI)

(gekleurd = knelpuntberoep)

AMI beroepscode + omschrijving

	VLA	ANT	MEC	TUR	LEU	VIL	BRU	KOR	OOS	AAL	GEN	SNI	HAS	TON	CD
93320 Huisknecht - huismeid (inwonend)	12	6			1	1					2				2
94105 Schoonheidsspecialist(e)	140	32	6	4	8	15	18	8	10	7	1	10	10	10	11
94110 Grimeur (theater en studio)	3								3						
94115 Kapper voor dames	93	15	5	4	7	4	7	2	8	6	6	3	3	21	5
94120 Kapper voor heren	8	5					2				1				
94125 Kapper voor dames en heren	372	86	28	8	34	24	16	9	16	38	31	35	33	33	14
94135 Pruikenmaker-posticheur	1	1													
94140 Manicure	3	1	1		1										
94190 Helper kapper of schoonheidsspecialist	18		5		1	1	3	6	1	2					
95105 Wasmachinebediener	54	20		14	1	1	2	4	4	6		2			
95110 Droogkuismachinebediener	1	1													
95120 Ontvlekker met de hand	2											2			
95130 Perser , strijkster met de machine	52	9	1	4	3	4	9		1	10	9	1	1	1	1
95135 Strijkster met de hand	62	6	2	5	1	3		3	3	11	16	6	5	1	1
95136 Verstelster wasserij	1		1												
95165 Plooister wasserij	8		1		1			2	1	1	1		2		
95180 Reiniger van tapijten, bekledingen, enz...	3									3					
95190 Helper wasserijarbeider	180	16	46	1	11	38	9	17	3	3	3	8	25	3	3
96105 Sportbeoefenaar	5	3			1					1					
96110 Sporttrainer	9		1	2					6						
96120 Monitor lichamelijke opvoeding en sportactiviteit	39	16		1	4	2	3	1	2	1	1	4	3	1	1
96140 Redder (strand en zwembad)	79	27	4	3	3	9	1	9	5	2	1	3	11	1	1
96190 Helper voor sportbeoefening	39	1		8	1	6		4	9	2	3	1	2	2	2
97100 Fotograaf (polyvalent)	13	1	1	1	3	3		1		2	1	1			1
97120 Cameraman (film - video - tv)	2									1					
97150 Bioscoopoperateur	4				1				1	2					
97175 Industrieel fotograaf	3		2	1											
97190 Helper fotograaf	3				3										
98110 Begrafnisondernemer - begeleider - helper	16		1	2	2	1		2	1	1	2	2	4	1	1
99910 Mannequin	2										2				
99912 Model voor academie	1						1								
99925 Croupier	8				6				1		1				
99990 Helper in de diensten- of vermaaksector	66	4	20	1	5	3	3	27	27	2	2	2	2	2	2
TOTAAL VASTE CIRCUITS	78.310	12.530	3.454	4.643	4.430	12.289	4.006	5.376	4.969	4.405	6.550	4.789	7.502	3.021	346

7.4. BIJLAGE 4 - Vergelijking karakteristieken knelpuntberoepen met overige beroepen – 2002

Afgehandelde vacatures 2002 volgens studieniveau (vaste circuits)

STUDIENIVEAU	knelpuntberoep		geen knelpuntberoep		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%
geen diploma vereist	12.246	38,9%	19.222	61,1%	31.468	100,0%
2de gr sec alg vormend	429	22,6%	1.471	77,4%	1.900	100,0%
2de gr sec techn + kunst	2.039	51,8%	1.900	48,2%	3.939	100,0%
2de gr sec beroeps	1.910	56,5%	1.471	43,5%	3.381	100,0%
3de gr sec alg vormend	872	24,7%	2.665	75,3%	3.537	100,0%
3de gr sec techn + kunst	3.605	41,9%	5.002	58,1%	8.607	100,0%
3de gr sec beroeps+aanv	5.061	65,8%	2.636	34,2%	7.697	100,0%
hoger onderwijs 1 cyclus	5.747	41,3%	8.170	58,7%	13.917	100,0%
hoger onderwijs 2 cycli	1.146	65,1%	614	34,9%	1.760	100,0%
universitair onderwijs	573	27,2%	1.531	72,8%	2.104	100,0%
TOTAAL	33.628	42,9%	44.682	57,1%	78.310	100,0%

Afgehandelde vacatures 2002 volgens studiespecialisatie (vaste circuits)

STUDIESPECIALISATIE	knelpuntberoep		geen knelpuntberoep		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%
administratie	1.875	38,0%	3.062	62,0%	4.937	100,0%
bouw	1.089	76,0%	344	24,0%	1.433	100,0%
chemie	402	52,0%	371	48,0%	773	100,0%
drukken	66	24,5%	203	75,5%	269	100,0%
elektriciteit	1.795	80,4%	438	19,6%	2.233	100,0%
elektronica	446	87,6%	63	12,4%	509	100,0%
opvoed,onderw.,psychol.,pedag	18	1,3%	1.382	98,7%	1.400	100,0%
hout	604	60,9%	388	39,1%	992	100,0%
inrichting van woningen	12	5,4%	211	94,6%	223	100,0%
juwelen, optiek, uurwerkmak.	22	71,0%	9	29,0%	31	100,0%
kleding	37	15,1%	208	84,9%	245	100,0%
landbouw	118	42,9%	157	57,1%	275	100,0%
mechanica	3.619	85,7%	605	14,3%	4.224	100,0%
niet bepaald	19.585	36,1%	34.694	63,9%	54.279	100,0%
persoonszorg,medisch,paramed.	1.963	61,5%	1.231	38,5%	3.194	100,0%
kunst	22	12,4%	156	87,6%	178	100,0%
reklame	0	0,0%	2	100,0%	2	100,0%
schoonheidszorgen	415	76,3%	129	23,7%	544	100,0%
textiel	18	50,0%	18	50,0%	36	100,0%
voeding	1.465	80,8%	349	19,2%	1.814	100,0%
wetenschappen	11	7,6%	134	92,4%	145	100,0%
tolk	5	6,7%	70	93,3%	75	100,0%
vertaler	2	11,1%	16	88,9%	18	100,0%
andere richtingen	39	8,1%	442	91,9%	481	100,0%
TOTAAL	33.628	42,9%	44.682	57,1%	78.310	100,0%

Afgehandelde vacatures 2002 volgens talenkennis (vaste circuits)

GEVRAAGDE TALENKENNIS	knelpuntberoep		geen knelpuntberoep		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%
1-talig	23.927	42,5%	32.367	57,5%	56.294	100,0%
2-talig	5.718	44,6%	7.110	55,4%	12.828	100,0%
3-talig	3.072	43,8%	3.942	56,2%	7.014	100,0%
4- en 5-talig	911	41,9%	1.263	58,1%	2.174	100,0%
TOTAAL	33.628	42,9%	44.682	57,1%	78.310	100,0%

Afgehandelde vacatures 2002 volgens ervaring (vaste circuits)

ERVARING	knelpuntberoep		geen knelpuntberoep		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%
geen ervaring	16.178	34,2%	31.130	65,8%	47.308	100,0%
enige ervaring	12.206	53,8%	10.465	46,2%	22.671	100,0%
met ervaring	5.244	62,9%	3.087	37,1%	8.331	100,0%
TOTAAL	33.628	42,9%	44.682	57,1%	78.310	100,0%

Afgehandelde vacatures 2002 volgens rijbewijs (vaste circuits)

RIJBEWIJS	knelpuntberoep		geen knelpuntberoep		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%
-	22.031	37,9%	36.072	62,1%	58.103	100,0%
A	19	26,0%	54	74,0%	73	100,0%
B	9.074	52,9%	8.075	47,1%	17.149	100,0%
C	2.316	87,6%	327	12,4%	2.643	100,0%
D	180	54,5%	150	45,5%	330	100,0%
E	8	66,7%	4	33,3%	12	100,0%
TOTAAL	33.628	42,9%	44.682	57,1%	78.310	100,0%

Afgehandelde vacatures 2002 volgens provincie (vaste circuits)

PROVINCIE VESTIGING BEDRIJF	knelpuntberoep		geen knelpuntberoep		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Antwerpen	8.599	42,1%	11.815	57,9%	20.414	100,0%
Vlaams-Brabant	5.102	42,7%	6.856	57,3%	11.958	100,0%
West-Vlaanderen	6.199	44,1%	7.852	55,9%	14.051	100,0%
Oost-Vlaanderen	6.509	43,0%	8.619	57,0%	15.128	100,0%
Limburg	4.763	46,7%	5.447	53,3%	10.210	100,0%
Buiten Vlaanderen	2.456	37,5%	4.093	62,5%	6.549	100,0%
TOTAAL	33.628	42,9%	44.682	57,1%	78.310	100,0%

Afgehandelde vacatures 2002 volgens nijverheidstak (nace-code) – (vaste circuits)

NIJVERHEIDSTAK	knelpuntberoep		geen knelpuntberoep		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Land- en tuinbouw	296	31,0%	660	69,0%	956	100,0%
Metaal	1.697	67,6%	812	32,4%	2.509	100,0%
Voeding	1.361	52,0%	1.255	48,0%	2.616	100,0%
Textiel	180	18,7%	784	81,3%	964	100,0%
Kleding	59	18,4%	261	81,6%	320	100,0%
Chemie	390	46,5%	448	53,5%	838	100,0%
Drukkerijen	247	30,4%	565	69,6%	812	100,0%
Hout	212	49,5%	216	50,5%	428	100,0%
Papier en karton	92	33,8%	180	66,2%	272	100,0%
Productie transportmiddelen	507	39,3%	784	60,7%	1.291	100,0%
Overige industrie	2.071	51,6%	1.941	48,4%	4.012	100,0%
Bouw	5.021	59,1%	3.472	40,9%	8.493	100,0%
Elektriciteit, gas en water	93	32,4%	194	67,6%	287	100,0%
Hotel en restaurants	2.904	55,0%	2.379	45,0%	5.283	100,0%
Handel en garages	6.078	39,5%	9.313	60,5%	15.391	100,0%
Communicatie	294	40,7%	429	59,3%	723	100,0%
Vervoer	2.724	61,5%	1.703	38,5%	4.427	100,0%
Financiële instellingen	279	22,3%	974	77,7%	1.253	100,0%
Diensten aan bedrijven	3.166	43,3%	4.142	56,7%	7.308	100,0%
Interimarbeid	354	45,4%	426	54,6%	780	100,0%
Onderwijs	315	12,5%	2.206	87,5%	2.521	100,0%
Openbare diensten	1.123	23,3%	3.696	76,7%	4.819	100,0%
Gezondheidszorg	1.032	41,3%	1.468	58,7%	2.500	100,0%
Maatschappelijke dienstverlening	1.730	36,3%	3.036	63,7%	4.766	100,0%
Gemeenschapsvoorzieningen	283	27,9%	733	72,1%	1.016	100,0%
Diversen	1.120	30,1%	2.605	69,9%	3.725	100,0%
TOTAAL	33.628	42,9%	44.682	57,1%	78.310	100,0%

Afgehandelde vacatures 2002 volgens dimensieklasse (vaste circuits)

DIMENSIEKLASSE	knelpuntberoep		geen knelpuntberoep		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%
onbepaald	1.166	31,7%	2.513	68,3%	3.679	100,0%
<5 werkn.	7.855	41,7%	10.992	58,3%	18.847	100,0%
5-49 werkn.	12.830	47,3%	14.321	52,7%	27.151	100,0%
>49 werkn.	11.777	41,1%	16.856	58,9%	28.633	100,0%
TOTAAL	33.628	42,9%	44.682	57,1%	78.310	100,0%

Afgehandelde vacatures 2002 volgens arbeidscircuit (vaste circuits)

ARBEIDSCIRCUIT	knelpuntberoep		geen knelpuntberoep		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Gewoon	31.005	44,0%	39.412	56,0%	70.417	100,0%
Zelfstandige	565	50,4%	555	49,6%	1.120	100,0%
Startbaan	1.386	27,2%	3.717	72,8%	5.103	100,0%
Loopbaanonderbreking privé	56	40,3%	83	59,7%	139	100,0%
Voordeelbanenplan	0	0,0%	11	100,0%	11	100,0%
Vervanging brugpensioen	518	61,3%	327	38,7%	845	100,0%
Activering werkl. uitk. (dienstenbanen)	34	7,2%	439	92,8%	473	100,0%
Invoegbedrijven	6	7,5%	74	92,5%	80	100,0%
Middenstandsopleiding	58	54,2%	49	45,8%	107	100,0%
Ondernemingsopleiding	0	0,0%	15	100,0%	15	100,0%
TOTAAL	33.628	42,9%	44.682	57,1%	78.310	100,0%

Afgehandelde vacatures 2002 volgens tijdsregeling (vaste circuits)

TIJDSREGELING	knelpuntberoep		geen knelpuntberoep		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Dag - voltijds	26.325	48,6%	27.821	51,4%	54.146	100,0%
Dag - deeltijds	2.973	20,4%	11.631	79,6%	14.604	100,0%
2-ploegen - voltijds	1.965	47,2%	2.199	52,8%	4.164	100,0%
2-ploegen - deeltijds	89	34,6%	168	65,4%	257	100,0%
3-ploegen - voltijds	697	45,3%	843	54,7%	1.540	100,0%
3-ploegen - deeltijds	23	43,4%	30	56,6%	53	100,0%
Volcontinu - voltijds	566	29,7%	1.342	70,3%	1.908	100,0%
Volcontinu - deeltijds	39	34,5%	74	65,5%	113	100,0%
Weekend - voltijds	41	62,1%	25	37,9%	66	100,0%
Weekend - deeltijds	90	46,4%	104	53,6%	194	100,0%
Nacht - voltijds	567	63,8%	322	36,2%	889	100,0%
Nacht - deeltijds	127	63,5%	73	36,5%	200	100,0%
Onderbroken - voltijds	117	75,5%	38	24,5%	155	100,0%
Onderbroken - deeltijds	9	42,9%	12	57,1%	21	100,0%
TOTAAL	33.628	42,9%	44.682	57,1%	78.310	100,0%